

محمد امیر

علیه السلام

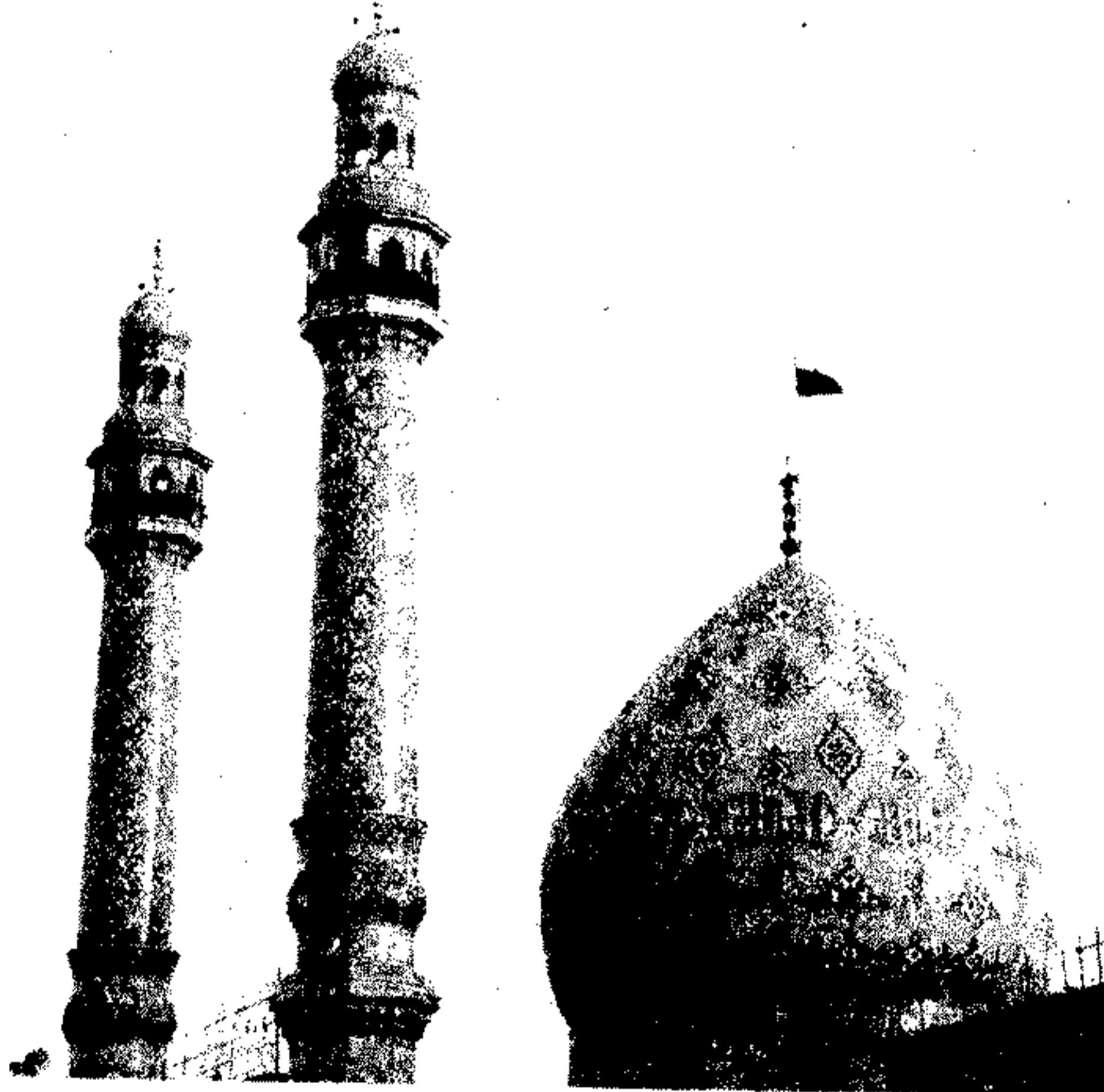
بشارت‌های قبل و بعد از اسلام در باره امام زمان علیه السلام

محمد انصاری

رسارات‌های قبیل و بعد از اسلام در باره امام زمان علیه السلام

محمد انصاری

مهدی علیه السلام نوید امید

انتشارات دلیل ما

محمد انصاری

چاپ اول: تابستان ۱۳۸۷

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

چاپ: نگارش

قیمت: ۱۴۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۹۷-۳۶۲-۹

آدرس: قم، خیابان معلم، میدان روح الله، پلاک ۶۵

تلفن و نامبر: ۰۳۳۴۱۲-۷۷۴۴۹۸۸

صندوق پستی: ۱۱۵۳-۳۷۱۳۵

WWW.Dalilema.com

info@Dalilema.com

انتشارات دلیل ما

مراکز پخش:

۱) قم، استهای خیابان صفائیه، بسعد از کوچه شماره ۳۹، پلاک ۷۰۹

طبقه دوم، فروشگاه دلیل ما، تلفن ۰۳۳۷۰۱۱ - ۰۳۳۷۰۰۱

۲) تهران، اسنقلاب، فخر رازی، فروشگاه دلیل ما، پلاک ۳۲، تلفن ۰۶۶۴۶۴۱۴۱

۳) مشهد، چهارراه شهداء، خلیج شمالی باغ نادری، کوچه شهید خوراکیان،

مجتمع تجاری گنجینه کتاب، طبقه اول، فروشگاه دلیل ما، تلفن ۰۵-۱۱۳۷۱۲۷۲

سرشناسه: انصاری زنجانی خوئینی، محمد، ۱۳۵۴ -

عنوان و نام پدیدآورنده: مهدی علیه السلام نوید امید / مؤلف محمد انصاری.

مشخصات نشر: قم: دلیل ما، ۱۳۸۷.

مشخصات ظاهری: ۱۴۸ ص.

شابک: ISBN 978-964-397-362-9

یادداشت: فیض.

یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.

موضوع: مهدویت.

موضوع: مهدویت در ادیان.

موضوع: محمد بن حسن علیه السلام، امام دوازدهم، ۲۵۵ ق.

موضوع: مهدویت - پیشگوئی ها.

ردیبندی: BP ۲۲۴/۲/الف/۸۱م

ردیبندی: ۲۹۷/۴۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۰۰۴-۳۶۰۱

بسم الله الرحمن الرحيم

اهداء

به آنان که،

مهدی را تنها منجی بشریت می‌دانند،
و انتظار قدم او را هر صبح تکرار می‌کنند،
تا روزی که این اعتقاد را در عمل ببینند.

فهرست

□ بخش اول

بشارت به حضرت مهدی^ع پیش از اسلام

۱. کتب آسمانی و وحی ۱۳
۲. ادیان و مذاهب متفرقه ۵۷
۳. کتب و اشخاص خارج از دین ۶۷

□ بخش دوم

بشارت به حضرت مهدی^ع در اسلام

۱. خداوند جل جلاله ۷۵
۲. معصومین ^ع ۱۰۷
۳. اصحاب و دشمنان ۱۳۵

بسم الله الرحمن الرحيم

مهدی یعنی امید دلها و آخرين پناه شیعه، و نه تنها شیعه بلکه بشریت. او که نزد هر کس و هر جا برویم کلامی از اوست و بزرگان بشر همه چشم انتظار اویند.

از یهودیان و مسیحیان تا ادیان و مذاهب دیگر، همه و همه می‌گویند: مهدی خواهد آمد و جهان یکپارچه ظلم و زور را به دنیاى عدل و نیکویی تبدیل خواهد نمود.

حتی مردمان این جهان متمدن و هر روزه پیش رفته‌تر نیز گاهی در تنها یی به این فکر می‌افتد، زندگی بدون مهدی یعنی تحرک بی‌روح و شخصی که به هیچ منبع روحانی در زمان خود عقیده‌مند نیست در واقع کارگر جسم خود است.

امروزه نه تنها مغزهای متفکر عالم، بلکه عوام مردم هم در فطرت و باطن بشری خود - اگر لحظه‌ای فکر و تأمل نمایند - در می‌یابند زمان و مکان بدون سفیر الهی نخواهد بود و بشر هیچ‌گاه و حتی برای یک لحظه هم از وجود رسول خداوندی بی‌نیاز نیست.

و این همان است که پیامبر ﷺ فرمود:

من مات ولم یعرف امام زمانه مات میته جاهلیه^۱.
هر کس بمیرد و امام زمان خود را نشناشد به مرگ جاهلیت
مرده است.

و کلام امام ع که فرمود:

لو بقیت الارض یوماً بلا امام منا ساخت باهلهها^۲.
اگر زمین یک روز بدون امامی از ما باقی ماند اهل خود را فرو می‌برد.

از اینجاست که فهمیدگان عالم در هر مسئله‌ای در مقابل تشیع سری تعظیم فرود می‌آورند. از جمله در مورد مهدی و مصلح بشریت.

امروزه در سرتاسر دنیا هیچ دین و مذهبی نیست که قابل تشیع سری الهی موجود در زمان ما باشد الا شیعه. در عصر ما - که بشر به خیال خود در مراحل بالای پیشرفت است - بجز مهدی شیعیان هیچ کس نیست که

۱. بحار الانوار: ج ۸ ص ۳۶۸ ب ۲۷ ح ۴۱، ج ۳۲ ص ۳۲۱ ب ۸ ح ۲۹۲، و موارد بسیار دیگر از شیعه و عامة.

۲. بحار الانوار: ج ۲۳ ص ۲۷ ب ۱ ح ۶۴.

سرپرستی دین الهی - حال هر چه هست - را بر عهده گیرد و رابطه خلق با خالق باشد.

عده‌ای می‌گویند مهدی ما به آسمان‌ها رفته و عده‌ای می‌گویند از دنیا رفته و باز زنده خواهد شد و دیگران عقیده دارند هنوز متولد نشده است ... !!!

این تنها شیعه است که در تمامی دنیا سر برافراشته می‌گوید: مهدی ما امام زمان ماست. مهدی شیعه حجت پروردگار در روی زمین است و خواهد بود تا همان زمان که قیام کند و قیامت نماید.

شیعه می‌گوید: مهدی ماست که پس از پدرش امام حسن عسکری علیه السلام - که حجت پروردگار بود - عَلَم خلیفة‌الله‌ی را به دست گرفت و همانند دیگران در روی زمین زندگانی می‌نماید و به او تمام عوالم هستی - و نه تنها زمین و یا آنجه ما از هستی می‌دانیم - پا بر جاست و ادامه حیات می‌دهد.

مهدی ماست که روزی سر از پرده غیبت بیرون خواهد آورد و بعضی از کسانی را که ادیان دیگر مهدی خود میدانند به دنبال و پیرو او خواهند بود و پشت سر ش نماز می‌خوانند.

در دنیای پُرآشوب امروزی به جرأت می‌توان گفت: اگر مهدی شیعه را برای هر بشری توصیف کنیم و از او بگوییم، ناخودآگاه دلباخته او شده به او عقیده‌مند می‌شود، چرا که حقیقت همیشه نورانی است و فطرتِ سالم طالب نور است.

* نوشته حاضر

نوشته‌ای که پیش رو دارید به عنوان سرسراییدن در آستان مهدوی و ادای وظیفه در مبحث مهدویت تدوین و در اختیار پژوهندگان حقیقت قرار می‌گیرد.

در این تدوین بشارت‌ها و اخبارات در مورد امام زمان عجل الله فرجه و مصلح و منجی نهایی بشریت جمع آوری شده است.

البته اخبار از آن حضرت پیش از این است که در این نگاشته آمده است و هم در هر مورد می‌توان مطالب و توضیحات و شواهدی را بیان نمود.

ولی به رعایت اختصار در این نوشته و هم عموم خوانندگان گرانمایه آن، آن مقدار از اخبارات که اهمیت به سزاگی داشتند و حذف آنها خلل در موضوع کتاب داشت آورده شده است.

در این نگاشته اخبارات در مورد امام زمان عجل الله فرجه از سوی باری تعالی و هم خلفای خداوند در زمین از حضرت آدم ﷺ تا خاتم الانبیاء ﷺ که شامل کتاب‌های آسمانی و احیاناً وحی‌هایی است که بر پیامبران ﷺ نازل می‌گشته آورده شده است. همچنین بشارت‌های چهارده معصوم ﷺ و اصحاب و دشمنانشان جمع آوری شده است.

همچنین بشارات و اخباراتی که مذاهب باطل و افراد خارج از دین در مورد مصلح نهایی بشریت و منجی جهان پر از ظلم و جور داشته‌اند جمع آوری گشته که با ملاحظه کتاب همه این موارد واضح می‌گردد.

این نوشته نمایه‌ای است از عظمت بقیة الله الأعظم عجل الله فرجه و به راستی شیعه باید بر خود بسالد که در هر قسمت از فرهنگ خود این گونه غنی و بی نیاز است.

امید است این صفحات گامی باشد در راه اعتلای کلمه حق و حقیقت و پیشرفتی در معرفت امام زمان عجل الله فرجه.

* زمرة انتظار

ای مهدی شیعه! این خود ادعایی است بزرگ، و باید گفت:
ای مهدی که از آن خداوندی ..

و ای مهدی پیامبر اسلام و تمامی انبیاء ﷺ ..
ای مهدی حیدر کرار امیر المؤمنین ..

ای مهدی مادر هستی زهرای مرضیه ..

وقت آن نشده که سر از پرده غیبت بیرون آری و بگویی که کیستی؟

ای مهدی حسن مجتبی ..

ای مهدی حسین سید الشهداء ..

و ای حجه بن الحسن ..

به جان اجدادت ائمه معصومین سوگند، قلبمان گرفته و دیگر خود نمی‌دانیم چه فردایی داریم.

ای مهدی بانوی صبر زینب کبری و رقیه حسین ..

ای منتقم آل محمد ﷺ ..

ای فارس دشت حجاز و ای داغدار باعث فدک ..

وقت آن نشده که در کنار کعبه غریبو «الا یا أهل العالم» سرد هی؟
چادر خاک آلود مادرت فاطمه را به یک دست و سند پاره پاره فدک را
به دست دیگر به عالمیان نشان دهی ..

و حرم پیامبر ﷺ را از وجود جبт و طاغوت پاک سازی؟
وقت آن نشده که نخل های سوزان فدک را آبیاری کنی ..
وقت آن نشده که شمشیر جدت امیر المؤمنین ؑ را تاب دهی ..
و با فریاد «یا لثارات الحسین» رو سوی کربلا نمایی؟

بیا، بیا که شیعه نه، بلکه بشریت در انتظار توست.

بیا که پیامبر و فاطمه اش منتظر تو واند.

ظهور کن که معصومین مظلومین انتظارت را می کشند.

قیام کن که خدایت نیز در انتظار توست.

و ما هم دعا می کنیم تا:

خدا کند که زودتر بیایی ...

محمد انصاری زنجانی خوئینی

قم، نیمة شعبان ۱۴۲۸ق

بخش اول

بشرات به
حضرت مهدی (عج)

پیش از اسلام

کتب آسمانی و وحی

در این بخش اخبارات و بشاراتی که از خلفای الهی در روی زمین از زمان حضرت آدم ^{عليه السلام} تا پیامبر اسلام ^{عليه السلام} در مورد امام زمان عجل الله فرجه آمده بیان می‌شود و سپس بشارات پیامبرانی که بعضی قابل به نبوتشان شده‌اند و هم ادیان باطل که شهرت دارند نیز آورده می‌شود. در پایان بشارت‌هایی از افراد خارج از دین بیان می‌گردد.

۱. صحیفه حضرت آدم علی‌بینا و آله و علیه السلام ^{عليه السلام}

در صحیفه حضرت آدم علی‌بینا و آله و علیه السلام - طبق ترجمه عربی که نقل شده از اصل آن است - آمده وقتی آن حضرت انوار معصومین ^{علیهم السلام} را دید خطاب به خداوند چنین عرضه داشت:

۱. الإقبال بالأعمال (سید بن طاووس)، وازاو: العقروی الحسان: ج ۱/۱ ص ۱۶، وأشاره به این ماجرا در: کمال الدین: ج ۱ ص ۲۵۴ ح ۴، آمده است.

(حضرت آدم) عرض کرد: ای دانای غیب‌ها و ای بخشندۀ گناهان، ای صاحب قدرتی که غالب است و اراده‌ای که غالب است. این مخلوق سعادتمند کیست که گرامیش داشتی و بر عالمیان برتریش دادی، و این انوار درخشندۀ کیانند که به دور او گرد آمده‌اند؟

خداوند عزوجل به او خطاب نمود: ای آدم، این (نور) و اینان (که به گرد اویند) وسیلهٔ تو و وسیلهٔ هر کس از خلق را که سعادت بخشیده‌ام هستند. اینان سابقین و مقریین و شفاعت‌کنندگانی هستند که شفاعتشان قبول می‌گردد.

این احمد آقای آنان و آقای مخلوق من است. او را ...، و این (دیگری) برادر و جانشین اوست که با او ... .

سپس (آدم) نگاه کرد و شبیه را در آخر آنان دید که در آن سو نور می‌داد چنانچه ستارهٔ سحری برای اهل دنیا نور می‌دهد. خداوند تبارک و تعالی فرمود: ای آدم، به این بندۀ سعادتمندم زنجیرها را از بندگانم باز می‌کنم و سنگینی و گناه را برمی‌دارم و زمینم را پُر از عدل می‌نمایم چنانچه قبل از آن پُر از قساوت و جور شده باشد.

۲. صحیفةٌ حضرت ادریس علی‌بن‌باو‌آل‌وعلیه‌السلام^۱

در صحیفةٌ حضرت ادریس نبی علی‌بن‌باو‌آل‌وعلیه‌السلام در مورد گفتگوی ابلیس با خداوند چنین آمده است:

۱. سعدالسعود (سید بن طاووس): ص ۳۴، و از او: بحارالأنوار: ج ۱۱ ص ۱۵۱ ب ۲ ح ۲۶، و از این دو: العبری الحسان: ج ۱/۱ ص ۱۷.

(ابلیس) گفت: پروردگار ا به من مهلت بده تاروزی که همگان مبعوث می‌شوند (یعنی قیامت). (خداآوند) فرمود: نه، ولی تاروز وقت معلوم به تو مهلت می‌دهم. چرا که آن روز روزی است که مقدار و حتمی کرده‌ام که زمین را در آن روز از کفر و شرک و گناهان پاک گردانم و برای آن زمان بندگانی را انتخاب نموده‌ام که قلب‌هایشان را برای ایمان امتحان کرده‌ام و از ورع و اخلاص و یقین و تقوی و خشوع و صدق و حلم و صبر و وقار و زهد در دنیا و رغبت به آنچه نزد من است قلب‌هایشان را پُر نموده‌ام، و آنان را داعیان برای آفتاب و ماه قرار داده‌ام.

آنان امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند و در آن زمان امانت را بر روی زمین القاء می‌کنم. هیچ چیزی ضرر نمی‌بینند و هیچ چیز از دیگری نمی‌هراسد که جانوران و چهارپایان در میان مردم می‌آیند و هیچیک دیگری را نمی‌آزارد و درندگی هر درندۀ از حیوانات را از او می‌گیرم و سم هر گزندۀ‌ای را از او زایل می‌کنم.

تا جایی که خداوند فرمود:

(و) آن وقتی است که در علم غیبیم (آن را) پوشیده داشته‌ام و واقع شدن آن لابد است. آن گاه تو و سپاه و مردان و لشکرت را به تمامیشان نابود می‌گردانم. برو که تو از مهلت داده‌شدگان هستی تاروز قیامت معلوم.

البته این مضمون در دو مورد از قرآن نیز آمده است.

آنچاکه خداوند می فرماید: «**قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْتَرَيْنَ * إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ**»^۱. یعنی: «گفت که تو از مهلت داده شدگان هستی * تاریخ وقت معلوم».

۳. صحیفه حضرت ابراهیم علیه وعلیٰ نبیا وآل‌السلام^۲

در ماجرای مباہله پیامبر ﷺ بانصارای نجران آمده که آنان پس از گشودن صحیفه حضرت آدم و حضرت شیث علیٰ نبیا وآل‌السلام، صحیفه حضرت ابراهیم علیه وعلیٰ نبیا وآل‌السلام را از داخل صندوقی که به وراثت به دست ابوالحارثه رسیده بود بیرون آوردند که در آن آمده بود پس از آنکه خداوند ابراهیم را به خلّت برگزید و ...، و او را وارث تابوت آدم قرار داد، حضرت ابراهیم علیه وعلیٰ نبیا وآل‌السلام در آن تابوت نگاه کرد و برای هر یک از انبیای اولو العزم خانه‌ای دید که خانهٔ پیامبر ﷺ در آخر همه بود، و نیز نور دوازده امام ﷺ و حضرت زهرا ﷺ را معرفی نموده تا امام زمان عجل‌الله‌فرجه که در مورد حضرت چنین آمده بود:

...، این کلمه من است که به او رحمتم را روی زمین می‌گسترانم و به او دینم و بندگانم را زینت می‌دهم و این هنگامی است که بندگانم مأیوس شده‌اند و از فریادرسی ناامید گشته‌اند. ای ابراهیم، هر گاه محمد را یاد نمودی به آن (یعنی امام زمان عجل‌الله‌فرجه) نیز همراه او (یعنی پیامبر ﷺ) صلوات فرست.

۱. سوره حجر: آیه ۳۷ و ۳۸، و سوره ص: آیه ۸۰ و ۸۱.

۲. الإقبال بالأعمال (سید بن طاووس): ص ۵۰۸، و از او: العبری الحسان: ج ۱/۱ ص

۴. تورات حضرت موسى علی‌بینا و آله و علیه السلام

بشارت به امام زمان عجل‌الله فرجه در تورات را در دو قسم می‌توان بیان نمود:

الف. بشارت در خود تورات
در سِفر تکوین از فصل شانزدهم تورات رابحه، آیه نهم چنین آمده است:^۱

و يؤمر لاه ملئيخ ادوناي شوبى آل كبير نوح و هيتعة تهت بادها و يؤمر
lah ملئيخ ادوناي هرباه اريهات زرغح ولا يساتر مروب و يؤمر لاه
ملئيخ ادوناي هيناخ هاراه و يولدت بن بقارات شمو ييشماعيل کي
شامع ادوناي ال على منح و هو يهيه بره ادام يادوبکول و يد كل بووعل
ين كل اهاو ييشكن.

ترجمه:

«و گفت به او فرشته خدا بازگرد بر خاتمت و منقاد شوزير دست او
و گفت به او فرشته خدا بسیار بسیار می‌کنم بر ذریه تو و نباید شمرده از
بسیاری و گفت به او فرشته خدا اینک تو حامله‌ای و میزایی پسری
بخوان نام او را اسماعیل که شنید خدا بر ناله تو و او باشد بهره من دادم
دست او به همه دست و همه به او و بلای حضور همه برادرانش ساکن
خواهد شد».

توضیح این فقرات چنین است:

ملکی از جانب خداوند به نزد هاجر مادر حضرت اسماعیل علی‌بن‌آقا‌الله‌وعلیه‌السلام آمده و با حضرتش این کلمات را گفته و دلداریش داده، پس از آنکه او در وادی مکه تنها مانده است.

و اما اشاره به امام زمان عجل‌الله‌فرجه فقره آخر است که می‌فرماید: «دست او به همه و...»، چراکه کلمه «همه» به چیزی اضافه نشده است و لذا دلالت بر همه اهل عالم می‌کند، و چنانچه بعضی از مترجمین تورات گفته‌اند مراد از این جمله سلطه جهانی و احتیاج همگان به این شخص مورد نظر است که از اولاد اسماعیل است.

از سوی دیگر به اتفاق همه بزرگان ادیان و حتی خود یهودیان هنوز چنین چیزی اتفاق نیفتاده است.

ب. بشارته تورات در احادیث^۱

سالم اشل می‌گوید: از امام ابی جعفر محمد بن علی باقر علیه‌السلام شنیدم فرمود:

---

۱. الغيبة (نعمانی): ص ۲۴۰ ب ۱۳ ح ۳۴، و از او: العبری الحسان: ج ۱/۱ ص ۱۸، إثبات الهداء: ج ۳ ص ۵۴۱ ب ۵۲ ف ۲۷ ح ۵۱۱، بحار الانوار: ج ۵۱ ص ۷۷ ب ۱ ح ۳۵، عقد الدرر: ص ۲۶ ب ۱، و از او: الصراط المستقیم: ج ۲ ص ۲۵۷ ب ۱۱ ف ۱۱، إثبات الهداء: ج ۳ ص ۶۱۴ ب ۳۲ ف ۱۵۳، و از همه این موارد به غیر از العبری الحسان: معجم احادیث الإمام المهدي علیه‌السلام، ج ۲ ص ۲۶۴ ح ۷۷۶

موسی بن عمران در سفر اول (تورات) نگاه کرد و دید آنچه از سیطره قدرت و فضل که به قائم آل محمد داده شده است و موسی (به خداوند) عرض کرد: پروردگارا، مرا قائم آل محمد قرار ده.

به او خطاب رسید: او (یعنی قائم آل محمد) از ذریة احمد است. سپس (موسی) در سفر دوم نگاه کرد و مثل همان (که در سفر اول بود) را یافت. باز مثل همان (کلامش) را گفت و مثل همان (جواب) به او داده شد. (باز هم) در سفر سوم نگاه کرد و (باز هم) مثل همان را دید و مثل همان (کلام) را گفت و همان (جواب) به او داده شد.

۵. کتاب دانیال علی‌بن‌بناو‌آل‌وعلیه‌السلام

در کتاب دانیال نبی علی‌بن‌بناو‌آل‌وعلیه‌السلام، فصل دوازدهم، آیه اول تا سیزدهم، بشارت به حضرت آمده که ترجمه آن چنین است:

۱. در آن وقت سرور بزرگ می‌کائیلی که از جانب پسران قومت قائم است خواهد ایستاد و زمان تنگنایی که از بودن طوایف تاسراین زمان است واقع خواهد شد و در آن زمان قوم تو هر کس که در کتاب مکتوب یافت شده نجات خواهد یافت.

۲. و از خوابندگان در خاک زمین بسیاری را بیدار خواهند شد بعضی به جهت حیات ابدی و بعضی از برای شرمساری و حقارت ابدی.

۳. و دانشمندان مثل ضیای سپهر و کسانی که بسیاری را به راه صداقت رهبری نمایند مانند کواکب تا ابد درخشان خواهند بود.

۴. اما توای دانیال کلمات را مخفی کن و کتاب را تازمان انجام کار مختوم ساز تازمانی که بسیاری گردش کرده علم زیاد گردد.

۵. آن گاه من دانیال نگاه کردم و اینک دو شخص دیگر یکی به این طرف نهر و دیگر به آن طرف نهر می‌ایستاد.

۶. و یکی به مردی که ملبس به کتان شده و بالای آب‌های نهر ایستاده گفت که انجام این عجایب تابه کی می‌کشد.

۷. و شنیدم آن مرد ملبس به کتان که بالای آب‌های نهر ایستاده در حالیکه دست راست و دست چپ خود را به سوی آسمان بلند کرد به حی ابدی سوگند یاد نمود که برای یک زمان و زمان‌ها و نیم زمان خواهد کشید و به محض تمام شدن پراکندگی قوت قوم مقدس همگی این حوادث به انجام خواهد رسید.

۸. و من شنیدم اما درک نکردم و گفتم که ای آقا یم آخر این حوادث چگونه خواهد شد.

۹. او گفت که ای دانیال راه خود پیش گیر زیرا که این کلمات تازمان آخرین مخفی و مختوم هستند.

۱۰. بسیاری پاک و سفید و قال گذشته خواهند شد و از اینکه شریران شریانه رفتار خواهند نمود برای همین هیچیک از شریران درک نخواهد نمود و اما دانشمندان فهم خواهند کرد.

۱۱. و زمان رفع شدن قربانی دائمی و نصب شدن مکروهات مخربی یک هزار و دویست و نود خواهد بود.

۱۲. خوشحال کسی که انتظار کشیده به روزهای یک هزار و سیصد و سی و پنج برسد.

۱۳. اما توبه انجام کار راه خود را پیش گیر زیرا که به استراحت گذران نموده در انجام آن روزها در منصب خود خواهی ایستاد.

۶. زبور حضرت داود علی‌بینا و آله و علیه السلام^۱

در زبور که کتاب حضرت داود علی‌بینا و آله و علیه السلام است بشارت به امام زمان عجل‌الفرجه و اشاره به دوران حکومت حضرت آمده است.
بشارت زبور به امام زمان عجل‌الفرجه بر سه نوع است.

الف. بشارت در خود زبور^۲

۱. مرموز سی و هفتم، آیات نهم به بعد:

زیرا که شریان منقطع خواهند شد و اما منتظران خداوند وارث زمین خواهند بود * هان بعد از اندک زمانی شریان خواهد بود * و اما حلیمان وارث زمین خواهند شد و از فراوانی سلامتی متلذذ خواهند گردید * صالحان وارث زمین خواهند بود و در آن تابه ابد سکونت خواهند نمود.

۲. مرموز چهل و پنجم پس از اشاراتی به امیر المؤمنین علی‌الله‌آل‌هی‌عاصم و پیشوای اسلام، اشاره به فرزندان آن حضرت نموده و اینکه تمامی امت‌ها اقرار به خداوند می‌نمایند. قطعاتی از عبارت‌های زبور چنین است:

حکو و حر بحال یارخ کی بود هود خاوه دارخا.

۱. الزام الناصب، سيف الامة، و از اين دو: العقرى الحسان: ج ۱/۱ ص ۲۱ و ۲۲.

۲. الزام الناصب، سيف الامة، و از اين دو: العقرى الحسان: ج ۱/۱ ص ۲۱ و ۲۲.

ترجمه:

«ای از همه کس شجاعتر، شمشیر خود را بر روی ران خود بیند».
و بعد از چند کلمه آمده:

حیستخا بشنو نیم عیم تعتخا ایلو بلو او یو هملخ.

ترجمه:

«در زیر دست تو جمعی خواهند افتاد و نیروهای تو تند و تیز است
در دل‌های دشمنان پادشاه».

و بعد از چند فقره چنین آمده:

نبوت ملاخیم بی قروت خانیسا واشکل لمنتخا بکتم او نیز.

ترجمه:

«دختر پادشاه در دست راست تو بنشیند و استقلال او از آن است که
دختر پادشاه است».

و بعد از چند فقره دیگر می‌گوید:

تحت ابو نحار یهیو بانحا تشیتموالساریم بکل هارص

ترجمه:

«و به عوض پدر و مادر فرزندان خواهی داشت و ایشان را در کل
روی زمین ولی خواهی کرد».

و پس از این می فرماید:

همه امت ها به او اقرار خواهند نمود.

۳. مرموز نود و ششم، آیه یازدهم:

اقوام را به راستی حکم خواهد نمود آسمان ها شادمان و زمین مسرور
شود و دریا و پری بخروشد و صحراء و هر چه در آن است به سرور
آیند آنگاه درختان جنگل در حضور خداوند به ترنم خواهند آمد
زیرا به راستی آشکارا می آید و اقوام را به وفای خود حکم خواهد
نمود.

۴. آیه هفتاد و یک، در مناجات حضرت داوود علی‌بن‌ابی‌الله‌وعلیه‌السلام آمده است:

به همین زودی در دولت او حجت ظاهر می شود و او عدل و داد را
رواج می دهد تا وقتی که ماه زايل شود و او در دریا و خشکی و آنچه در
روی زمین است حکومت می نماید و عالم برای او خاضع می شود و از
سوی سلاطینِ جزایر نزد او هدیه آورده می شود و سلاطینِ عرب و
عجم برای او پیش‌کشی می آورند تمامی پادشاهان زمین او را سجده
می نمایند و ثناخوانش می شوند و سلاطینِ عجم نزد او هستند.

ب. بشارت زیور در قرآن^۱

خداوند متعال در قرآن نیز به مسئله امام زمان عجل الله فرجه در زیور اشاره نموده است:

ولقد كتبنا في الزبور من بعد الذكر أنَّ الأرض يرثها عبادى الصالحون^۲.

«و این چنین است که در زیور هم نوشتیم بعد از آنی که در ذکر (نوشتیم) که زمین از آن بندگان صالح من است».

در تفسیر قمی آمده که مراد از «عبادی الصالحون» امام زمان عجل الله فرجه است، و در مجمع آمده که مراد اصحاب آن حضرت و آخر الزمان است.

ج. بشارت زیور در احادیث^۳

در روایت چنین آمده است:

خداوند زیور را بر او (داوود) نازل نمود و در آن توحید و تمجید و دعا و اخبار از رسول الله و امیر المؤمنین و ائمه از ذریه آن دو (حضرت) و اخبار از رجعت و یادی از قائم است.

۱. تفسیر القمی: ج ۱ ص ۱۴. مجمع البیان: ج ۷ ص ۱۰۶، و از این دو: العبری الحسان:

ج ۱/۱ ص ۲۱.

۲. سوره انبیاء: آیه ۱۰۵.

۳. العبری الحسان: ج ۱/۱ ص ۲۱.

٧. کتاب صفحیناء نبی علی‌بن‌ابو‌الله‌وعلیه‌السلام^١

حضرت صفحیناء علی‌بن‌ابو‌الله‌وعلیه‌السلام یکی از پیامبران آل داود است که در آخر بیت المقدس مبعوث شده است.
در کتاب آن حضرت چنین آمده است:

۱. فصل لول:

زمان صاحب نزدیک شده و روز ظهور روز تلخی است که شجاع از آن
می‌گریزد و روز تنگی است که در آن اضطراب حال و ظلمت و عججه‌ها
وبادهای تن و صدای عظیم در شهرهای آباد و اماکن و غرفه‌های بلند
است مردم مضطرب می‌شوند. و به جهت عصیان نمودن صاحب
همانند کورهاراه می‌روند و خون‌هایشان ریخته می‌شود.

۲. سیهان سوم:

مطالبی در سیمان سوم آمده که خلاصه آن چنین است:

به جهت جمع کردن همه اقوام بر شریعت خود همه پادشاهان را با
غضب خود برایشان بر طرف کنم و حرارت خشم من همه را
می‌سوزاند.

بعد از این می‌فرماید:

۱. حسام الشیعه، و از او: إلزم الناصب، سيف الامة، و از همه این موارد: العبرى
الحسان: ج ۱/۱ ص ۲۲.

کی اراهفخ ال عمیم سافا بروو القرء کولام بشم ادنای لعاید و شحم
احد.

ترجمه:

«آن وقت به اقوام لب پاکیزه بر می گردانم تا ایشان نام خدارا بخوانند
و خدارا به یک طریقه عبادت نمایند».

۸. کتاب شعیاء نبی علی بنی‌آدم و علیه السلام^۱

۱. فصل یازدهم: آیه لول:

زود است که از قلس آس عصایی بیرون بیاید و از عروق شاخه‌ای
بروید و زود است که روح رب مستقر شود یعنی روح حکمت و
معرفت و روح شوری و عدالت و روح علم و ترس از خداوند و او را
صاحب فکر و وقار مستقیم درخشنده پروردگار می گرداند و به مجرد
شنیدن حکم نمی‌کند.

و بعد از این آمده:

۴. بلکه مسکینان را به عدالت داوری خواهد کرد و برای مظلومان زمین
به راستی حکم خواهد نمود و دنیا را به عصای دهان خویش زده
شریران را به نفخه لب‌های خویش خواهد گذاشت.

۱. براهین السباباطیة (قاضی جواد سباباطی)، سیف الامة، و از این دو: العقری الحسان: ج ۱/۱ ص ۲۳ و ۲۴.

۵. و کمر بند کمرش عدالت و میانش امانت خواهد بود.
۶. و گرگ با بره سکونت خواهد داشت و پلنگ با بزغاله خواهد خوابید و گوساله و شیر و پرواری با هم و طفل کوچک آنها را خواهند راند.
۷. و گاو با خرس با هم خواهند چرید و بچه‌های آنها با هم خواهند خوابید و شیر مثل گاو کاه خواهد خورد و طفل شیرخوار با سوراخ مار بازی خواهد کرد.

توضیح:

این بشارات در مورد امام زمان عجل الله فرجه بود. به خصوص فقره آخر که: «و به مجرد شنیدن حکم نمی‌کند» که از خصایص آن حضرت است و هیچ یک از انبیاء و معمصومین ﷺ چنین نبوده و همه مأمور به ظاهر بوده‌اند و تنها امام زمان عجل الله فرجه است که طبق واقع و باطن افراد حکم می‌نمایند.

۴. فصل چهل و پنجم:

پس از آنکه آیاتی در مورد نهی بنی اسرائیل از بت‌پرستی آمده، در آیه بیست و دوم چنین دارد:

بنو إلٰى و هيوا شعوكل افص ارض كى انى ال و ان عود بى نيشعنى يا
صاميىي صداقاه دامار و لا ياشوب كى لى يتجرّع كل برح يتتابع كل
لاشون.

ترجمه:

«رو کنید به من و رستگار شوید همه جمعیت زمین که منم خدا و نیست دیگری به خود سوگند می خورم بیرون آمد از دهان من به راستی سخنی و ندارد برگشت که برای من زانو دو تا کنند همه آفریدگانم و قسم به من می خورند همه زبانها».

توضیح:

خلاصه این فقرات این است که تمامی جهان یکی می شود و همه موحد و خدا پرست می شوند، و این به عقیده تمامی ادیان تا کنون تحقق نیافته است و نخواهد یافت مگر به ظهور منجی عالم بشریت.

۴. سیهان بیست و ششم:

بیوم هههیو شر هشیر هز بیرص یهودا عیر عاذ لانوشبو عاع حوموت و احل....

توضیح:

خلاصه این فقرات با حذف زواید چنین است:
در آن روز یهودا در زمین - یعنی در بیت المقدس و حوالی آن - فراخوانده خواهد شد و تسبیح و ستایش تو را خواهد نمود و چنین می گوید این کسی است که شفاعت‌کننده ماست او در انحصار و پیش حصار گذاشته می شود پس درها را باز کنیا، تا جمعیت نیکوکار داخل شوند که حق رانگاه می دارند و خطبه های کهنه گذشت....
تا آنجا که می فرماید:

بدانید آنان که در بلندی‌ها ساکنند را او سرنگون خواهد ساخت و آن شهری که خود را از همه شهرها بلندتر می‌شمارد سرنگون خواهد نمود و پاهای فقرا و قدم‌های مساکین آن شهر را پامال می‌نمایند زیرا که راه‌های مقدسین راست می‌باشد و جاده‌ای برای راه رفتن راست است پس می‌گویید... و نفس ما در شب‌ها آرزومند ظهور تو بودیم و به این جهت روح ما را از برای تو در وقتی که صبح طلوع کند بیدار خواهد شد ای نور خدا در وقتی که دیوان‌ها را در زمین بکنی ساکنان زمین عدالت را از تو تعلیم خواهند گرفت.

پس به این جهت رحم بر آن منافق نخواهی کرد چه در آن وقت همه عدالت یاد نخواهد گرفت به جهت آنکه در زمینی که به مقدسان تعلق داشت عمل‌های قبیح بجا آورد پس ای نور خدا بلند انشاء الله دست قوت تو و نبینند اما نبینند و ندامت ببرند حاسدان تو و آتش غضب تو دشمنان تو را ببلعد ای نور خدا آن زمانی که ما بی تو بوده‌ایم همه کس ما را در تصرف خود گرفته بود و ... .

و اینها که تابع تواند در وقت تنگی جستجوی تو را کرده‌اند و در وقت شدت حدیث تو در دین ایشان بوده و این است که در وقت خوش خواهند گفت که ما در غیبت تو از قبیل زن حامله بودیم که نزدیک زاییدن او شده باشد و در دمند باشد و با وجود این اقرار داریم که سبب بیفتادن جباران که در زمین بودند آن بود که ما در زمین عدالت بجا نیاوردیم... پس آنچه ما کشیدیم از ظالمان به سبب اعمال خودمان بود زیرا که عمل‌های خود را خالص نکرده زمان ظهور تو را به تأخیر می‌انداختیم.

۴. سیهان بیست و هفتم:

کلماتی است که شعیاء نبی علی‌بن‌ابی‌الله‌وعلیه‌السلام به قوم خود خطاب نموده است:

عمیم بو نحدار تخا ایسکورد لاتخا بعد نچاچی لیمعت رئق عد بعوز
زاعم کی هینه آذونای باص میمowa فوموا لیفقد عود یوشب ها ارض ات
و امیها و لو تحسن عووعل هرو قیها * بیوم ههو یفقودا ذونای بحر
یو حقا شاوه کدو لاروح خدا قاعل لیویاتان تاحاش بارئح و عل
لیویاتان تاحاش عقلتون و هارقات هتینم اشز بنام بیوم ههو کرم حمر
عتولا.

ترجمه:

«ای قوم من داخل محل‌ها و سکناهای خود شوید و در بروی خود ببندید مدتی کم تازمان خشم بگذرد زیرا این است نور خدا که بیرون خواهد آمد برای آنکه پرونده گنه کاران روی زمین را از بین ببرد و آن گناهکاران را بر آنان رد کند در آن زمان زمین خود را آشکار خواهد کرد و کشتگان خود را نمی‌پوشاند * در آن روز نور خدا که چون آلتی است که دست به گردن همه کرده و خبرها را زیر رو می‌کردند و این لیویاتان گره در گره و کج و پر پیچ است. در آن روز نور خدا با غ خود را و بستان مهر و صدق خود را طلب خواهد نمود».

۵. سیهان سی و دوم:

هن لصدق ایملخ اول صادویم ملیشن نادیا سوریم....

خلاصه این فقرات چنین است:

آری، آن پادشاه به عدالت پادشاهی خواهد کرد در آن زمان شاهزادگان در دیوان مقدم خواهند بود و در آن روز چنان می‌شود که آن مرد همچون کسی می‌شود که از طوفان بگریزد و خود را از رعد و برق پنهان کند و آن پادشاه همانند رودخانه‌ای است که هنگام تشنجی شدید و سایه سنگ عظیم در میان بیابان خواهد بود و در آن زمان چشم‌ها خیره نخواهد شد و منافق بزرگ نامیده نخواهد شد و گوش‌ها زود می‌شنوند و دل‌ها درک می‌نمایند و زبان لال‌ها فصیح صحبت می‌نماید و به جا هل و پست‌ها گفته نخواهد شد.

تا اینکه می‌فرماید:

آن زمان بدترین وقت‌ها برای منافق است زیرا به اتفاق رفیق خود خیال‌ها کرده (و نقشه‌ها کشیده) برای آنکه مظلومان را ضایع کند به کلام مردم فربیانه.

۶. سیحان چهل و دوم:

من از خبرهای تازه خبر می‌دهم و پیش از آنکه واقع شود به شما اعلام می‌کنم تعریف و ستایش نور خدارا کنید ستایش تازه‌ای آنچنان که در انتهای زمین در دریای جزایر نزد ساکنان آن جزایر است.

۷. سیمان چهل و نهم:

در این سیمان فقراتی آمده که خدای تعالی به آن نور خطاباتی دارد و
خلاصه آن این است:

پروردگار دعای تو را شنید در روز شفاعت تو را کمک و محافظت
نمودم و تو را برای امت میثاق قرار دادم تا زمین رازنده سازی و
میراث‌هایی را که به تاراج رفته بود به تصرف خود درآوری و زندانیان
را از زنجیرها بیرون آوری و به آنها بیی که در ظلمت و ناراحتی غیبت و
پنهانی گرفتارند بگویید ظهر کنند.

تا اینکه می‌فرماید:

زیرا رحم‌کننده ایشان بر آنان حکومت خواهد کرد و جاده‌ای من
عزیز خواهند بود و این است آنها که از دور خواهند آمد و از سمت
دریای مغرب.

۹. کتاب حضرت زکریا علی‌بیان‌الله‌وعلیه‌السلام^۱

۱. نشان چهاردهم
و هایا بوم احاد...

ترجمه:

«روزی خواهد آمد که نزد خداوند ظاهر است نه روز است و نه
شب که در وقت غروب روشنایی نمایان می‌گردد».

۲. سیهان نهم

کیکی مؤدبت سیون هاریعی بت یورشلیم هینه ملکخ یا و لاخ صدیق
و تو شاع عاهونی و رو خب عل حمور و یخیر تی رئخب می فرائم و سوس
می را و شلیم و می خرثا قتشت می لحا ماود یبرث الوم لکوئیم او
ماشلو می یام ایمی ناها و عدا فسی ارض.

ترجمه:

«شاد باش ای سر زمین اسلام و خوشحالی کن ای بیت المقدس که
اینک پادشاه تو برای تو می آید. راستگو و شفاعت کننده گناه کاران فقیر
باشد و بر الاغ سوار می شود و اسب ستوری را از میان یهود نابود
می کند و لشکر را از بیت المقدس و کمان جنگ را می شکند و اسلام را
در میان عجمان ظاهر می سازد و حکم (و حکمرانی) او به دریاها برسد و
از دریاها و رودخانه ها تا انتهای زمین».

توضیح:

در این فقره ابتدا اشاره به پیامبر ﷺ است و در آخر اشاره به امام
زمان عجل اففرجه دارد.

۱۰. کتاب حورل نبی علیه السلام^۱

فصل دوم:

صدای خود را در کوه مقدس بلند کنید چرا که روز صاحب آمده و روز
 (انتقام از) ظالمان نزیک شده است و روزی که هوا موج موج گردد و
 روزی که عجّه‌ها (طوفان‌های کم خطر) و باران در آن است و بسیاری
 از امت در آن روز منتشر می‌شوند و شجاعانی که همانند آنان در اولین
 نبوده و مثل ایشان در آخرین نخواهد آمد امّت و شجاعان در کوه‌ها
 پراکنده می‌شوند و در بین چشم‌های ایشان آتش سوزنده است و از پشت
 سر شان آتش برافروخته صاحب شفیر و شهیق است.

زمین در پیش روی صاحب همانند باغ‌های سبز و خرم است و پشت
 سرا او بسی آب و علف و هیچ کس قدرت ندارد او را منهدم سازد
 لشکریان او....

روز صاحب روزی است که فرار می‌نماید برادر از برادر خود و آن را
 نجات نمی‌دهد و متزلزل می‌شود به آن زمین‌ها و متحرک می‌گردد به
 آن آسمان‌ها و تیره و مُظلم می‌شوند به آن آفتاب و ماه.

تا آنکه می‌گوید:

پس صیحه می‌زند صاحب در مقابل لشکر خود زیرا که ایشان بسیارند
 و ایشان شجاعانند و ایشان مطیعان امر او پس روز حساب روز عظیم
 هولناکی است و کیست که طاقت بیارود شداید آن روز را.

---

۱. حسام الشیعة، واژ او: الزام الناصب، واژ او: العقری الحسان: ج ۱/۱ ص ۲۶ - ۲۸.

۱۱. کتاب زکیال نبی علی‌نیباو‌اله‌وعلیه‌السلام^۱

فصل سی و هشتم:

همانا من اهل اسلام را جمع می‌نمایم و تفرق آنها را نیز جمع می‌کنم و آنها را در زمین می‌آورم و بر تمامی ایشان سلطان حاکمی حکم می‌فرماید که اطاعت نمی‌شود و بعد از آن برای دو سلطان و ذلیل نمی‌شوند و هرگز از بدی اختیار خود و کارهای خود و عصیان نمودنشان به واسطه پرستش بُتان کراحت نمی‌ورزند و زود است که آنان را از پلیدی بُت پرستی پاک می‌نمایم و منم خدایی که پروردگار ایشانم و بنده من داود نبی ایشان (و) سلطان آنان است و منفرد می‌شود گوسفندچران بر همه ایشان که در حجت‌های من سیر می‌کند و احکام مرا حفظ می‌نماید.

۱۲. کتاب میلکس نبی علی‌نیباو‌اله‌وعلیه‌السلام^۲

در کتاب میلکس نبی علی‌نیباو‌اله‌وعلیه‌السلام که بنی اسرائیل او را پیامبر خداوند می‌دانند چنین آمده است:

زمانی می‌آید که مثل تنور افروخته شده و ظلمتی در اوست مثل ذره سپس اهل ظلم در آن می‌وزد به نحوی که از ایشان رگی باقی نمی‌ماند و ای کسانی که هراسان هستید از اسم من به همین زودی از زیر بال او آفتاب عدالت و شفا بر شما طلوع می‌نماید.

۱. حسام الشیعه، و از او: إلزام الناصب، و از او، العبری الحسان: ج ۱/۱ ص ۲۸.

۲. حسام الشیعه، و از او: إلزام الناصب، و از او، العبری الحسان: ج ۱/۱ ص ۲۸ و ۲۹.

تا آنجاکه می فرماید:

زود است که پیش از آنان ایلیا را برشما مبعوث می نمایم.

توضیح:

فقره‌ای که نقل شد تماماً منطبق بر امام زمان عجل الله فرجه است. در قسمت آخر هم که نام ایلیا آمده اشاره به ظهر حضرت است، چراکه ایلیا همان علی است و در روایات متواتر وارد شده قبل از ظهر آن حضرت صورت امیر المؤمنین علیه السلام در آسمان ظاهر می گردد به نحوی که همه مردم می شناسند.

۱۳. کتاب عُزیز نبی علی‌بن‌ابی‌الله‌وعلیه‌السلام^۱

فصل دهم:

اهل سامرا سلطان و رئیس خود را بروی آب طرد می نمایند همانند کف دریا.

و نیز فرموده:

همانا سامرا مورد هجوم واقع می شود زیرا که اهل آن خدای خود را به غصب آورده‌اند و کودکان ایشان قطعه قطعه می شوند و شکم زن‌های آبستن از ایشان پاره می گردد.

توضیح:

این اخبارات همه پس از غیبت امام زمان عجل الله فرجه در سامرا واقع گردیده است.

۱۴. کتاب ملاخی نبی علی‌بن‌ابی‌الله‌علیه‌السلام^۱

سیمان سوم:

در سیمان سوم ابتدا می‌فرماید:

کی هن هیوم تابو عرکتور و هایوکل ردیم و خل عوثر ایشعا.

ترجمه:

«زمانی خواهد بود که تنور آتش گرم باشد و جمیع منکران و ستم‌کاران مثل ذره خواهند بود».

سپس می‌فرماید:

در این روز ایشان خواهند سوخت به نحوی که نخواهند ماند.

و پس از چند کلمه می‌فرماید:

هین انوخي شولح لاخمات الیا هناوی لیفن بویوم هکادول و هنور.

ترجمه:

«در آن روز عظیم ایلیا را خواهم فرستاد».

توضیح:

چنانچه در مورد قبل نیز گذشت ایلیا اشاره به امیر المؤمنین علیه السلام است. در روایات نیز بسیار وارد شده که قبل از ظهر امام زمان عجل الله فرجه امیر المؤمنین علیه السلام به دنیا باز خواهد گشت.

۱۵. کتاب عاموس نبی علیه السلام^۱

سیهان هشتم:

هیلخونشنی ایم یحداب بپلتی ایم نوعادو هیشمک اری بیعرو طرف انلو
هیی کفیر قولو میم عونا تو بپلتی ایم لاخاد.

ترجمه:

«می آیند هر دو همراه هم در آن وقت آنچه می خواهند می شود
نتوانند به جا آورند می توانند بود شیر در میدان صدا کند بی آنکه فتح
نماید و شیر بچه در خانه صدا کند و چیزی به دست نیاورد». و بعد از چند فقره می گوید:

شیر فریاد خواهد نمود و کیست که ترسان نشود.

توضیح:

در بیان این دو فراز دو احتمال وجود دارد:

۱. سیف الامة، واژ او: العبری الحسان: ج ۱/۱ ص ۲۹.

الف. مراد از دو تن که همراه می‌آیند پیامبر ﷺ و امیرالمؤمنین ؑ است و شیر اشاره به امیرالمؤمنین ؑ است، چراکه از اسمی آن حضرت حیدر و غضنفر است و هر دو به معنای شیر است.

ب. احتمال دیگر اینکه مراد از آن دو تن حضرت عیسی علی‌نیناو‌الله‌وعلیه‌السلام و امام زمان عجل‌الله‌فرجه است، چراکه در روایات نزول حضرت عیسی علی‌نیناو‌الله‌وعلیه‌السلام با آن حضرت بسیار وارد شده و صدای شیر هم همان ندای حضرت است که: «یا أهل العالم أنا الصمصم المتتقم».

۱۶. کتاب یوقیل علی‌نیناو‌الله‌وعلیه‌السلام^۱

فصل دوم:

وها يعی قهر قدش ارگزو کل اريشوها ارض کيما يوم ادوني نا كيقاو يوم
خوش اداف لا يوم عافان لا و عرافل.

ترجمه:

«صدا بلند در کوه مقدس و بر سانند به کل زمین که روز صاحب می‌آید و نزدیک شد روز تاریکی و تیرگی...».

و خلاصه معنی سایر فقرات چنین است:

در آن روز امت بسیار و شجاعانیکه امتنی از اول مثل ایشان نیامده و بعد از آن نیز نخواهد بود و در کوه‌ها پهنه خواهد شد پیش آن آتش

سوزان و بعد آن شعله فروزان خواهد بود و زمین در آن وقت چون باع
با صفا و مانند اسبان میروند و برابر آن امت در عذاب خواهد بود.
تا اینکه در آخر میگوید:

آن روز نور خدا آواز خواهد داد و پیش‌پیش لشکر خود زیرا که لشکر
او بسیار است و بسیار شجاع و اطاعت‌کننده صاحب خود.

۱۷. حضرت خضر علی‌بن‌آد و علی‌الله‌علیهم‌السلام^۱
در اینجا پس از بیان بشارت تورات و انبیا پس از حضرت موسی
علی‌بن‌آد و علی‌الله‌علیهم‌السلام، بشارت حضرت خضر علی‌بن‌آد و علی‌الله‌علیهم‌السلام که در حدیث امام
جواد[ؑ] آمده، آورده می‌شود که خلاصه آن چنین است:

از امام محمد تقی[ؑ] نقل شده:
امیرالمؤمنین[ؑ] در حالی که به دست سلمان تکیه نموده بود همراه با
امام حسن[ؑ] به طرف مسجد آمد و نشست. ناگاه مردی خوش‌هیبت و
خوش لباس داخل شد و سلام به امیرالمؤمنین[ؑ] نمود و حضرت
جواب داد و او نشست.

سپس سؤالاتی از امیرالمؤمنین[ؑ] نمود و آن حضرت به امام
حسن[ؑ] فرمود جواب او را بدهد. پس از جواب آن مرد شهادتین را بر

۱. الكافی: ج ۱ (الأصول) ص ۵۲۵ ح ۱. کمال الدین: ج ۱ ص ۳۱۳. علل الشرائع: ص ۹۶. الغيبة (طوسی). الغيبة (نعمانی): ص ۶۶. إثبات الوصیة (مسعودی). الإحتجاج (طبرسی، چاپ اسوه): ج ۲ ص ۹ ش ۱۴۸، و از تمام این موارد: العبری الحان: ج ۱/۱ ص ۳۰ و ۳۱.

زبان آورد و نیز شهادت به امامت و وصایت امیرالمؤمنین علیه السلام و یکیک ائمه علیهم السلام داد تا امام زمان عجل الله فرجه که در مورد حضرت فرمود:

و شهادت می‌دهم بر مردی که فرزند حسن (عسکری) است که کنیه اش و نامش را باید بر زبان آورد تا وقتی که امر او ظاهر گردد و زمین را پر از عدل نماید هم چنانکه پُر از جور شده است، و سلام و رحمت و برکات خداوند بر تو باد (ای امیرالمؤمنین)».

سپس آن مرد برخاست و رفت.

امیرالمؤمنین علیه السلام به امام حسن علیه السلام فرمود: «به دنبال او برو ببین به کجا می‌رود».

امام حسن علیه السلام رفت و او را نیافت و امیرالمؤمنین علیه السلام خبر داد که او حضرت خضر علی بن ابا آله و علیہ السلام بود.

همچنین در حدیث چنین آمده است:

شیخ صدقه باستند خود در «کمال الدین» از ابن فضال نقل می‌کند که گفت: شنیدم امام رضا علیه السلام فرمود:

«حضر از آب حیات نوشیده و همیشه زنده است و نمی‌میرد تا وقتی که در صور دمیده شود، و او نزد ما می‌آید و بر ما سلام می‌کند و ما صدای او را می‌شنویم ولی او را نمی‌بینیم و در هر گاه یاد او شود حاضر خواهد شد و هر کس از شما او را یاد نمود بر او سلام کند، و او تمامی موسما (ی حج) را حاضر می‌شود و تمامی (اعمال و) مناسک (حج) را بجا

می‌آورد، و در عرفه می‌ایستد و برای دعای مؤمنین آمين می‌گوید و خداوند قائم را در وحشت زمان غیتیش با او مأنوس می‌کند و تنها یی اش را با او بطرف می‌سازد^۱.

۱۸. انجیل اریعه

مشهورترین انجیل‌ها که کتاب نصاری و مسیحیان است چهار انجیل است که عبارتند از: «انجیل متّی» و «انجیل مرقس» و «انجیل لوقا» و «انجیل یوحنا».

در اینجا بشارت به امام زمان عجل الله فرجه را در این چهار انجیل می‌آوریم:

الف. انجیل هقیقی^۲

۱. باب بیست و چهارم، آیه بیست و پنج تا سی و سه:

۲۵. اینک شما را از پیش خبر دادم.

۲۶. پس اگر شما را گویند اینک در صحراست بیرون نروید یا آنکه در خلوتست باور مکنید.

۲۷. زیرا که همچنان که برق از مشرق ساطع شده تابه مغرب ظاهر می‌شود ظهور پسر انسان نیز چنین خواهد شد.

۲۸. و هر جا که مرداری باشد کرکسان در آنجا جمع شوند.

۱. کمال الدین: ج ۲ ص ۲۱، و ازاو: بحار الانوار: ج ۱۵۲ ص ۵۲.

۲. آنیس الأعلام، و ازاو: العقری الحسان: ج ۱۱ ص ۳۱ و ۳۲.

۲۹. و فوراً بعد از مصیبت آن ایام آفتاب تاریک گردد و ماه نور خود را ندهد و ستارگان از آسمان فرو ریزند و قوای افلات متزلزل گردد.

۳۰. آنگاه علامت پسر انسان در آسمان پدید می‌گردد و در آن وقت طوایف زمین سینه زنی کنند و پسر انسان را بینند که بر ابرهای آسمان با قوت و جلال عظیم می‌آید.

۳۱. و فرشتگان خود را با صور بلند او از فرستاده برگزیدگان او را از بادهای اربعه از کران تابه کران فلک فراهم خواهند آورد.

۳۲. اینک از درخت انجیر متشکلش را فراگیرند که چون شاخه‌اش نازک شده برگ‌ها می‌آورد می‌فهمند که تابستان نزدیک است.

۳۳. همچنین شما نیز چون این همه را بینید بفهمید که نزدیک است بلکه بر در است.

۲. در امر حضرت عیسیٰ علی‌بَنِ اَبِي‌الْمَوْلَیْهِ السَّلَامُ بِرَأْيِ الْمُؤْمِنِ می‌گوید:

۴۲. چنین می‌فرماید پس بیدار باشید زیرا که نمی‌دانید که در کدام ساعت خداوند شما می‌آید.

۴۳. لیکن این را بدانید که اگر صاحب خانه می‌دانست در چه پاس از شب دزد می‌آید بیدار می‌ماند و نمی‌گذاشت به خانه‌اش نسب کند.

۴۴. لذا شما نیز آماده باشید زیرا در ساعتی که گمان نمی‌برید پسر انسان می‌آید.

ب. لنجیل مرقس^۱

۱. باب سیزدهم آیه بیست و یکم تاسی و هفتم:

۲۱. پس هرگاه کس به شما گوید اینک مسیح در اینجاست یا اینک در آنجا باور نکنید.

۲۲. زانروز که مسیحیان دروغ و انبیای دروغین ظاهر شده آیات و معجزات از ایشان صادر خواهد شد به نحوی که اگر ممکن بود برگزیدگان راهم گمراه می نمودند.

۲۳. لیکن بر حذر باشید اینک از همه امور شما را پیش خبر دادم.

۲۴. و در آن روزهای بعد از آن مصیبت خورشید تاریک گردد و ماه نور خود را بازگیرد.

۲۵. و ستارگان از آسمان فرو ریزد و قوای افلاك متزلزل خواهد گشت.

۲۶. آن گاه پسر انسان را بینند که با قدرت و جلال عظیمی بر ابرها می آید.

۲۷. در آن وقت ملائکه خود را فرستاده برگزیدگان خود را از جهات اربعه از انتهای زمین تابه اقصای فلک فراهم خواهد آورد.

۲۸. اکنون از درخت انجیر متشک را فرا گیرند که چون شاخه اش نازک شود برگ می آورد می دانند که تابستان نزدیک است.

۲۹. همچنین شما نیز چون این چیزها را واقع بینید بدانید که نزدیک بلکه بر دراست هر آینه به شما می گوییم این فرقه نگذارند تا جمیع این حوادث واقع نشود.

۳۰. آسمان و زمین زایل می‌شود لیکن کلمات من هرگز زایل نشود
۳۱. ولی از آن روز و ساعت غیر از پدر هیچ کس اطلاع ندارد نه فرشتگان
در آسمان و نه پسر.

۲. باب سیزدهم:

۳۲. فرماید پس بر حذر و بیدار شده دعا کنید زیرا که نمی‌دانید آن وقت
کی می‌شود.

۳۳. مثل کسی که عازم سفر شده خانه خود را واگذار و ملازمان خود را
بر آن گماشته هر یکی را شغلی مخصوص مقرر نماید و در بان را امر
فرماید که بیدار بماند.

۳۴. این گونه بیدار باشید زیرا نمی‌دانید صاحب خانه کی می‌آید در شب
یا نصف شب یا بانگ خرس یا صبح.

۳۵. مبادا ناگهان آمده شما را خفته یابد.

۳۶. اما آنچه به شما می‌گوییم.

ج. لنجیل لوقا^۱

۱. باب بیست و یکم، آیه پنجم تا یازدهم:

۳۷. چون بعضی ذکر هیکل می‌کردند که به سنگ‌های خوف و هدايا
آراسته شده است گفت.

۶. ایامی می‌آید که از این چیزهایی که می‌بینید سنگی بر سنگی گذارد
نشود که به زیر افکنده نشود.

۷. از او سؤال نموده گفتند ای استاد پس این امور چه وقت واقع می‌شود و
علامت نزدیک شدن این وقایع چیست.

۸. گفت احتیاط کنید که گمراه نشوید زیرا که بسابه نام من آمده و
خواهند گفت که من هستم و آن وقت نزدیک است پس پشت سر
ایشان مروید.

۹. چون اخبار جنگ‌ها و فسادها را بشنوید مضطرب نشوید زیرا که
وقوع این امور اول ضرور است لیکن انتها در ساعت نیست.

۱۰. پس به ایشان گفت قومی با قومی و دولتش با دولتش مقاومت خواهد
کرد.

۱۱. و زلزله‌های عظیم در جاهای قحطی‌ها و ویاها پدید آید و چیزهای
هولناک و علامات بزرگ از آسمان ظاهر خواهد شد.

۱۲. پس از اخبار از خرابی اور شلیم و پراکندگی یهود می‌فرماید:

۱۳. و در آفتاب و ماه و ستارگان علامات پدید خواهد شد و بزمیں
تنگی و حیرت از برای امت‌های روحی خواهد نمود به سبب شوریدن
دریا و امواجش.

۱۴. دل‌های مردم ضعف خواهند کرد از خوف و انتظار آن وقایعی که بر
ربع مسکون ظاهر می‌شود زیرا که قوای آسمان متزلزل خواهد شد و
آن‌گاه خواهند دید پسر انسان را که برابری سوار شده با قوت و جلال
عظیم می‌آید.

۲۷. و چون ابتدای این مقدمات بشود راست شده سرهای خود را بلنده کنید از آن جهت که خلاصی شما نزدیک.

۲۸. و برای ایشان مَثَلی گفت که درخت انجیر و سایر درختان را ملاحظه نمایید.

۲۹. که چون می بینید شکوفه می کند خود می دانید که قابستان نزدیک است.

۳۰. و هم چنین شما چون این امور را مشاهده کنید بدانید که مملکوت خدا قریب شده است.

۳۱. هر آینه به شما می گویم که این فرقه نخواهد گذشت تا جمیع این امور واقع نشود.

۳۲. آسمان و زمین زایل می شود لیکن کلام من هرگز زایل نگردد.

۳۳. پس خود را حفظ کنید مبادا دلهای شما از پُرخوری و مستی و اندیشه‌های دنیوی سنگین گردد و آن روز ناگهان بر شما آید.

۳۴. زیرا که مثل دامی بر جمیع سکنه تمام روی زمین خواهد افتاد.

۳۵. پس در هر وقت دعا کنان بیدار باشید تاشایسته آن شوید که از جمیع این چیزهایی که به وقوع خواهد پیوست نجات یابید و در حضور پسر انسان باشید.

د. انجلیل یوحنا^۱

انجلیل یوحنا به زبان سریانی بوده و فارسی آن در لندن سال ۱۸۸۷ به

۱. انجلیل یوحنا (فارسی، چاپ لندن، سال ۱۸۸۷ م)، واژ او: العبری الحسان: ج ۱/۱ ص ۳۶-۳۴

چاپ رسیده است. بشارت به امام زمان عجل الله فرجه در انجیل یوحنای این قرار است:

باب چهاردهم، آیه پانزدهم تا هفدهم:

۱۵. رحمین اتون لی فقدانای طارو.

۱۶. انوابعی من اب دمر نیو فاراقلیط نتل لکون نهو عمکون لعام.

۱۷. روح دسرو و هود علم مشکاح لم تب بولوت مطول دلو خرای
ولو یدیع الون دن یدعین اتون لم دلوت کون عامار و یکون هو.

ترجمه:

«۱۵. اگر مرا دوست دارید و صایای مرانگاه دارید.

۱۶. و من از پدر سؤال می‌کنم و تسلی دهنده به شما عطا خواهد کرد
تا همیشه با شما بماند.

۱۷. یعنی روح حق که جهان نمی‌تواند او را قبول کند زیرا که او را
نمی‌بیند و نمی‌شناسد و او شمارا می‌شناسد زیرا که با شما می‌ماند و در
شما خواهد بود».

۱۹. وحی کودک^۱

وحی کودک کلمات فرزندی از بُنی اسرائیل است که مختصر
ماجرای وی چنین است:

---

۱. مفتاح النبوة، بشاره الظهور، واز این دو: العبری الحسان: ج ۱۱ ص ۳۷-۴۳.

در میان بنی اسرائیل پیامبری بود به نام «پنجاس». او مردی صالح و مستجاب الدعوة بوده و فرزند نداشته وزن او «راحیل» نام داشته است.

راحیل به همراه شوهرش در درگاه الهی دعا نموده طلب فرزند کردند. خداوند هم پس از شش ماه در روز پنجشنبه اول تیرین الاول ده سال پس از خرابی دوم بیت المقدس و سی و چهار سال قبل از ولادت پیامبر ﷺ به آنان فرزندی عطا نمود و نام او را «نجمان» گذاردند.

این طفل تا به دنیا آمد به سجده افتاد و سر برداشت و اسراری از عالم بالا را بیان نمود. پدرش بر او نهیب زد که ساكت باشد و او تا دوازده سال ساكت بود.

مادرش راحیل گمان نمود فرزنش لال است و او را نزد همسرش پنجاس آورد و خواست تا فرزنش سخن گوید. پنجاس ابتدا نمی خواست ولی بعد دعا کرد فرزنش سخن گوید ولی مجمل، تا مردم پس از وقوع آنچه می گوید منظورش را بفهمد.

این فرزندم هم که همان نجمان باشد کلماتی چند را به اجمال گفت. من جمله خبر داد که شما مرا به دست خود دفن خواهید کرد. بعد از چندی نجمان از دنیا رفت و او را در روستایی به نام «کَفَرَبَرْعَم» که از دهکده های بیت المقدس است دفن نمودند.

و اما آنچه در مورد امام زمان عجل الله فرجه گفته ده فقره است. در اینجا هر کدام از فقرات را آورده و پس از ترجمه مختصرآ تطبیق آن را بر حضرت بیان می داریم:

۱. فقره لول:

اتشا امتا امتا تر غرع بریاتا عابدا هد مدادا بیدین امتا.

ترجمه:

«بیایند گروهی و طایفه‌ای که از جا بکنند و حرکت دهند تمام خلق را خراب‌ها به دست پسر کنیز کرده شود».

توضیح:

شکی نیست که این وقایع نخواهد شد مگر در زمان امام زمان عجل‌الفرجه و به دست آن حضرت که آیات و احادیث بسیار بر این معنی دلالت دارد و پسر کنیز هم اشاره به حضرتش می‌باشد که فرزند حضرت نرجس است.

۲. فقره دوم:

بعالما دنشا و هر دین کرشا جبارین حالشا و هلمین قیشا.

ترجمه:

«عالی را از جای بکنند و خراب کند آن پسر کنیز و براند و دور کند دنیا را و جباران را سست کند و بشکند و خوار کند».

توضیح:

این وقایع نیز به وقوع نخواهد پیوست مگر در زمان و به دست امام

زمان عجل‌الفرجه. چنانچه در دعای ندبه نیز آمده: «أين قاصلم شوكه المعذين أين هادم أبنية الشرك و النفاق أين حاصل فروع الغي و الشقاق»، يعني: «کجاست منهدم کننده بناهای شرک و دورویی کجاست درو کننده ضلالت و جبهه گیری».

۳. فقره سوم:

بشيرت ابیاد مستما میلا یهوله ارکاد بصمع ملکا محمد کایا اعا بایاد
یطعم هو یاویهی کلیلیا.

ترجمه:

« بشکسته آن در که بسته شده از آمد و شد رسیده به آن دربان که
بروید پادشاه محمد بزرگ صاحب اقتدار چوب خواهش کرده شده که
فرونشانده بوده را اوست کل »، یا « اوست بهتر از همه » و یا « اوست
اکلیل سلطنت الهیه ».

توضیح:

مراد از در شکسته خرابی کعبه است و مراد از پادشاهی بزرگ امام
زمان عجل‌الفرجه است.

۴. فقره چهارم:

نحر اکد مطاول ات قص مطا منبه قطاطا و هو اخسف طینا داملطا.

ترجمه:

«روشن کند چون بر سد و به نشان قیامت بر سد و کننده جنگ باشد و باشد از سفال گل بیرون آمده».

توضیح:

از سفال گل بیرون آمده کنایه از عرب بودن است که این تعبیر در مورد عرب در این زبان بسیار آمده، چراکه در اثر خصوصیت با عرب قصد تحریف آنها را داشته‌اند.

۵. فقره پنجم:

سکرپوها و تشبها و ازیل کسها نفق نفشه‌تها.

ترجمه:

«محکم کند سخن و تسبيحات را و برود و برد و بیرون آید جان امیر».

توضیح:

مقصود از بیرون آمدن جان امیر، کشته شدن سفیانی است.

۶. فقره ششم:

عفاغرا و فافل عزیزا و باطل‌گزی و دی شلطت شعما و کری.

ترجمه:

«بپوشانید سخنی را و براندازد سختی را و باطل کند بت را و آنکه مسلط شود آسمان را و بگذرد».

توضیح:

این مطالب گرچه در زمان پیامبر ﷺ نیز واقع گردیده ولی به وجه کامل و تام در زمان امام زمان عجل‌الفرجه واقع خواهد شد.

۷. فقره هفتم:

فخرادی هوا و مکدل بن کدواات قولاقاو هو کلو ابوا.

توضیح این فقره چنین است:

کلمه «فخر» که در ابتدا آمده مرادف با فخار است که به معنی کوزه سفالی است و سفال - چنانچه گذشت - کنایه از عرب است.

همچنین در این فقره اشاره شده که اوست همه شادی و او پسران بنت پرستان را بزرگ کند، چراکه در زمان ظهور حضرت بنت پرستان مسلمان می‌شوند و به بزرگی و عزت ایمانی می‌رسند.

«قولاقاو» به معنی مقدار و اندازه است، اشاره به اینکه ظهور حضرت نشان اندازه عمر و مدت دنیاست، چراکه ظهور امام زمان عجل‌الفرجه از علایم قیامت می‌باشد.

۸. فقره هشتم:

صیهراشاها و سیاوهاشاطا و شامعا و عرق بها.

ترجمه:

«روشنایی درنگ کند و بگردد و آن میل کند و بشنود و فرار کند».

توضیح:

مراد از روشنایی امام زمان عجل الله فرجه که در زمان امام حسن عسکری درنگ نمود و سپس مدتی در سیر بود، گاهی در مدینه و نواحی آن و گاهی در مکه و گاهی در سامر و عراق که دوران غیبت صغیری است و برای بعضی از شیعیان فیض تشرف حاصل می‌گردید، و فرار عبارت است از غیبت کبری.

۹. فقره نهم:

تشک تفارا و ترب کبora و يشتروا اسيرا تى شعاو تتقف تشوعا
ويرب بنواشاطت و يملأ كل ارعا.

ترجمه:

«بسیار شود شرافت و بسیار شود جبروت و گشوده شوند بستگان بیاید ساعتی و قومی شود رستگاری و بسیار شود نبوت جاری شود و همه زمین پر شود».

توضیح:

این فقره لازم به توضیح نبوده و واضح است که این مطالب به اتفاق همه ادیان تاکنون تحقق نیافته و نخواهد یافت مگر در زمان امام زمان عجل الله فرجه.

۱۰. فقره دهم:

رعصی میتر ساونا صاو حاساویسا.

ترجمه:

«به سختی بیفتند و کنده شوند و پاره پاره شوند».

توضیح:

این فقره و سه فقره دیگر بعد از این در مورد امام حسین علیه السلام است که درباره شهادت و نیز درباره بعضی از اصحاب آن حضرت و حتی سوختن خیمه‌ها و مصابیح حرم امام حسین علیه السلام مطالبی آمده است.

ادیان و مذاہب متفرقہ

این قسمت شامل بشارت‌هایی است که در بعضی ادیان باطل و از بعضی پیامبران ناحق و هم افراد خارج از دین آورده می‌شود. البته بحث بشارت به آن حضرت محتاج به این‌گونه افراد و ادیان نیست.

ولی این عظمت بحث مهدویت را می‌رساند که حتی این‌گونه ادیان و افراد نیز معتقدند که او خواهد آمد.

۱. کتاب پاتنگل^۱

در کتاب پاتنگل که از بزرگترین کفره هند است چنین آمده:

۱. زبدۃ المعارف، ذخیرۃ الألباب، تذکرة، و از همه این موارد: العبری الحسان: ج ۱/۱ ص. ۴۴.

چون مدت دور تمام شود دنیای کهنه نوشود و زنده گردد و صاحب مُلک (که به زیان هندوان راهنماست) تازه پیدا گردد از فرزندان دو پیشوای بزرگ جهان که یکی ناموس آخرالزمان (یعنی پیامبر ﷺ) و دیگر صدیق اکبر یعنی وصی بزرگترین که پشن نام دارد (که نام امیرالمؤمنین ؓ است) و خلیفه رام (رام یعنی خدا) باشد و آن پادشاه به جای پیامبران چون ابراهیم و خواجه خضر باشد و حکم براند و او را معجزه بسیار باشد هر که پناه به او برد و دین پدران او را اختیار کند سرخ روی باشد در نزد رام و دولت او بسیار کشیده شود و عمر او از فرزندان ناموس اکبر زیاده باشد و آخر دنیا به او تمام شود و از ساحل دریای محیط و جزایر سراندیب و قبر بابا آدم و جبال القمر و شمال هیکل زهره و تاسیف البحر و اقیانوس را مسخر گردداند و بتخانه سومنان را خراب کند و حگرنات (به زبان سانسکریت که لغت هند است یعنی موجود الكل که بتی است به این عنوان) به فرمان او به سخن آید و به خاک افتاد پس آن را بشکند و به دریای اعظم اندازو هر بتن که در هر کجا باشد بشکند.

۲. شاکمونی^۱

شاکمونی که یکی از کفره هند است و به اعتقاد کفار هند پیامبر صاحب کتاب بوده و عقیده دارند که شاکمونی بر اهل ختا و ختن مبعوث شده و خود متولد شهر کیلوس است.

او گوید:

۱. زبدۃ المعارف و ذخیرۃ الالباب و تذکرة و از همه این موارد: العبری الحسان، ج ۱/۱

پادشاهی و دولت دنیا به فرزند سید خلائق دو جهان‌کشن (که نام پیامبر ﷺ در لغتشان است) بزرگوار تمام می‌شود و آن کسی باشد که بر کوه‌های مشرق و مغرب دنیا حکم براند و فرمان کند و برابرها سوار شود و فرشتگان کارکنان او باشند و پریزادان و آدمیان در خدمت او باشند و از سودان که زیر خط استواست تا عرض تسعین که زیر قطب شمالی است و ماورای اقلیم هفتم و گلستان ارم تاباغ شداد را صاحب شود و دین خدا یک دین شود و دین خدا زنده گردد و نام او ایستاده و خداشناس باشد.

توضیح:

چنانچه واضح است تمامی این مطالب و موارد که در این عبارت آمده دلالت بر امام زمان عجل‌الله‌فرجه دارد، به خصوص آخر فقره که می‌گوید: «... و نام او ایستاده... باشد»، که همان لقب «قائم» در عربی است.

۳. کتاب دید^۱

کتاب «دید» نزد کفار هند کتاب آسمانی محسوب می‌شود. در آن آمده است:

بعد از خرابی دنیا پادشاهی در آخر الزمان پیدا شود که امام خلائق و نام او منصور است و تمام عالم را بگیرد و به دین خود آورد و همه کس را از مؤمن و کافر بشناسد و هر چه از خدا خواهد برآید.

۱. تذكرة، واژ او: العبری الحسان: ج ۱/۱ ص ۴۴.

۴. «وشن» کتاب جوک^۱

جوک در کتاب خود که «وشن» نام دارد چنین گفته است:

آخر دنيا به کسی که خدا را دوست من دارد و از بندگان خاص او باشد
ونام او خجسته و فرخنده باشد من رسد و خلق را که در دین‌ها اختراع
کرده و حق خدا و پیامبر را پامال کرده‌اند همه رازنده گرداند و
بسوزاندو عالم را نوگرداند و هر بدی را سزاده دویک کروند دولت او
باشد که عبارت از چهار هزار سال است خود و اقوامش پادشاهی کنند.

۵. کتاب ماسک^۲

ماسک نام یکی از صاحب شریعتان کفره هند است. او بر این اعتقاد
است که آدمی چون گیاه می‌روید و خشک می‌شود و از هم می‌ریزد.
ماسک در کتابش چنین دارد:

دور دنیا تمام شود به پادشاه عادلی در آخر الزمان که پیشوای ملائکه و
پریان و آدمیان باشد و حق و راستی با او باشد و آنچه در دریاها و
کوهها پنهان باشد همه را در آورد و از آسمان‌ها و زمین و آنچه باشد
خبر دهد.

۱. تذكرة، واژ او: العبرى الحسان: ج ۱/۱ ص ۴۴.

۲. العبرى الحسان: ج ۱/۱ ص ۴۴.

۶. کتاب دادیک^۱

در کتاب دادیک چنین آمده است:

بعد از آنکه مسلمانی به هم رسدو در اسلام بیدادی و ظلم ظالمان و فسق عالمان و تعدی حاکمان و ریای زاهدان و بی دریافتی امینان و حسد حسودان پیدا شود و دنیا مملو شود از ظلم و ستم اسلام بر طرف شود و به جز نامی از اسلام نماند و پادشاهان بسی رحم و رعیت بی انصاف شوند و در جزایی یکدیگر کوشند و عالم را کفر و ضلالت و فساد بکیرد پس دست غیرت الهی به در آید و جانشین حمیاطا ظاهر شود و مشرق و مغرب عالم را بکیرد همه جهان را و بکشد بسیاری خلائق را و خلق را هدایت کند و آن در حالتی باشد که ترکان امیر مسلمانان باشند و او به غیر حق از کسی چیزی قبول نکند.

۷. کتاب زند^۲

کتاب زند، کتاب زردشتیان است. در آن کتاب آمده:

لشکر اهریمنان با ایزدیان دائم در روی خدا کدان محاربه و کشمکش دارند و غالباً فتح و پیروزی با اهریمنان باشد اما نه به طور یکه بتوانند ایزدیان را محو و منقرض سازند.

چرا که در هنگام تنگی از جانب ارمذ که او خدای آسمان است به ایزدیان که فرزندان اویند یاری می‌رسد و محاربۀ ایشان نه هزار سال طول می‌کشد.

۱. العبری الحسان، ج ۱/۱، ص ۴۴.

۲. العبری الحسان: ج ۱/۱ ص ۴۵ و ۴۶.

آنگاه پیروزی بزرگ از طرف ایزدان می‌شود و اهریمنان را منقرض می‌سازند و تمام اقتدار اهریمنان در زمین است و در آسمان راه ندارد و بعد از پیروزی ایزدان و برآنداختن تبار اهریمنان عالم کیهان به سعادت اصلی خود رسیده بنی آدم بر تخت نیکبختی خواهند نشست.

۸. کتاب جاماسب^۱

کتاب جاماسب نزد فارس قدیم و زردهشتیان بسیار معتبر بوده و از کتب سری آنان است و آن را جاماسب‌نامه می‌نامند. از این کتاب نسخه‌های خطی بسیاری نیز در کتابخانه‌ها موجود است و در فهراس کتب خطی این نام زیاد به چشم می‌خورد.

در آن کتاب پس از توضیح مراحل خلقتِ عوالم و تاریخ و کیفیت آن، مطلب را می‌رساند به پیامبر ﷺ و سپس می‌گوید:

واز فرزندان دختر آن پیامبر که خورشید جهان و شاه زنان نام دارد کسی پادشاه شود در دنیا به حکم یزدان که جانشین آخر آن پیامبر باشد در میان دنیا که مکه باشد دولت او تا قیامت متصل شود و بعد از پادشاهی او دنیا تمام شود و آسمان جفت گردد و زمین به آب فرورد و کوه‌ها بر طرف شود و اهرمن کلان را که ضد یزدان و بنده عاصی او باشد بگیرد و در حبس کند و او را بکشد.

مسمند ع و فرخ و جبابل و قنقدرتیس‌های اهرمن را بگیرد و می‌شناسند (یعنی ملائکه) بر او فرود آیند و خلائق را به یزدان خواند

---

۱. تحفه (محمد اخباری): و از او: العقری الحسان: ج ۱/۱ ص ۴۶ و ۴۷.

ونام مذهب او برهان قاطع باشد و حق باشد و در خدمت او بشر (یعنی میکائیل) و سروش (یعنی جبرئیل) و آسمان (یعنی عزرائیل) حاضر شوند و بهرام فرشته موکل زمین و از رد حمز موکل برگاوها و گوسفندان و امروز فرشته روز اول هر ماه و آزوکشت فرشته موکل بر آتش و روان بخش که روح القدس باشد همگی بر او نازل شوند.

واز خوبیان و پیامبران گروه بسیاری را زنده کند مانند ملکان پدر خضر و مهراس پدر الیاس و فقوم اس پدر ارسطاطالیس و آصف بن برخیاء وزیر جمشاسب (یعنی سلیمان) و ارسطو و ماقدونی و سام بن نوح و شمسون و سولان و شاپول و شموئیل و میخا و یخرق و سیسا و شعیا و حسی و لولو و حفوچ و لول و حقوق و رخوبیا که پیامبران بنی اسرائیل هستند و غابر بن شالخ زنده شود و سیمرغ از کوه قاف نزداو حاضر شود و سیمرغ عنقای مغرب است که به دعای حنظل بن صفوان غایب شد.

و زنده کند از بدان گیتی و کافران شل سور نورس که نمرو다 است واورا بسویاند با پرع و فرخ که قارون و هامان باشد و زنده گرداند هامان وزیر فرعون را او را زنده بردار زند و از چاه دماوند بدر آورد ضحاک علوانی را او را دیوان مظالم بکند.

وبخت النصر را که وژمخت (که بیت المقدس است) خراب کرد بسویاند و شمامو را که دین پهلوی را بر هم و آتش را شریک خالق می گرداند زنده کند و می گوید که آن بزرخ میان خالق و خلق است و مددوم قاضی شهر لوط را و اسقف قاضی ترسایان را زنده کند و دو باغ اهرمن را که عمل و طی غلام را در میان قوم نوح احداث کرد زنده گرداند و زردان را که از اکابر فرس است و اعتقاد آن دارد که یزدان اشخاص بسیار دارد از روحانیین که احداث نمود را زنده گرداند و از

خش مؤبد را که عناصر اربعه را خالق می‌داند زنده گرداند و نامی را که ستاره پرستی را وضع کرد زنده گرداند و میلان را که اصل وجود راسه می‌داند نور و ظلمت و معدن جامع را سبب امتزاج و اختلال است زنده کند و کیوان را که اصل وجود راسه عنصر می‌داند آب و آتش و خاک و هرسه را قدیم می‌داند زنده کند.

وهمه ایشان را می‌سوزانند و دیگر از پادشاهان اقدام خود جمعی را زنده گرداند و بکشد که فتنه‌ها در دین خدا کرده‌اند و خوبان بندگان خدا را کشته‌اند و زنده کند رستم زال را و در خدمت او باشد و کیخسرو را زنده کند و دیوان همه اطاعت او کنند همه را بکشد و بسوزانند و بادر امر کند که خاکستر ایشان را به دریای محیط ریزد همه تابعان اهرمن را و تباہکاران را بکشد نام آن پادشاه بهرام از خورشید جهان که دختر مسین (که نام مبارک محمد به لغت پهلوی است) و ظهور او در آخر دنیا باشد و عمر هفت کرکس کند.

و چون خروج کند عمر او سی قرن شده باشد و خروج او در آن زمان شود که تازیان بر فارسیان غالب شوند و شهرهای ایشان خراب شود به دست سلطان تازیک پس او خروج کند و جنگ کند و دود (یعنی دجال) را که کوری است خرسوار مدعی خدایی بکشد.

واز گوشۀ دنیا که کنک وزواچین باشد تا وزیر مخت که بیت المقدس است همه را بگیرد و گشتاسب و لهراسب را زنده کند و بر دار زند و با او خواهد بود صاحب صبائی (که عیسی علی‌بین‌آله و علیه‌السلام است) و اسکندریه و شهرهای عمان را که بحرین و هر نور و نعمان و مسقط است بگیرد و جزایر پرتکال و بسیاسه و غیره و اسکندر بن دارا با او باشد و او را به فرنگ بفرستد و رستم را به مصر بفرستد و سید بزرگی که پدر آن پادشاه باشد برود و قسطنطینیه را بگیرد و علم‌های ایمان و مسلمانی در آنجا برپا کند.

و عصای سرخ شبانان با هودار (که موسی باشد) با او باشد و انگشترو دیهیم سلیمان با او باشد و سلیمان پیامبری است از اسرائیلیان و جن و انس و دیوان و مرغان و درندگان در فرمان او خواهند بود و اوست ایزد کشب (یعنی خدا پرست) و اتابک بزرگ (یعنی صاحب جبروت و بزرگی) مثل جمشاسب و اوست موسوم بکیاوند (یعنی پادشاه بزرگ، کیان یعنی بزرگ جبار و شیرویه یعنی شکوهمند) که دیودین (که شیاطین است) از او بگریزند و کیهان خدیو اوست (یعنی پادشاه دنیاست) و شهنشاه است (یعنی برتر از همه پادشاهان است) و او فرزند دختر سین است و تا مدت پانصد قرن خود و یارانش پادشاهی کند و برودت تابه مقدونیه که دارالملک فیلقوس است و ساحل بحر اقصابوس خیمه زند که آخر زمین دنیاست.

و همه جهان را یک دین کند و کیش گبری و زردشی نماند و پیامبران خدا و مشناستان و مؤبدان و حکیمان و پریزادان و دیوان و مرغان و همه اصناف جانواران و ابرها و بادها و مردان سفیدرویان در خدمت او باشند و از مغرب برگردد و داخل ظلمات شود و جزیره نسناس را بگیرد و اسرافیل صاحب بوق نزداو آید.

کتب و اشخاص خارج از دین

(کاهنان و غیره)

در این بخش بشارت به امام زمان عجل الله فرجه از کتابها و نوشته‌ها و اشخاص خارج از اسلام همانند کاهنان و پیشگویان و یانوشهایی که در مکان‌های مختلف یافته شده آورده می‌شود.

۱. «سطیع» کاهن^۱

کعب بن حارث روایت کرده که «ذا جدن» پادشاه برای امری که شک کرده بود سطیع کاهن را احضار کرد. چون سطیع نزد او رفت او برای امتحان دیناری پنهان کرد و از او پرسید و سطیع درست جواب گفت.

۱. مشارق آثار اليقين: ص ۱۳۹، و از او: العبرى الحسان: ج ۱/۱ ص ۴۷.

سپس از او پرسید: مرا از بعضی و قایعی که بعد از این واقع خواهد شد خبر ده. سطیح گفت:

چون اختیار نایاب شوند و اشاره بسیار گردند و تقدیرات خدارا انکار کنند و اموال را با بار نقل کنند و مردم برای گناهکاران و صاحبان اموال خاشع شوند و ارحام را قطع کنند و کسانی که حرام‌های دین اسلام را حلال کرده‌اند آشکار گردند و اختلاف کلمه نمودار گردد و عهد و پیمان شکنند.

واحترام مردم با حرمت کم شود و ستاره دنباله‌دار که عرب را مضطرب کند پدیدار شود و باران قطع شود و رودخانه‌ها خشک شود و نرخ‌ها بالا رود آنگاه مردم برابر با علم‌های زرد بر پشت اسب‌ها و آورده وارد مصر شوند و مردی از اولاد صخر خروج کند و پرچم‌های سیاه را به سرخ تبدیل کند و محرمات را حلال کند، وزنهای را از پستان‌هایشان بیاویزد و کوفه را غارت کند و چه بسیار زنان سفید‌گونه که در آن زمان سواران آنها را احاطه نمایند در حالیکه شوهرشان کشته گشته و عجز و درماندگی آنها بسیار شده و فرج‌های آنان حلال گردیده است.

در آن زمان پسر پیامبر مهدی آشکار گردد و آن در زمانی است که مظلومی در مدینه کشته شود و پسرعموی او نیز در حرم مکه کشته شود و امر پنهان ظاهر شود که با علاماتش موافق می‌شود در آن وقت مردی نامبارک با گروه ستمکار خویش رو آورد و باکشتن بزرگان مردم بر آنجا غالب شود در آن حال آفتاب منکیف می‌گردد وقتی که لشکرها فراهم آیند و صفحه‌ها آراسته شود.

آنگاه پادشاهی از صنعته یمن بیرون آید که رنگ صورتش همانند پنهان
سفید و نامش حسین یا حسن است و به سبب خروج از فتنه‌ها بر طرف
می‌گردد و در این هنگام است که مردی مبارک و پاک و هادی و مهدی
و سید علوی ظهور می‌کند و به فضل و منت خداوند برای مردم
گشايش ایجاد می‌کند و با نور خود ظلمت‌هارا بر طرف می‌کند و حق
را ظاهر می‌سازد بعد از آنکه مخفی شده است و اموال را به تساوی
قسمت نماید.

و شمشیرها در غلاف رود و خونریزی متوقف شود و زندگی برای
مردم خوش‌گوارا شود و به آب عدل و داد دیده روزگار را از خاشاک
ظلم و بیداد پاک فرماید و حق را به صاحبان حق اگر چه روستایی
باشد رد نماید و مردم در زمان او بسیار ضیافت کنند و در عصر او
گمرای و کوری مانند غباری بر طرف شود زمین را از عدل و داد و زمان
را از دوستی و داد پر می‌کند و او بدون شک و شبیه نشانه قیامت است.

۲. کتابی مخفی در کعبه^۱

محمد بن عبیدالله هاشمی با سند متصل از عبدالله بن ربیعه مکی
در سال ۳۲۹ نقل نموده که گفت: پدرم برایم نقل نموده:

من از جمله کسانی بودم که برای عبدالله بن زبیر کعبه را می‌ساختیم.
او امر نمود تازمین را بسیار حفر نمودیم تا به سنگ‌های بزرگ رسیدیم
و من بر آن سنگ‌ها نوشه‌ای را یافتم و آن را پنهان نمودم تا به خانه
آوردم.

۱. مقتضب الأثر (احمد بن محمد بن عیاش): ص ۱۱، و از او: العبری الحسان: ج ۱/۱
ص ۴۹ و ۵۰.

دیدم در آن حمد خدا نوشته شده و سپس بشارت به پیامبر ﷺ و امیرالمؤمنین و امام حسن و امام حسین علیهم السلام هر کدام با خصوصیات و تا شهادتشان آمده تاریخیده به امام حسن عسکری علیه السلام می‌گوید:

سپس منتظر بعد از اوست اسم او اسم پیامبر است و به عدل امر می‌نماید و عمل می‌کند و از منکر نهی نموده و اجتناب می‌کند خداوند به او ظلم را بر طرف می‌کند و شک و کور باطنی را بر می‌دارد در زمان او گرگ و گوسفند با هم می‌چرند و ساکن آسمان‌ها و پرندگان هوا و ماهیان دریاها از او راضی می‌شوند.

بس‌کرامت‌هاست که آن عبد در درگاه خداوند دارد خوشابه حال کسی که از او اطاعت کند و وای بر کسی که سر پیچی از امر او نماید خوشابه حال کسی در برابر او بجنگد و بکشد یا کشته شود صلوات و رحمت خداوندانشان بر اینان باد و اینانند هدایت شدگان و اینانند رهیافتگان و اینانند رستگاران.

۳. لوح مسجد ایاصوفی^۱

مؤمنی از طایفه «ارناؤد» که لشکر سلاطین روم هستند به تشیع در آن بلاد معروفند حکایت نموده که در زمان ایلدرم بایزید از ملوک عثمانی در مسجد ایاصوفی لوحی یافتند که در آن چند سطر به زبان یونانی در هزار و دویست سال پیش از بعثت زمان ارماطیس پادشاه یونان نوشته شده و با گل مختوم گشته بود.

---

۱. تذكرة الأئمة، واز او: العبرى الحسان: ج ۱/۱ ص ۵۰.

در آن لوح اسمی چهارده معصوم ﷺ و تبری از بعضی صحابه متمردین آمده بود. در این لوح نام مهدی آخرالزمان نیز آمده که از امت مرحومه و از فرزندان دختر احمد است و مسیح و حواریون به او اقتدا می‌کنند و وقتی او ظاهر می‌شود و دنیا پر از ظلم شده و او جهان را پر از عدل می‌نماید.

ناقل این داستان می‌گوید: «وقتی این لوح را ترجمه کردند و با یزید خواند از رسایی تبری بعضی از صحابه که در این لوح بود آن را در اسکو دا به دریا انداخت».

۴. یزدجرد شاهنشاه^۱

نوش جان پسر بود مردان نقل نموده:

وقتی خبر وقعة قادسیه و پیروزی عرب و کشته شدن رستم و پنجاه هزار نیروی فارس و شکست لشکر عجم به یزدجرد پسر شهریار پادشاه ایران رسید اهل و عیال خود را به قصد فرار برداشته بر درایوان کاخش ایستاد و گفت: اینک با تو وداع می‌کنم ای ایوان و از پیش تو می‌روم و به سوی تو برخواهد گشت خود من یا مردی از اولاد من که هنوز به دنیا نیامده و زمان ظهورش نرسیده است.

۱. مقتضب الأثر (احمد بن محمد بن عیاش): ص ۴۰، و از او: العبرى الحسان: ج ۱/۱ ص ۵۰.

سلیمان دیلمی که ناقل از نوشجان است گوید: خدمت امام صادق ع
رسیدم و معنای این کلام یزدجرد را پرسیدم، حضرت فرمود که این
ششمین از فرزندانِ من است و هم از یزدجرد تولد خواهد یافت.

توضیح:

منظور تولد امام زمان عجل‌الفرجه از یزدجرد همان حضرت شهربانو
مادر امام سجاد ع است که دختر یزدجرد بوده است.

۵. یکی از دانشمندان مجوس^۱

در کتاب یکی از طایفه‌های مجوس چنین آمده است:

دولت پادشاهان عجم به یزدجرد تمام شد و دختر او که شاهزادن نام
داشت به بندگی عرب و سوسمارخواران افتاد. اما شرف دو جهان
نصیب او شد در حالی که بليلا او را به پسر خودداد دولت ملوک
فارسيان عجم به او تازه شد.

واز فرزندان او بهرام خواهد بود که ظهور کند و دولت عجم بازگردد
هم چنانکه در اول دنیا با ايشان بود و فارسيان و تازيکان ياوران بهرام
باشند و بهرام امام و مؤيد خلائق باشد و فرشتگان آسمان با او باشند
به فرمان یزدان و سروش و بشر (جبرئيل و ميكائيل) در نزد او باشند و
همه جابه فرمان اويند اما آتش سده مجوس رونق نگيرد و آين
زردشتی و دین کسری تازه نشود.

بخش دوم

بشارت به
حضرت مهدی (عج)

در اسلام

خداوند جل جلاله

بشارت خداوند جل جلاله از امام زمان عجل الشفرجه البته بیش از هر موردی خواهد بود، چرا که تمامی کتاب‌های آسمانی و وحی‌هایی که بر پیامبران ﷺ نازل گشته متنسب به ذات اقدس الهی است.

در این بخش بشارت‌های خداوند به سه دسته تقسیم شده است: کتاب‌های آسمانی و وحی‌های قبل از اسلام، قرآن، احادیث قدسی. توضیح هر کدام از این موارد را ذیلاً ملاحظه می‌کنید.

۱. کتب آسمانی و وحی‌های قبل از اسلام

در این باره مطلب در بخش گذشته مفصل‌گذشت. بشارت‌هایی که در کتب آسمانی قبل از اسلام و یا وحی‌هایی که به انبیای سلف نازل می‌گشته و همه از جانب ذات اقدس الهی است.

۲. قرآن

شکی نیست که تفسیر و تأویل آیات قرآنی نخواهد شد مگر با احادیث و کلمات معصومین عليهم السلام و هرگونه تفسیر و اظهار نظر دیگری از هر کس باشد مردود خواهد بود.

از سوی دیگر آیاتی که در کلمات و احادیث معصومین عليهم السلام به امام زمان عجل الله فرجه تفسیر شده بسیار زیاد است و آوردن همه آنها بارعایت اختصار در این نوشته مناسب ندارد. لذا در این قسمت تنها آیاتی آورده می‌شود که دو جهت را دارا باشند:

الف: آیه صرفاً در جهت بشارت به امام زمان عجل الله فرجه و ظهرور آن حضرت تفسیر شده باشد نه اینکه در مورد خود حضرت یا یکی از جوانب مربوط به حضرت باشد.

ب: ظاهر خود آیه نیز کاملاً مبشر به امام زمان عجل الله فرجه و مصلح و منجی نهایی بشریت باشد.

این دو جهت در آیاتی که آورده می‌شود کاملاً مشهود خواهد بود:

۱. ... فاستبقوا الخيرات أينما تكونوا يأت بكم الله جميعاً إن الله على كل شئ قادر.^۱

ترجمه:

«... بشتابید به خیرات و عبادات که هر کجا باشید خداوند همه شما را خواهد آورد محققاً خدا بر همه چیز قادر و تواناست».

در این باره در تفسیر القمی و تفسیر العیاشی و الغیبة (نعمانی) و الإختصاص و کمال الدین (صدقه) و الکافی و دلائل الإمامة (طبری) و الإحتجاج (طبرسی) روایت آمده که مراد سیصد و سیزده نفرند که هنگام ظهر حضرت فوراً در کنار کعبه حاضر می‌شوند^۱.

از جابر بن یزید جعفی که می‌گوید: امام باقر علیه السلام در حدیثی علامات قائم علیه السلام را بیان می‌فرمود، تا آنجایی که فرمود: «...، خداوند اصحاب او که سیصد و سیزده مرد هستند را یکجا جمع می‌کند بدون اینکه قراری از قبل داشته باشند».

و ای جابر همینان مراد از آیه‌اند که در قرآن می‌فرماید: «هر کجا باشید خداوند همه شما را خواهد آورد محققاً خدا بر همه چیز قادر تواناست»، سپس آنان بین رکن و مقام با او بیعت می‌کنند و همراه او عهدی است از رسول الله علیه السلام، عهدی که فرزندان از پدرانشان به ارث برده‌اند».

۱. تفسیر القمی: ج ۲ ص ۲۰۵. الکافی: ج ۸ (الروضه) ص ۳۱۳. الغیبة (نعمانی): ص ۱۲۷، ۱۶۸، ۱۵۰. کمال الدین: ج ۲ ص ۶۵۲، ۶۷۲. تفسیر العیاشی: ج ۱ ص ۶۴، ۶۵. الإختصاص: ص ۲۵۶. الإحتجاج: ج ۲ ص ۲۴۹. دلائل الإمامة (طبری): ص ۳۰۷، ۳۱۱. الممحجة (بحرانی): ص ۱۸ - ۴۶. واژه همه این موارد: الممحجة (بحرانی): ص ۱۴

۲. ... فقل إنما الغیب لله فانتظروا إنی معکم من المنتظرین^۱.

ترجمه:

«... بگو غیب از آن خداوند است پس منتظر باشید که من هم با شما از منتظرانم».

کلمه غیب در آیات دیگری هم آمده که در احادیث تفسیر به امام زمان عجل الله فرجه شده است:

«اللَّمْ * ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رِيبٌ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ * الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمَمْارِزُ قَنَاهُمْ يَنْفَقُونَ»^۲.

ترجمه:

(اللَّمْ * این کتاب (قرآن) هیچ شکی در او نیست و هدایت برای متقین است * آناییکه به غیب ایمان آورده‌اند و اقامه نماز می‌نمایند و از آنچه به آنان روزی نموده‌ایم انفاق می‌کنند).

در مورد این آیه شیخ صدق در کمال الدین سه حدیث روایت کرده است^۳.

امام صادق علیه السلام فرمود: «متقین شیعیان علی هستند و غیب حجت غایب است، و شاهد این کلام خداوند عزو جل است: «و می‌گوید آیا آیه

۱. سوره یونس: آیه ۲۰.

۲. سوره بقره: آیه ۱-۳.

۳. کمال الدین: ج ۲ ص ۳۴۰ ح ۲۰، و از او: العبری المحسان: ج ۱/۱ ص ۲.

از پروردگارش بر او نازل نمی شود بگو همانا غیب از آن خداوند است
پس منتظر باشید که من هم با شما از منتظرانم»^۱.

۳. ولنبلونکم بشئ من الخوف والجوع ونقص من الأموال والأنفس و
الثمرات وبشر الصابرين^۲.

ترجمه:

«و البتة ما شمارا به سختی ها چون ترس و گرسنگی و نقصان اموال
و نفوس و زراعت بیازماییم و صبرکنندگان را بشارت بد».۳

در تفسیر این آیه دو حدیث در الغيبة (نعمانی) و یک حدیث در
دلائل الإمامة (طبری) و یک حدیث در تفسیر العیاشی وارد شده که آیه
در باره علامات ظهور امام زمان عجل الشفرجه است^۴.

محمد بن مسلم از امام صادق^ع روایت نموده فرمود: «قبل از قیام
قائم^ع علامات و بلاهایی است که خداوند بر مؤمنین قرار می دهد.
عرض کردم: آنها چیست؟ فرمود: این کلام خدااست: «و ما البتة شمارا
به سختی ها چون ترس و گرسنگی و نقصان اموال و نفوس و آفات
زراعت بیازماییم و صابران را بشارت ده».

۱. سوره بقره: آیه ۱۵۵.

۲. الغيبة (نعمانی): ص ۱۳۲. دلائل الإمامة (طبری): ص ۲۵۹. تفسیر العیاشی: ج ۱ ص
۶۸، و از تمام این موارد: المحجة (بحرانی): ص ۴۷-۴۹.

حضرت فرمود: «و ما البته شما را مبتلا می کنیم»، یعنی مؤمنین را، «بشی من الخوف»، از ترس پادشاهان بني فلان در او اخر سلطنتشان، «و الجوع»، به گرانی قیمت‌هایشان، «و نقصان در اموال»، فساد تجارت‌ها و کمی برکت در آنها، «و أنفس»، مرگ فظیع، و «ثمرات»، کمی خوبی در زراعت‌ها و کمی برکت در ثمرات، «و بشر الصابرين»، یعنی در آن هنگام به خروج قائم ﷺ.

سپس به من فرمود: ای محمد، این تأویل این آیه است و خدا هم می فرماید: «تاویل آن را نمی داند مگر خداوند و فروروندگان در علم»^۱.

۴. أَفَغَيْرُ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكُرْهًا
وَإِلَيْهِ يَرْجِعُونَ^۲.

ترجمه:

«آیا غیر دین خدا را می طلبند و حال آنکه هر که در آسمان و زمین است خواه و ناخواه مطیع فرمان خدادست و همه به سوی او رجوع خواهند کرد».

در مورد این آیه سه حدیث در تفسیر العیاشی وارد شده که مراد زمان ظهر امام زمان عجل الله فرجه است^۳.

۱. سورة آل عمران: آیه ۷.

۲. سورة آل عمران: آیه ۸۳.

۳. تفسیر العیاشی: ج ۱ ص ۱۸۳، ج ۲ ص ۶۰، واژ او: المحجۃ (بحرانی): ص ۵۰، ۵۱، العبری الحسان: ج ۱/۱ ص ۴۳.

ابن بکیر می‌گوید: از اباالحسن[ؑ] در مورد کلام خداوند پرسید: «هر که در آسمان و زمین است خواه و ناخواه مطیع فرمان خداست»، فرمود: «در باره قائم[ؑ] نازل شده که بر یهود و مسیحیان و صابئین و زندیقان و مرتدان و کفار شرق و غرب زمین خروج می‌کند و اسلام را بر آنها عرضه می‌کند. هر کس به اختیار اسلام آورده او را به نماز و زکات و آنچه مسلمان به آن امر شده و از سوی خدا بر او واجب است امر می‌کند، و هر کس اسلام نیاورد گردنش را می‌زند تا جایی که در مشارق و مغارب هیچکس باقی نمی‌ماند مگر اینکه موحد به خداست.

عرض کردم: فدایت شوم، مردم بیش از اینها هستند. فرمود: هر گاه خدا امری را اراده کند زیاد را کم و کم را زیاد می‌نماید».

۵. و إِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لِيُؤْمِنَ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِ شَهِيدًا^۱.

ترجمه:

«هیچکس از اهل کتاب نیست جز آنکه پیش از مرگ به وی ایمان خواهد آورده و روز قیامت او بر آنان گواه خواهد بود».

حدیثی در تفسیر القمی وارد شده که منظور این آیه امام زمان عجل الله فرجه است^۲.

۱. سوره نساء: آیه ۱۵۹.

۲. تفسیر القمی: ج ۱ ص ۱۵۸، و از او: الممحجة (بحرانی): ص ۶۲.

شهر بن حوشب می‌گوید: حجاج به من گفت: ای شهر، آیه‌ای در کتاب خداست که معنی و مفهوم آن عاجز نموده است. گفتم: ای امیر آن کدام آیه است؟ گفت: کلام خداوند: «هیچکس از اهل کتاب نیست جز آنکه پیش از مرگ به وی ایمان خواهد آورد»، به خدا قسم من امر می‌کنم که گردن یهود و نصاری را بزنند.

من زیر چشم به او نگریستم دیدم دولتش را حرکت نداد تا آرام شد. گفتم: اصلاح الله الامیر، (آیه) چنان نیست که تو تأویل نمودی. گفت: پس چیست؟ گفتم: عیسیٰ قبل از روز قیامت به دنیا نازل می‌شود و اهل ملت یهود و غیر آن نمی‌مانند مگر اینکه قبل از قومش به او ایمان می‌آورند و پشت سر مهدی نماز می‌خوانند.

گفت: وای بر تو این کلام از تو نیست، از کجا آوردی؟ گفتم: محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب ؑ چنین فرموده است. گفت: بخدا قسم این کلام را از سر چشمه زلال آوردی.

۶. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ يَرْتَدُّ مِنْكُمْ عَنِ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يَحْبِبُهُمْ وَيَحْبُّونَهُ أَذْلَةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعْزَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ...^۱

ترجمه:

«ای گروهی که ایمان آورده‌اید هر که از شما از دین خود مرتد شود باشد که قومی که دوستشان دارد و آنها نیز خدارا دوست دارند و نسبت

به مؤمنان سرافکنده و فروتن و به کافران سرافراز و مقتدرند را
بر می‌انگیزد....».

در الغيبة (نعمانی) یک حدیث و تفسیر العیاشی یک حدیث وارد شده که مراد از «قوم» اصحاب امام زمان عجل الله فرجه است^۱.

سلیمان بن هارون گوید: به امام عرض کردم: بعضی از عجاییه می‌گویند: شمشیر رسول الله نزد عبدالله بن حسن است؟ فرمود: «بخدا قسم نه او و نه پدرش حتی با یک چشم هم آن شمشیر را ندیده‌اند، فقط پدرش آن را نزد حسین دیده و برای صاحب این امر محفوظ است. پس به راست و چپ نروید که به خدا قسم امر واضح است.

به خدا اگر اهل آسمان و زمین جمع شوند که این امر را از محلی که خداوند آن را در آنجا قرار داده تغییر دهنند نمی‌توانند، و نیز اگر همه مردم کافر شوند و یک نفر هم باقی نماند، خداوند برای این امر عده‌ای می‌آورد که از اهل آن هستند.

سپس فرمود: نشینیده‌ای خداوند می‌فرماید: «ای گروهی که ایمان اورده‌اید هر که از شما از دین خود مرتد شود باشد که خدا قومی که دوستشان دارد و آنها نیز خدارا دوست دارند و نسبت به مؤمنان سرافکنده و فروتن و به کافران سرافراز و مقتدرند را بر می‌انگیزد»، تا

۱. الغيبة (نعمانی): ص ۱۷۰. تفسیر العیاشی: ج ۱ ص ۲۲۶، و از این دو: المبحجة (بحرانی): ص ۶۴، ۶۵.

آیه را تمام کرد، و در آیه دیگر می فرماید: «اگر اینان به آن کافر شدند همانا عده‌ای را بر آن موکل کرده‌ایم که به آن کافر نیستند»^۱. سپس فرمود: اهل این آیه همانا اهل آن آیه هستند».

۷. و قال موسى لقومه استعينوا بالله واصبروا إن الأرض لله يورثها من يشاء
من عباده والعاقة للمتقين^۲.

ترجمه:

«موسی به قوم خود گفت از خدا یاری بخواهید و صبر کنید که زمین از آن خداوند است و به هر کس از بندگانش که اراده‌اش نموده و اگذار می‌کند و پایان کار برای متین است».

در این باره یک حدیث در الکافی و یک حدیث در تفسیر العیاشی آمده است^۳.

ابو خالد کابلی از امام باقر^ع نقل می‌کند، فرمود: «در کتاب علی^ع یافتیم: «زمین از آن خداوند است و به هر کس از بندگانش که اراده‌اش نموده و اگذار می‌کند و پایان کار برای متین است»، من و اهل بیت من هستیم که خداوند زمین را به ما و اگذار می‌کند، و ما ییم متین و همه زمین از آن ماست، پس هر کس...، تا وقتی قائم از اهل بیت من باشم شیر ظهر می‌کند،...، و زمین را به دست شیعیان می‌سپارد.

۱. سوره انعام: آیه ۸۹.

۲. سوره اعراف: آیه ۱۲۸.

۳. الکافی: ج ۳ (الفروع) ص ۴۰۷. تفسیر العیاشی: ج ۲ ص ۲۵، و از این دو: المحة (بحرانی): ص ۷۳.

۸. و قاتلهم حتى لا تكون فتنه ويكون الدين كله لله^۱.

ترجمه:

«و با آنان بستيزيد تا فتنه‌اي نباشد و تمام دين از آن خداوند باشد».

در مورد اين آيه يك حدیث در الكافی و يك حدیث در مجمع البيان (طبرسی) و دو حدیث در تفسیر العیاشی آمده است^۲.

زاره و دیگران از امام صادق^ع نقل نموده‌اند فرمود: «تأویل این آیه نیامده و اگر قائم ما قیام کند کسی که او را درک کند تأویل این آیه را می‌بیند، که او دین محمد^ص را تا آنجا که شب را دارد می‌رساند بحدی که مشرك بر روی زمین نمی‌ماند».

و حدیث مفصلی دیگر از امام باقر^ع وارد شده که حضرت همین مفهوم را با توضیح و تشریح ماجراها بیان می‌دارد.

۹. هو الذي أرسل رسوله بالهدى و دين الحق ليظهره على الدين كله ولو
کره المشركون^۳.

۱. سورة انفال: آية ۳۹.

۲. الكافی: ج ۸ (الروضة) ص ۲۰۱. مجمع البيان (طبرسی): ج ۴ ص ۵۴۳. تفسیر العیاشی: ج ۲ ص ۵۶-۶۱، و از همه این موارد: المحقق (بحراتی): ص ۷۸-۸۴.

۳. سورة توبہ: آية ۳۳.

ترجمه:

«اوست که پیامبرش را به هدایت و دین حق فرستاده تا بر تمامی ادیان غالبش کند اگر چه مشرکین را خوش نیاید».

در تفسیر این آیه یک حدیث در الكافی و یک حدیث در تفسیر العیاشی و سه حدیث در تأویل الآیات الظاهره و الكافی و مجمع البیان (طبرسی) و تفسیر القمی آمده است^۱.

ابو بصیر گوید: امام صادق ع درباره کلام خداوند عزوجل «اوست که پیامبرش را به هدایت و دین حق فرستاده تا بر تمامی ادیان غالبش کند اگر چه مشرکین را خوش نیاید»، فرمود: «بخدا تأویل این آیه واقع نشده و نخواهد شد تا وقتی که قائم عله قیام کند. هنگامی که قائم عله قیام کند هیچکس نمی‌ماند که کافر به خداوند عظیم و مشرک به امامت باشد مگر اینکه خروج او را خوش ندارد، و کار به جایی می‌رسد که اگر کافر یا مشرکی در دل تخته سنگی باشد آن سنگ می‌گوید: ای مؤمن در دل من کافری است».

۱. ... يوم يأتي بعض آيات ربك لا ينفع نفساً أيمانها لم تكن آمنت من قبل أو كسبت في أيمانها خيراً قل انتظروا إنما متظرون^۲.

۱. کمال الدین: ج ۲ ص ۶۷۰. تفسیر العیاشی: ج ۲ ص ۷۸. مجمع البیان: ج ۵ ص ۲۵.
الکافی: ج ۱ ص ۴۳۲. تفسیر القمی: ج ۱ ص ۲۸۹، و از تمام این موارد: الممحجة (بحرانی): ص ۸۵-۸۸.
۲. سوره انعام: آیه ۱۵۸.

ترجمه:

«...روزی که بعضی از علامات خداوندی، آشکار شود ایمان آوردن کسی که از قبل ایمان نیاورده و یاد را ایمان کسب خیر و سعادت نکرده باشد سودی نخواهد داشت بگو شما متظر باشید ما هم منتظریم».

در مورد این آیه دو حدیث در کمال الدین آمده است^۱.

۱۱. ويقولون لو لا أنزل عليه آية من ربه قل إنما الغيب لله فانتظروا إني
معكم من المنتظرين^۲.

ترجمه:

«و چنین می گویند که چه می شد علامتی از سوی خداوند برای او نازل می گشت بگو غیب از آن خداوند است پس شما متظر باشید و من هم بسان شما از متظران هستم».

حدیثی در مورد این آیه در کمال الدین وارد شده است^۳.

یحیی بن قاسم می گوید: از امام صادق علیه السلام در مورد کلام خداوند عزو جل پرسیدم: «اللَّمْ * این کتاب است که هیچ شک و شباهه‌ای در آن نیست و هدایت برای متقین است * کسانی که به غیب ایمان می آورند...»^۴، فرمود: «متقین شیعیان علی علیه السلام هستند، و غیب حجت

۱. کمال الدین: ج ۲ ص ۳۳۶، ۳۵۷، و از او: المحجة (بحرانی): ص ۹۷.

۲. سوره یونس: آیه ۲۰.

۳. کمال الدین: ج ۲ ص ۳۴۰، و از او: المحجة (بحرانی): ص ۹۷.

۴. سوره بقره: آیه ۱ - ۳.

قائم غایب است، و شاهد این کلام خداوند عزوجل است: و چنین می‌گویند که چه می‌شد علامتی از سوی خداوند برای او نازل می‌گشت بگو غیب از آن خداوند است پس شما منتظر باشید و من هم بسان شما از منتظران هستم».

۱۲. ... حتى إذا أخذت الأرض زخرفها وازينت وظن أهلها أنهم قادرون
عليها أتاها أمرنا ليلاً ونهاراً...^۱.

ترجمه:

«... تا آنگاه که زمین از خرمی و سبزی به خود زیور بسته و آرایش کرده و مردمش خود را برا آن قادر و متصرف پندارند ناگهان امر ما شب و روز در رسید...».

در تفسیر این آیه یک حدیث در دلائل الإمامة (طبری) وارد شده است.^۲

مفضل بن عمر از امام صادق^ع که فرمود: «در باره بنی فلان سه آیه نازل شده است: (تا آنگاه که زمین از خرمی و سبزی به خود زیور بسته و آرایش کرده و مردمش خود را برا آن قادر و متصرف پندارند ناگهان امر ما شب و روز میرسد، یعنی قائم باشمیم،...)».

۱. سوره یونس: آیه ۲۴.

۲. دلائل الإمامة (طبری): ص ۲۵۰، و از او: المحجۃ (بحراتی): ص ۹۸.

۱۳. أتى أمر الله فلا تستعجلوه سبحانه و تعالى عما يشركون^۱.

ترجمه:

«امر خداوند به زودی می‌رسد پس تقاضای تعجیل مکنید خداوند متعال و منزه از شرک مشرکان است».

در تفسیر این آیه در کمال الدین و تفسیر العیاشی و الغيبة (نعمانی) و الغيبة (مفید) و دلائل الامامة (طبری) پنج حدیث وارد شده است^۲.

ابان از پدرش از امام صادق **علیه السلام** نقل می‌کند که فرمود: «هنگامی که خداوند اراده می‌کند قائم قیام کند، جبرئیل را به شکل پرندۀ‌ای سفید رنگ می‌فرستد.

(جبرئیل هم) یک پای خود را بر کعبه و دیگری را بر بیت المقدس می‌گذارد و به بلندترین صدای خود می‌گوید: امر خداوند به زودی می‌رسد پس تقاضای تعجیل مکنید خداوند متعال منزه از شرک مشرکان است».

(سپس حضرت) فرمود: **قائم علیه السلام** حاضر می‌شود و نزد مقام ابراهیم **علیه السلام** دو رکعت نماز می‌گذارد و سپس به راه می‌افتد در حالیکه در گرد او اصحابش هستند که سیصد و سیزده نفرند، و در میان آنان کسانی هستند

۱. سوره نحل: آیة ۱.

۲. کمال الدین: ج ۲ ص ۶۷۱. تفسیر العیاشی: ج ۲ ص ۲۵۴. الغيبة (نعمانی): ص ۱۲۸. دلائل الامامة (طبری): ص ۲۵۲، و از همه موارد: المحجۃ (بهرانی): ص ۱۱۴، ۱۱۵.

که آنها را شبانه از بستر شان سیر می‌دهند، پس او خروج می‌کند در حالیکه سنگ با اوست و آن را می‌اندازد و زمین را زنده می‌کند».

۱۴. حَتَّىٰ إِذَا أَسْتَيَأْسَ الرُّسُلَ وَظَنَّوا أَنَّهُمْ قُدْكُذِبُوا جَاءُهُمْ نَصْرًا ...!

ترجمه:

«تا جایی که رسولان مأیوس می‌شوند و می‌پندازند که به آنها دروغ گفته شده که نصرت ما فرامی‌رسد...».

حدیثی در تفسیر این آیه در دلائل الإمامة (طبری) آمده است.^۲

مفضل بن عمر از امام صادق ع نقیل می‌کند: «مردی خدمت امیرالمؤمنین ع رسید و از طولانی شدن دولت جور به آن حضرت شکایت کرد.

امیرالمؤمنین ع به او فرمود: والله آنچنان که آنان (یعنی دشمنان) آرزو می‌کنند نخواهد شد تا جایی که اهل باطل هلاک شوند و جاهلان محظوظ نبود گردد و (در مقابل) متقین در امان باشند، و آنچه دیده‌اید کم است، کار به جایی بر سد که هیچ‌کدام از شما (شیعیان) اختیار جای پای خود را نداشته باشید و تا جایی که شما نزد مردم از مردار برای صاحبیش کم ارزش‌تر شوید.

۱. سوره یوسف: آیة ۱۱۰.

۲. دلائل الإمامة (طبری): ص ۲۵۱، و از او: المحجة (بحراتی): ص ۱۰۷.

پس در همین ایام است که یاری خدا و پیروزی می‌رسد، و این کلام پرودگارم عزو جل در کتابش است: «تا جایی که رسولان مأیوس می‌شوند که به آنها دروغ گفته شده که نصرت ما فرامی‌رسد»^۱.

۱۵ ... و من قُتل مظلوماً فقد جعلنا لوليه سلطاناً فلا يسرف في القتل إنه
كان منصوراً.

ترجمه:

«... و کسی که مظلوم کشته شود ما برای ولی او سلطه‌ای قرار می‌دهیم پس در کشتن زیاده‌روی نمی‌کند و او تأیید شده و یاری شده است».

در مورد این آیه در کامل الزیارات و عيون أخبار الرضا و الكافی و تفسیر القمی هر کدام یک حدیث و در تفسیر العیاشی سه حدیث و در تأویل الآیات الظاهره یک حدیث وارد شده که منظور امام حسین^ع است و مراد از سلطان هم که در آیه آمده امام زمان عجل الله فرجه است^۲.

عیاشی با سند خود از سلام بن مستنیر از امام باقر^ع در مورد کلام خداوند: «و کسی که مظلوم کشته شود ما برای ولی او سلطه‌ای قرار می‌دهیم پس در کشتن زیاده‌روی نمی‌کند و او تأیید شده و یاری شده است»، فرمود: «او حسین بن علی^ع است که مظلوم کشته شد و ما

۱. سوره اسراء: آیه ۳۳.

۲. کامل الزیارات: ص ۶۳. عيون أخبار الرضا^ع: ص ۱۵۱. الكافی: ج ۸ (الروضه) ص ۲۰۵. تفسیر العیاشی: ج ۲ ص ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲. و از همه این موارد: المحجة (بحرانی): ص ۱۲۷ - ۱۲۹.

خونخواهان اویسم و قائم^۱ از ماست هنگامی که برای طلب خون
حسین^۲ قیام می‌کند.

او (آنقدر) می‌کشد که می‌گویند در کشتن زیاده‌روی می‌کند...،
پس دنیا پایان نمی‌پذیرد مگر اینکه مردی از آل رسول^۳ یاری می‌شود
که زمین را پر از عدل و داد می‌نماید چنانکه پر از ظلم و جور شده
است».

۱۶. و قل جاء الحق و زهق الباطل إن الباطل كان زهوقاً^۱.

ترجمه:

«و بگو حق به میان آمد و باطل از بین رفت که باطل از بین رفتنی
خواهد بود».

یک حدیث در الکافی در تفسیر این آیه آمده است^۲.
کلینی با سند خود از ابو حمزه از امام باقر^۳ نقل می‌کند در مورد
کلام خداوند عزوجل: «و بگو حق به میان آمد و باطل از بین رفت که
باطل از بین رفتنی خواهد بود»، فرمود: «هنگامی که قائم^۴ قیام کند
دولت باطل از بین می‌رود».

۱۷. ولقد كتبنا في الزبور من بعد الذكر أن الأرض يرثها عبادى
الصالحون^۵.

۱. سورة اسراء: آية ۸۱.

۲. الکافی: ج ۸ (الروضة) ص ۲۸۷، و ازاو: الممحجة (بحرانی): ص ۱۳۰.

۳. سورة النبیاء: آیة ۱۰۵.

ترجمه:

«و ما بعد از ذکر در زبور نیز مکتوب داشته ایم که زمین از آن بندگان صالح من خواهد بود».

در تفسیر این آیه یک حدیث در تفسیر القمی و یک حدیث در تأویل الآیات الظاهره فی فضائل العترة الطاهرة و مجمع البيان (طبرسی) آمده است^۱.

علی بن ابراهیم از امام صادق ع در مورد آیه نقل نسوده فرمود: «کتاب‌ها (ی آسمانی) همه‌اشان ذکر خداوند هستند، «زمین از آن بندگان صالح من خواهد بود»، فرمود: (آنان) قائم ع و اصحاب اویند».

۱۸. وعد الله الذين آمنوا منكم و عملوا الصالحات ليستخلفنهم كما استخلف من قبلهم...^۲.

ترجمه:

«خداوند به کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل صالح انجام می‌دهند و عده داده که آنها را در زمین خلافت دهد چنانچه به گذشتگان خلافت داد...».

۱. تفسیر القمی: ج ۲ ص ۷۷، مجمع البيان (طبرسی): ج ۷ ص ۶۶، و از این دو: المحة (بحرانی): ص ۱۴۱.

۲. سوره نور: آیه ۵۵.

درباره این آیه در الغيبة (نعمانی) و تأویل الآیات الظاهره و کمال الدین و مجمع البیان هر کدام یک حدیث و سه حدیث در تفسیر العیاشی آمده است^۱.

عیاشی با سند خود از امام علی بن حسین[ؑ] نقل می‌کند آن حضرت این آیه را تلاوت نمود و فرمود: «بخدا قسم اینان شیعیان ما اهل بیت هستند، خداوند این (وعده) را بر ایشان به دست مردی از ما محقق می‌سازد و اوست مهدی این امت، و اوست که پیامبر ﷺ (درباره اش) فرموده: اگر از دنیا باقی نماند مگر یک روز خداوند آن روز را آنقدر طولانی می‌کند تا مردی از عترت من بیاید که نام او نام من است و زمین را پر از عدل و داد می‌نماید چنانچه پر از ظلم و جور شده باشد».

۱۹. أَمْنِ يَجِيبُ الْمُضطَرُ إِذَا دَعَاهُ وَ يَكْشِفُ السُّوءَ وَ يَجْعَلُكُمْ خَلْفَهُ الْأَرْضَ ...^۲

ترجمه:

«آیا آن کیست که دعای بیچارگان مضطر را به اجابت می‌رساند و رنج و غم آنان را بر طرف می‌سازد و شمارا جانشینان زمین قرار می‌دهد...».

۱. الغيبة (نعمانی): ص ۱۲۶. مجمع البیان (طبرسی): ج ۷ ص ۱۵۲. تفسیر العیاشی: ج ۲ ص ۱۳۶، و از این موارد: المحجۃ (بحرانی): ص ۱۴۸-۱۵۲.

۲. سورة نمل: آیة ۶۲.

در تفسیر این آیه در تأویل الآیات الظاهره دو حدیث و در تفسیر القمی دو حدیث و در الغیبة (نعمانی) یک حدیث آمده است.^۱

صالح بن عقبه از امام صادق ع نقیل می کند که فرمود: «(این آیه) در مورد قائم از آل محمد ع نازل شده است. به خدا قسم اوست مضطر هنگامی که در مقام (ابراهیم ع) دو رکعت نماز می گذارد و خداوند را می خواند. خداوند هم دعایش را مستجاب می نماید و رنج و غم را بر طرف می سازد و او را خلیفه در زمین قرار می دهد».

۲۰. و نرید أَن نمَنْ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضْعَفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلْهُمْ أَئْمَةً وَ
نَجْعَلْهُمُ الْوَارِثِينَ^۲.

ترجمه:

«و چنین خواسته ایم که بر کسانی که در زمین ضعیف واقع شده اند منت بگذاریم و آنها را امامان و وارثین قرار دهیم».

در مورداين آیه یک حدیث در کشف البیان (شیبانی) و یک حدیث در دلائل الإمامة (طبری) آمده است.^۳

۱. تفسیر القمی: ج ۲ ص ۱۲۹، ۲۰۵، ۲۰۵. کتاب الغیبة (نعمانی): ص ۹۵، و از این دو: المحة (بحرانی): ص ۱۶۴ - ۱۶۷.

۲. سوره قصص: آیه ۵.

۳. کشف البیان (محمد بن حسن شیبانی، مفقود). دلائل الإمامة (طبری): ص ۲۲۷، و از این دو: المحة (بحرانی): ص ۱۶۸ - ۱۷۰.

محمد بن جریر طبری امامی از کتاب مستند فاطمه[ؑ] حدیث مفصلی را از سلمان[ؓ] از پیامبر[ؐ] نقل نموده که حضرت درباره بعثت پیامبران و اوصیای آنان کلماتی را بیان فرمود تا رسالت و وصایت خودش و یک یک ائمه[ؑ] را معرفی می‌نمود تا امام زمان عجل‌الله‌فرجه و سپس فرمود:

«ای سلمان تو و هر کس مثل تو باشد او را درک خواهد نمود و نیز هر کس او را دوست بدارد به حقیقت معرفت.

سلمان گوید: ... گریه و شوق من بسیار شد و عرض کردم: یا رسول‌الله، این مطلب عهدی است از سوی شما بر من؟ فرمود: آری به خدایی که محمد را فرستاد عهدی باشد از من و از علی و فاطمه و حسن و حسین و نه نفر (از فرزندان حسین) و از هر کس که از ماست و هر کس....

آری ای سلمان، به خدا قسم ابليس و لشکریان برای او حاضر می‌شوند، و هر کس به راستی خالص در ایمان و واقعاً خالص در کفر بوده نیز حاضر می‌شود که عوض داده و قصاص و خونخواهی شوند و پروردگارت به احدی ظلم نخواهد کرد، و این است تأویل این آیه: «و چنین خواسته‌ایم که بر سر کسانی که در زمین ضعیف واقع شده‌اند منت بگذاریم و آنها را امامان و وارثین قرار دهیم و...».

سلمان گوید: من از نزد رسول‌الله[ؐ] برخاستم و دیگر سلمان و باکی نداشت چه وقت مرگ را می‌بیند و مرگ او می‌رسد.

۲۱. الْمَ * غَلَبَتِ الرُّومُ * فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلْبِهِمْ سَيُغْلَبُونَ *
فِي بَضَعِ سَنِينَ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلٍ وَمِنْ بَعْدٍ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ
بِنَصْرِ اللَّهِ^۱.

ترجمه:

«الْمَ * رُومِيَانْ مُغْلُوبٌ شُدُونَدُ * در جنگلی که به نزدیکترین زمین
واقع شد و آنها پس از مغلوب شدن به زودی غالب خواهند شد * در
آنک سالی خواهد شد و امر از قبل و بعد از آن خداوند است و آن
هنگام است که مؤمنان شاد می شوند».

در تفسیر این آیه دو حدیث در تأویل الآیات الظاهره آمده که منظور
از روم بنی امیه هستند. چون جدشان غلامی رومی بوده و آخر آیه
منظور امام زمان عجل الشرجه است. در این مورد یک حدیث در دلائل
الإمامه (طبری) وارد شده است^۲.

محمد بن عباس با سند خود از ابو بصیر از امام صادق [ؑ] نقل می کند
از تفسیر «الْمَ * رُومِيَانْ مُغْلُوبٌ شُدُونَدُ» پرسیدم، فرمود: «اینان (رومیان)
بنی امیه هستند و این آیه که: «الْمَ * رُومِيَانْ غَالِبٌ شُدُونَدُ * در جنگی که
به نزدیکترین زمین واقع شد و آنها پس از مغلوب شدن به زودی غالب
خواهند شد * در آند سالی خواهد شد و امر از قبل و بعد از آن خداوند
است و آن هنگام است که مؤمنان به یاری نمودن خداوند شاد
می شوند»، خداوند این آیه را برای قیام قائم [ؑ] نازل نموده است».

۱. سوره روم: آیه ۱-۴.

۲. دلائل الإمامه (طبری): ص ۲۴۸، و از او: المحجۃ (بحرانی): ص ۱۷۱، ۱۷۲.

۲۲. وأشرقت الأرض بنور ربه...^۱.

ترجمه:

«و زمین به نور پروردگار آن (زمین) روشن گردد...».

در تفسیر این آیه به امام زمان عجل الشفرجه یک حدیث در تفسیر القمی و دو حدیث در دلائل الإمامة (طبری) آمده است^۲.

محمد بن جبیر طبری امامی با سند خود از مفضل نقل نموده که گفت: شنیدم امام صادق علیه السلام فرمود: «هنگامی که قائم مقاومت می‌کند زمین به نور پروردگار زمین روشن گردد و بندگان از روشنی خورشید بی‌نیاز گردند و شب و روز یکی می‌شود. ظلمت از بین می‌رود و...».

۲۳. هو الذي أرسل رسوله بالهدى و دين الحق ليظهره على الدين

كله...^۳.

ترجمه:

«اوست که فرستاده خود را به هدایت و دین حق فرستاده تا بر تمامی ادیان او را غلبه دهد...».

۱. سورة زمر، آية ۶۹.

۲. تفسیر القمی: ج ۲ ص ۲۵۳. دلائل الإمامة (طبری): ص ۲۴۱، و از او: المحة (بحراتی): ص ۱۸۴، ۱۸۵.

۳. سورة فتح: آیة ۲۸.

یک حدیث در تفسیر این آیه در تفسیر القمی وارد شده است.^۱ علی بن ابراهیم در تفسیرش از امام صادق ع نقل می‌کند فرمود: «(مقصود از آیه) امامی است که بر تمامی ادیان او را غلبه می‌دهد که زمین را پر از عدل و داد می‌نماید چنانچه پر از ظلم و جور شده باشد».

٢٤. واستمع يوم يناد المناد من مكان قریب * يوم يسمعون الصيحة
بالحق ذلك يوم الخروج^۲.

ترجمه:

«و به ندای روزی که منادی از جایگاهی نزدیک ندامی کند گوش فرا دار * روزی که آن صحیحه را به حق بشنوند آن روز روز خروج است».

حدیثی در تفسیر القمی در تفسیر این آیه آمده است.^۳ علی بن ابراهیم در تفسیرش از امام صادق ع نقل می‌کند فرمود: «منادی صحیحه‌ای می‌زند که آن قائم و نام پدرش علیه السلام است، (و این) کلام خداوند است: «روزی که آن صحیحه را به حق بشنوند آن روز روز خروج است». فرمود: به نام قائم علیه السلام (که) از آسمان (شنیده می‌شود)، و آن روز (ی است که) روز خروج است».

٢٥. اعلموا أن الله يحيي الأرض بعد موتها...^۴

۱. تفسیر القمی: ج ۲ ص ۳۱۷، و از او: المحجۃ (بحرانی): ص ۲۰۸.

۲. سورة ق: آیة ۴۱، ۴۲.

۳. تفسیر القمی: ج ۲ ص ۳۲۷، و از او: المحجۃ (بحرانی): ص ۲۰۹.

۴. سورة حديد: آیة ۱۷.

ترجمه:

«بدانید خداوند زمین را بعد از آن که مرده زنده می‌گرداند...».

در تفسیر این آیه در کمال الدین و تأویل الآیات الظاهره و الغيبة (طوسی) هر کدام یک حدیث و در موردی دو حدیث آمده است.^۱

شیخ صدقه با سند خود از امام باقر ع در مورد این آیه نقل می‌کند فرمود: «خداوند عزوجل زمین را بعد از مردنش به قائم زنده می‌کند یعنی بعد از کفر اهل زمین، چراکه کافر (در واقع) مرده است».

۲۶. يریدون لیطفؤ و انور اللہ بآفواههم و اللہ متم نوره و لوکره الکافرون^۲.

ترجمه:

«می خواهند نور خداوندی را به دهانشان خاموش گردانند و البته خداوند تمام‌کننده نور خود است هر چند کافران را خوش نیاید».

در تفسیر این آیه در الكافی و تفسیر القمی هر کدام یک حدیث آمده است.^۳

۱. کمال الدین: ج ۲ ص ۶۶۸. الغيبة (طوسی): ص ۱۱۰. الكافی: ج ۸ (الروضة) ص ۲۶۷، و از همه این موارد: الممحجۃ (بحرانی): ص ۲۲۱، ۲۲۲.

۲. سوره صفحه: آیه ۸.

۳. الكافی: ج ۱ (الاصول) ص ۴۳۲. تفسیر القمی: ج ۲ ص ۲۶۵۷ و از این دو: الممحجۃ (بحرانی): ص ۲۲۴، ۲۲۵.

علی بن ابراهیم در تفسیرش درباره آیه گوید: هنگامی که قائم از آل محمد^ص خروج می‌کند خداوند او را به تمامی ادیان غلبه می‌دهد تا جایی که به غیر از خداوند عبادت نمی‌شود، و این همان کلام پیامبر^ص است که زمین را پر از عدل و داد می‌کند بعد از آنی که پر از ظلم و جور شده باشد.

٢٧. هو الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظَهِّرَهُ عَلَى الْدِينِ كُلِّهِ وَلَوْ
كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ^۱.

ترجمه:

«اوست که فرستاده خود را به هدایت و دین حق فرستاده تا بر تمامی ادیان او را غلبه دهد و لو مشرکان را خوش نیاید».

در تفسیر این آیه در تأویل الآیات الظاهرة و الهدایة (حضرتینی) هر کدام یک حدیث آمده است^۲.

محمد بن عباس با سند خود از ابو بصیر از امام صادق^ع در تفسیر این آیه فرمود: «بخدا قسم تأویل این آیه هنوز محقق نشده است. عرض کردم: فدایت شوم، چه وقت تأویل این محقق می‌شود؟ فرمود: هنگامی که قائم^ص قیام کند ان شاء الله. هنگامی که قائم خروج می‌کند هیچ کافری یا مشرکی باقی نمی‌ماند مگر اینکه خروج او را خوش ندارد، و

۱. سوره صف: آیه ۹.

۲. تأویل الآیات الظاهرة: ص ۶۶۳. الهدایة (حسین بن همدان حضرتینی)، واژ او: المحجة (بحرُّانی): ص ۲۲۷، ۲۲۶.

کار به جایی می‌رسد که اگر کافر یا مشرکی در دل صخره‌ای باشد آن صخره می‌گوید: ای مؤمن در دل من کافر یا مشرک است، او را به قتل برسان، (ومؤمن هم) آن را اجابت می‌کند و او را به قتل می‌رساند».

۲۸. حتی إذا رأوا ما يوعدون فسيعلمون من أضعف ناصراً وأقل عدداً.^۱

ترجمه:

«تاروزی که ببینند آنچه به آن وعده داده شده‌اند آن زمان خواهند دانست چه کسی یارانش ضعیفتر و تعدادشان کمتر است».

در مورد این آیه یک حدیث در الکافی و یک حدیث در تفسیر القمی آمده است^۲.

کلینی با سند خود از محمد بن فضیل از امام[ؑ] در مورد آیه نقل می‌کند فرمود: «منظور از این آیه قائم[ؑ] و یاران اویند».

۲۹... و يريده اللہ أن يحق الحق بكلماته ويقطع دابر الكافرين * ليتحقق الحق ويبطل الباطل ولو كره المجرمون^۳.

ترجمه:

«... خداوند چنین اراده نمود که حق را با کلماتش محقق کند و از بین

۱. سوره جن: آیه ۲۴.

۲. تفسیر القمی: ج ۲ ص ۳۹۱، وازاو: المحجة (بحرانی): ص ۲۳۷

۳. سوره انفال: آیه ۷ و ۸.

و بن ریشه کافران را برکند * خداوند حتماً حق را محقق می‌سازد و باطل را از بین می‌برد اگر چه مجرمین را خوش نیاید».

حدیثی در تفسیر العیاشی در تفسیر این آیه آمده است^۱. عیاشی از جابر نقل می‌کند تفسیر این آیه را از امام باقر^ع پرسید و حضرت فرمود: «تفسیر این آیه این است که خداوند در باطن اراده نموده، چرا که بسا خداوند چیزی را اراده می‌کند و فعلآً آن را انجام نمی‌دهد.

و اما کلام خداوند: «حق را با کلماتش محقق نماید»، یعنی حق آل محمد^{علیهم السلام} را محقق سازد، و کلام خداوند «با کلماتش»، فرمود: (یعنی) کلماتش در باطن و علی است کلمة الله در باطن. و اما کلام خداوند: «و ریشه کافران را از بین و بن بر کند»، (این کافران) بنی امیه هستند، اینان کافران هستند و خداوند ریشه آنها را قطع می‌نماید.

و کلام خداوند «(خداوند) حتماً حق را محقق می‌سازد»، مقصود این است که حق آل محمد^{علیهم السلام} را وقتی قائم قیام می‌کند محقق می‌سازد.

و اما کلام او: «و باطل را از بین می‌برد»، یعنی قائم^{علیهم السلام}، هنگامی که قیام می‌کند باطل بنی امیه را از بین می‌برد و این کلام خداوند است: «(خداوند) حتماً حق را محقق می‌سازد و باطل را از بین می‌برد اگر چه مجرمین را خوش نیاید».

۱. تفسیر العیاشی: ج ۲ ص ۵۰، واژ او: المحجۃ (بحرانی): ص ۲۴۶.

۳. احادیث قدسی^۱

۱. در کتاب کفاية الأثر با سند خود از امام صادق علیه السلام از اجداد طاهرين آن حضرت از پیامبر اکرم ﷺ نقل نموده فرمود:

جبرئیل از سوی پروردگار عزت جل جلاله مرا اینگونه خبر داد:
هر کس بداند (و معتقد نیز باشد) که خدایی جز من به تنها یعنی نیست و
محمد بنده و فرستاده من است و علی بن ابی طالب خلیفه من و ائمه از
فرزندان او حجت های متند او را به رحمتم داخل بهشت من نمایم و به
عفوم از آتش نجاتش من دهم و ... .

و هر کس شهادت ندهد که هیچ خدایی نیست مگر من به تنها یعنی، یا به
این شهادت دهد ولی شهادت ندهد که محمد بنده و فرستاده من است،
یا به این شهادت دهد ولی شهادت ندهد علی بن ابی طالب خلیفه من
است، یا به این شهادت دهد ولی شهادت ندهد ائمه از فرزندان او
حجت های متند، چنین کسی به راستی نعمت مرا انکار نموده و
عظمت مرا کوچک شمرده و به آیات و کتب و فرستادگان من کافر
شده است.

این کس اگر مرا قصد کند (دل) او را (از خود) من پوشانم و اگر از من
درخواستی کند او را محروم من سازم و اگر ... .

در این هنگام جابر بن عبد الله انصاری برخاست و عرض کرد: یا
رسول الله، ائمه از فرزندان علی بن ابی طالب علیه السلام کیانند؟ فرمود: حسن و
حسین دو سرور جوانان اهل بهشت سپس آقای عبادت کنندگان در
زمان خودش (که) علی بن الحسین (نام دارد)، سپس باقر محمد بن علی،

که تو او را خواهی دید ای جابر و هنگامی که او را دیدی از من سلامش
رسان.

سپس صادق جعفر بن محمد، سپس کاظم موسی بن جعفر، سپس رضا
علی بن موسی، سپس...، سپس پرسش قائم به حق مهدی امیت من که
زمین را پر از عدل و داد من نماید چنانچه پر از ظلم و جور شده است.

ای جابر، اینان جانشینان من و اوصیا و اولاد و عترت منند هر کس
اینان را اطاعت کند مرا اطاعت نموده و هر کس....

۲. حدیثی دیگر نیز در کتاب کمال الدین آمده که حدیث مفصلی
است و در آن بشارت به حضرت آمده و به آدرس آن اکتفا می شود.

معصومین ﷺ

این قسمت شامل احادیث چهارده معصوم ﷺ از خاتم الانبیاء پیامبر اسلام ﷺ تا خاتم الاصیاء امام زمان عجل الله فرجه است که همه در جهت بشارت به امام زمان عجل الله فرجه هستند.

در این بخش بیشتر آمارهایی از هر کدام از معصومین ﷺ و هم تقسیم‌بندی‌های مختلف ارائه می‌گردد و از هر کدام از معصومین ﷺ یک حديث به عنوان نمونه آورده می‌شود.

برای توضیح بیشتر می‌توان به کتاب «منتخب الأثر» و نیز کتاب «معجم أحادیث الإمام المهدي ﷺ» مراجعه نمود.

۱. پیامبر ﷺ

اِخبار پیامبر ﷺ در مورد امام زمان عجل الله فرجه را به دو قسم می‌توان بیان نمود:

احادیثی که از آن حضرت در مورد ائمه اثنی عشر ﷺ وارد شده است.

احادیثی که در خصوص امام زمان عجل الله فرجه وارد شده است.

لازم به تذکر است: در اینجا آمارهایی بسیار اجمالی در مورد اخبارات معصومین ﷺ درباره این دو قسم که گفته شد آورده می‌شود که البته بسیاری از آنها از پیامبر ﷺ و تعدادی از معصومین دیگر ﷺ است و در اینجا همه باهم ذکر می‌گردد و همه معصومین ﷺ نیز هر کدام در مورد خود آورده می‌شود.

این آمارها از کتاب گرانسنج «منتخب الأثر» گزیده شده است. برای توضیح بیشتر و عبارت احادیث و آدرس‌های مفصل آن به آن کتاب ارزشمند مراجعه شود که آوردن تمام آنها با اختصار این کتاب مناسب ندارد، چراکه بسیار زیاد و مفصل است.

الف. احادیث ائمه اثنی عشر ﷺ

احادیث ائمه اثنی عشر ﷺ احادیثی هستند که در آنها تصریح شده که امامان پس از پیامبر ﷺ دوازده تن هستند.

این احادیث به انواع مختلف و گاهی با ذکر نام همه ائمه ﷺ و گاهی بعضی خصوصیات آن حضرات آمده و همه در اینکه ائمه پس از پیامبر ﷺ دوازده تن هستند متفق می‌باشند.

احادیث ائمه اثنی عشر علیهم السلام از متواترات بلکه بالاتر از حد تواتر در بین شیعه و عامه بوده و هیچگونه جای شک و تردیدی در آن نیست.
این احادیث را به چند قسم می‌توان تقسیم نمود:

۱. ائمه پس از پیامبر صلوات الله علیه و آله و علیہ السلام دوازده تن هستند: بیش از دویست و هفتاد حدیث وارد شده که بیش از شصت حدیث از عامه و بقیه از شیعه است.
۲. ائمه علیهم السلام به عدد نقباء بنی اسرائیل و اسباط و حواریون حضرت عیسی صلوات الله علیه و آله و علیہ السلام هستند که هر کدام از آنها دوازده نفر بوده‌اند: چهل حدیث وارد شده که همه از شیعه است.
۳. ائمه علیهم السلام دوازده نفرند و اولشان علی علیهم السلام است: صد و سی و سه حدیث وارد شده و همه از شیعه است.
۴. ائمه علیهم السلام دوازده نفرند و اولشان علی علیهم السلام و آخرشان مهدی صلوات الله علیه و آله و علیہ السلام است: نود و یک حدیث آمده و همه از شیعه است.
۵. ائمه دوازده نفرند و آخرشان مهدی صلوات الله علیه و آله و علیہ السلام است: نود و چهار حدیث و همه از شیعه است.
۶. ائمه علیهم السلام دوازده نفرند و نه نفرشان از اولاد امام حسین علیهم السلام هستند: صد و سی و نه حدیث آمده و همه از شیعه است.
۷. ائمه علیهم السلام دوازده نفرند و نه نفرشان از اولاد امام حسین علیهم السلام هستند و نهمی آنها قائم و مهدی اشان است: صد و هفت حدیث آمده و همه از شیعه است.

۸. ائمه اثنی عشر علیهم السلام با ذکر نام‌هایشان: پنجاه حدیث آمده که یک حدیث از عame و بقیه از شیعه است.

بی. اخبار لز خود امام زمان علیه السلام
ا خبارات پیامبر صلوات الله علیه و آله و سلم و دیگر معصومین علیهم السلام فقط به شکل آمارهایی کلی و اجمالی آورده می‌شود. احادیثی که در مورد اخبار و بشارت دادن به حضرت آمده و یا در مورد شمایل و یانامها و صفات و خصایص حضرت و یا در مورد ظهور و بعد از ظهور و یادیگر جوانب آن حضرت آمده است.

این احادیث را نیز به حسب مضمون آنها می‌توان به اقسام زیر تقسیم نمود:

۱. ظهور و خروج امام زمان علیه السلام و بشارت به آن حضرت: ششصد و پنجاه و هفت حدیث وارد شده که بیش از صد و سی حدیث از عame و همه از پیامبر صلوات الله علیه و آله و سلم و بقیه از شیعه و از پیامبر صلوات الله علیه و آله و سلم و همه معصومین علیهم السلام است.

۲. آن حضرت از عترت رسول الله صلوات الله علیه و آله و سلم و از اهل‌بیت و ذریه اوست: سیصد و هشتاد و نه حدیث.

۳. اسم آن حضرت اسم پیامبر صلوات الله علیه و آله و سلم و کنية او کنية آن حضرت و از نظر شمایل و اقوال و افعال شبیه‌ترین مردم به آن حضرت است و عمل به سنت آن حضرت می‌نماید: چهل و هشت حدیث.

۴. وصف شمايل حضرت: بیست و یک حدیث.
۵. آن حضرت از فرزندان امير المؤمنین ﷺ است: دویست و چهارده حدیث.
۶. آن حضرت از فرزندان حضرت زهرا ﷺ است: صد و نود و دو حدیث.
۷. حضرتش از فرزندان امام حسن و امام حسین ﷺ است: صد و هفت حدیث.
۸. حضرت از اولاد امام حسین ﷺ است: صد و هشتاد و پنج حدیث.
۹. امام زمان عجل الله فرجه از فرزندان نه گانه امام حسین ﷺ است: صد و شصت حدیث.
۱۰. آن حضرت نهمین فرزند از اولاد امام حسین ﷺ است: صد و چهل و هشت حدیث.
۱۱. حضرت از فرزندان امام سجاد ﷺ است: صد و هشتاد و پنج حدیث.
۱۲. حضرتش هفتمین فرزند از اولاد امام باقر ﷺ است: صد و سه حدیث.
۱۳. آن حضرت از فرزندان امام صادق ﷺ است: صد و سه حدیث.
۱۴. آن حضرت فرزند ششمین امام صادق ﷺ است: نود و نه حدیث.

۱۵. آن حضرت از صلب امام کاظم ع است: صد و یک حدیث.
۱۶. آن حضرت فرزند پنجمین امام کاظم ع است: نود و هشت حدیث.
۱۷. آن حضرت فرزند چهارمی امام رضا ع است: نود و پنج حدیث.
۱۸. آن حضرت فرزند سومی امام جواد ع است: نود حدیث.
۱۹. آن حضرت از فرزندان امام هادی ع است: نود حدیث.
۲۰. امام زمان عجل الله فرجه پسر امام هادی ع و پسر امام حسن عسکری ع است: صد و چهل و شش حدیث.
۲۱. نام پدر امام زمان عجل الله فرجه «حسن» است: صد و چهل و هفت حدیث.
۲۲. امام زمان عجل الله فرجه پسر بانوی کنیزان است: نه حدیث.
۲۳. احادیثی که دلالت بر این مضمون دارد: اگر در میان ائمه ع سه اسم «محمد و علی و حسن» پشت سر هم شد چهارمین نفر «قائم» خواهد بود: دو حدیث.
۲۴. آن حضرت دوازدهمین امام از ائمه ع و خاتم آنهاست: صد و سی و شش حدیث.
۲۵. امام زمان عجل الله فرجه زمین را پر از عدل و داد می نماید بعد از آنکه پر از ظلم و جور شده است: صد و بیست و سه حدیث.

۲۵. حضرتش دو غیبت دارد و یکی از دیگری کوتاه‌تر است: ده حدیث.

۲۶. آن حضرت غیبی طولانی دارد تا خداوند اذن به خروج دهد: نود و یک حدیث.

۲۷. آن حضرت عمری بسیاری طولانی دارد: سیصد و هجده حدیث.

۲۸. آن حضرت جوان‌منظر است و با گذشت روزگار پیر نمی‌شود: هشت حدیث.

۲۹. ولادت آن حضرت مخفی است: چهارده حدیث.

۳۰. بیعت هیچ کس بر گردن آن حضرت نیست: ده حدیث.

۳۱. امام زمان عجل الله فرجه دشمنان خدارامی کشد و زمین را از شرک پاک می‌کند و آنچه زورگویی و ظلم و حکومت جبار است زایل می‌سازد و بنابر تأویل و باطن قرآن می‌جنگد و مأمور به واقع است، چنانچه پیامبر ﷺ طبق تنزیل و ظاهر قرآن می‌جنگید و مأمور به ظواهر بود: نوزده حدیث.

۳۲. امام زمان عجل الله فرجه امر خداوند را علنی می‌کند و دین حق را ظاهر می‌سازد و به کمک خدا تأیید می‌شود و ملائکه او را یاری می‌نمایند و اسلام را بر روی زمین می‌گستراند و صاحب اختیار زمین می‌شود و زمین را بعد از آنکه مرده زنده می‌نماید: چهل و هفت حدیث.

۳۳. مردم را به هدایت و قرآن و سنت دعوت می‌نماید: پانزده حدیث.

۳۴. از دشمنان خدا و پیامبر ﷺ انتقام می‌گیرد: چهار حدیث.

۳۵. سنت‌های پیامبران پیشین در امام زمان عجل‌الله‌فرجه است که از جمله مسئله غیبت باشد: بیست و سه حدیث.

۳۶. امام زمان عجل‌الله‌فرجه با شمشیر قیام می‌کند و اگر کسی پس از خروج و قیام آن حضرت ایمان بیاورد ایمانش سودی ندارد: هفت حدیث.

۳۷. عده‌ای راه را برای حضرت هموار می‌نمایند: یک حدیث.

۳۸. در زمان حکومت حضرت عدالت منتشر می‌شود و امنیت همه جارا فرامی‌گیرد: هفت حدیث.

۳۹. خداوند به عنوان اتمام حجت معجزات پیامبران ﷺ را به دست آن حضرت ظاهر می‌سازد و مواریت پیامبران ﷺ و پرچم پیامبر ﷺ همراه آن حضرت است: پنج حدیث.

۴۰. امام زمان عجل‌الله‌فرجه ظاهر نمی‌گردد مگر پس از امتحانی شدید و پس از آنکه مؤمنین در گرفتاری‌ها و بلاهایی بزرگ دچار می‌شوند: بیست و چهار حدیث.

۴۱. حضرت عیسیٰ علی‌بین‌الآئی‌وعلیه‌السلام پشت سر او نماز می‌گذارد: بیست و پنج حدیث.

۴۲. معرفی نام علمدار امام زمان عجل‌الله‌فرجه و آنچه در رایت آن حضرت نوشته شده است: شش حدیث.

۴۳. معرفی سیره امام زمان عجل‌الله‌فرجه: سی حدیث.

۴۴. بیان زره آن حضرت: چهار حدیث.

۴۵. علم امام زمان عجل‌الله‌فرجه: پنج حدیث.

۴۶. خود آن حضرت و اینکه حضرتش مال را بدون شمارش تقسیم می‌کند: سیزده حدیث.

۴۸. فواید وجود آن حضرت و همچنین نفع بردن مردم از امام زمان عجل‌الله‌فرجه در زمان غیبت و تصرف آن حضرت در امور: هفت حدیث.

همچنین احادیث بسیاری از رسول الله ﷺ وارد شده که در مورد دجال و یا علایم و امور آخرالزمان و هم دیگر جوانب و مطالب مربوط به امام زمان عجل‌الله‌فرجه است و آوردن تمامی آنها و حتی آدرس‌های آنها کتابی مستقل می‌خواهد و برای توضیح بیشتر و آدرس‌ها کافی است به کتاب «منتخب الأثر» مراجعه شود.

همچنین به کتاب «معجم أحادیث الإمام المهدي ﷺ، ج ۱ و ۲» مراجعه شود.

در این کتاب بیش پانصد و پنجاه حدیث آمده که در تمامی آنها نام و اخبار به امام زمان عجل‌الله‌فرجه آمده است، و البته هر حدیثی مأخذ و مدارکی

بسیار دارد که گاهی تا بیش از صد مدرک از مدارک و مأخذ شیعه و عامه دارد و نیز گاهی با دو یا چند سند است.

در آخر این قسمت به عنوان نمونه حدیثی از پیامبر ﷺ آورده می‌شود:

شیخ صدق در کمال الدین با سند خود از ابن عباس نقل می‌کند که گفت: رسول الله ﷺ فرمود:

علی بن ابی طالب امام امت من و جانشین من به آنهاست بعد از من، واز فرزندان او قائم منتظر است که خداوند به وسیله او زمین را پراز عدل و داد می‌نماید چنانچه پراز ظلم و جور شده باشد. قسم به آنکه مرابه حق بشارت دهنده مبعوث نمود آنان که در زمان غیبت او در اعتقاد به او ثابتند از کبریت احمر عزیز ترند.

(در این هنگام) جابر بن عبد الله انصاری برخاست و عرض کرد: یا رسول الله، آیا برای قائم از فرزندان تو غیبت است؟

فرمود: آری به پروردگارم قسم. «و خداوند کسانی که را که ایمان آورده‌اند پاک می‌گرداند و کافران را از بین می‌برد».

ای جابر این امری از امر الله و سری است از سر الله که بر بندگانش پوشیده است، پس مبادا که شک در امر خداوند کنی که کفر است.

۲. امیر المؤمنین علیه السلام

احادیثی که از امیر المؤمنین علیه السلام در مورد امام زمان عجل الله فرجه وارد شده بیش از صد و بیست حدیث است و هر حدیث با چندین مأخذ و گاهی دو سند و یا بیشتر است و اکثر از مأخذ خاصه است و گاهی هم از عame.

شیخ صدوق به سند خود از ابو جارود بن زیاد بن منذر نقل می‌کند
از امام باقر علیه السلام از پدرش از جدش علیه السلام فرمود:

امیر المؤمنین علیه السلام در حالیکه بر روی منبر بود فرمود: در آخر الزمان
مردی از فرزندانم خروج می‌کند که سفید رو می‌باشد که به سرخی
می‌زند. شکمی گشاده و ران‌هایی عریض دارد. سرشانه‌های او پهن
است و بر کمر او ده خال است، خالی که به رنگ پوست اوست و خالی
که شبیه خال رسول الله علیه السلام است.

او دو نام دارد: نامی که مخفی است و نامی که آشکار می‌گردد. اما نام که
مخفی است احمد و اما نامی که آشکار می‌شود محمد است.

هنگامی که قیام کند بین مشرق و غرب برای او روشن می‌گردد و او
دست خود را بر سر بندگان قرار می‌دهد که هیچ مؤمنی نمی‌ماند مگر
اینکه قلبش سخت‌تر از قطعه بزرگ آهن می‌شود و خداوند (به هر
کدام از مؤمنین) قوت چهل مرد عطا می‌نماید و هیچ مرده‌ای نمی‌ماند
مگر اینکه این خوشنودی در قلب او جای می‌گیرد در حالیکه در قبر
خود است و آنان در قبرها یشان یکدیگر را زیارت می‌کنند و به قیام
قائم علیه السلام یکدیگر را بشارت می‌دهند.^۱

۱. کمال الدین: ج ۲ ص ۶۰۳ ب ۵۷ ح ۱۷، و با کمی تفاوت در: اعلام الوری: ص ۴۳۴ ب ۴ ف ۴، الخرائج: ج ۳ ص ۱۱۴۹، ۱۱۵۰، ح ۵۸. اثبات الهدایة: ج ۳ ص ۴۹۰، ۴۹۱ ب ۲۲ ف ۵ ح ۲۳۰. حلیة الأبرار: ج ۲ ص ۵۸۲ ب ۲۰، ص ۵۸۵، ۵۸۶، ۶۱۷، ۶۱۸. بحار الأنوار: ج ۵۱ ص ۳۵ ب ۴ ح ۴. منتخب الأثر: ص ۱۸۶ ف ۲ ب ۴ ح ۲، و از همه این موارد: معجم أحادیث الإمام المهدي علیه السلام: ج ۳ ص ۴۲، ۴۱ ح ۵۹۳.

۳. حضرت زهرا[ؑ]

از حضرت زهرا[ؑ] در مورد امام زمان عجل الله فرجه حدود هفت حدیث وارد شده است که همه از خاصه است.^۱ ثقة الاسلام کلینی در «الكافی» با سند خود از ابوبصیر از امام صادق^ع نقل می‌کند فرمود:

پدرم امام باقر^ع به جابر بن عبد الله انصاری فرمود: من درخواستی از تو دارم چه وقت آسوده‌ای تا با توبه تنها بی باشم و درخواستم را با تو در میان بگذارم؟ جابر به آن حضرت عرض کرد: هر وقت شما خوش دارید.

پدرم روزی با او به خلوت نشست و به او فرمود: ای جابر، مرا از آن لوح که در دست مادرم فاطمه^ع دختر رسول الله^{صلی الله علیه و آله و سلم} دیدی خبر ده و نیز از آنچه مادرم تو را بدان خبر داد که در آن لوح نوشته شده بود.

جابر عرض کرد: خدا را گواه می‌گیرم که من بر مادرت فاطمه^ع در زمان حیات رسول الله^{صلی الله علیه و آله و سلم} وارد شدم و او را به ولادت حسین^{علیه السلام} تهنیت گفتم که در دست او لوحی سبز رنگ دیدم که گمان نمودم از زمرد است. در آن لوح نوشته‌ای سفید دیدم همانند رنگ آفتاب.

به آن حضرت عرض کردم: پدر و مادرم فدایت ای دختر رسول خدا^{صلی الله علیه و آله و سلم} این لوح چیست؟ فرمود: این لوحی است که خداوند به رسولش اهدا نموده و در آن پدرم و نام شوهرم و نام فرزندم و او صیای از فرزندانم همه هست و پدرم هم این (لوح) را به من عطا کرده تا مرا به آن بشارت داده باشد.

جابر گفت: مادرت فاطمه عليها السلام آن (لوح) را به من داد و من هم آن را خواندم و از روی آن نوشتم. (امام صادق عليه السلام می‌فرماید): پدرم به او فرمود: ای جابر می‌شود آن را به من نشان دهی؟ عرض کردم: بله، و پدرم با او به منزل جابر رفتند و او صحیفه‌ای از ورق را بیرون آورد.

(پدرم) فرمود: یا جابر، در نوشته‌ات نگاه کن تا برایت بخوانم. جابر هم در نسخه (دستنویس) خود می‌نگریست و پدرم آن را خواند و یک حرف هم اختلاف نداشت. جابر عرض کردم: خداوند را شاهد می‌گیرم من اینچنین دیدم در لوح نوشته بود:

بسم الله الرحمن الرحيم، اين نوشته ايست از سوي الله عزيز و حكيم
براي محمد نبيش و نور و سفير و حجاب و دليل او كه روح الامين
(جبرئيل) آن را از سوي رب العالمين به سوي او نازل كرده است.

يا محمد اسماء مرا تعظيم کن و نعمت‌های مرا شکر بگو و...، و من تورا
فضیلت دادم بر پیامبران و وصیت را فضیلت دادم بر او صیا و...، و ختم
می‌نمایم سعادت را برای پرسش علی که ولی من و ناصر من و شاهد من
در خلق من و امین من بر وحی من است و او را بیرون می‌آورم
دعوت کننده به راهم و خازن علم حسن را و این را کامل می‌کنم به
پرسش م ح م در حمت برای عالمیان، بر او (امام زمان عجل الله فرجه) است
کمال موسی و بھای عیسی و صبرا ایوب در زمان او اولیای من ذلیل
می‌شوند و سرهای (بریده) آنان هدیه داده می‌شود چنانچه سرهای
ترک و دیلم هدیه داده می‌شود.

آنان کشته می‌شوند و به آتش کشیده می‌شوند و همیشه در ترس و
رعب و وحشت هستند.... اینان اولیای راستین متنند، به اینان وسیله
هر فتنه کور و ظلمانی را دفع می‌کنم و سنتی‌ها (و کجری‌ها) را.
کشف می‌نمایم (واز آنها پرده بر می‌دارم و آنها را بر طرف می‌نمایم)،

و سنگینی‌ها و اغلال (پیچیدگی‌ها) را دفع می‌کنم، براینان صلووات و رحمت از سوی پروردگارشان است و اینان هدایت شدگان هستند.^۱

۴. امام حسن^{علیه السلام}

احادیث امام حسن^{علیه السلام} درباره امام زمان عجل الله فرجه حدود هشت حدیث است که همه از خاصه است.

نعمانی در «الغيبة» با استناد خود از عمیرة بن نقیل نقل می‌کند که گفت:
شنیدم امام حسن^{علیه السلام} فرمود:

امری که انتظارش کشیده می‌شود (که همان فرج و ظهر است) به وقوع نخواهد پیوست مگر بعد از آنی که بعضی از شما از بعضی دیگر تان تبری می‌جویید و بعضی‌تان به صورت بعضی دیگر آب دهان می‌اندازید و عده‌ای به کفر عده‌ای دیگر شهادت می‌دهید و گروهی گروه دیگر تان را العن می‌کند. عرض کردم: در این زمان هیچ خیری وجود ندارد. حضرت فرمود: تمام خیر در این زمان است. قائم مقایم می‌کند و تمام اینها را از بین می‌برد.^۲

۱. الكافی: ج ۱ (الأصول) ص ۵۱۷ ج ۳، و نیز حدیث لوح و شبیه آن در این موارد آمده است: کمال الدین: ج ۱ ص ۲۰۵-۳۱۲، در پنج حدیث.

۲. الغيبة (نعمانی): ص ۱۰۹ ب ۱۲، و در چاپ دیگر: ص ۲۰۵ ب ۱۲ ج ۹. الغيبة (طوسی): ص ۲۶۷. الخرائج: ج ۳ ص ۱۱۵۳ ب ۲۰ ح ۵۹. عقدالدرر: ص ۶۴۳ ب ۴ ف ۱. منتخب الأنوار المضيئة: ص ۳۰ ف ۳. إثبات الهداء: ج ۳ ص ۷۲۶ ب ۳۴ ف ۶ ج ۶. بحار الأنوار: ج ۵۲ ص ۲۱۱ ب ۲۵ ح ۵۸. بشارة الإسلام: ص ۸۱ ب ۳. منتخب الأثر: ص ۴۲۶ ف ۶ ب ۲ ح ۲. و از همه این موارد: معجم أحادیث الإمام المهدی^{علیه السلام}: ج ۳ ص ۱۷۰، ۱۷۱.

۵. امام حسین علیه السلام

احادیث امام حسین علیه السلام درباره آن حضرت حدود نه حدیث است که همه از خاصه است. امام حسین علیه السلام فرمود:

خداوند قائم ما را ظاهر می‌سازد و او از ظالمین انتقام می‌گیرد.
به آن حضرت عرض شد: یا بن رسول الله، قائم شما کیست؟

فرمود: هفتمین (فرزند) از فرزندان فرزندم محمد بن علی و اوست حججه بن الحسن بن علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی پسرم، و اوست که مدتی طولانی غایب می‌شود و سپس ظاهر می‌شود و زمین را پر از عدل و داد می‌نماید چنانچه پر از ظلم شده است^۱.

۶. امام سجاد علیه السلام

احادیث امام سجاد علیه السلام بیش از بیست حدیث است که همه از خاصه است. نام امام زمان عجل الله فرجه مکرر در ادعیه امام سجاد آمده است و حضرتش بسیار به یاد امام زمان عجل الله فرجه و دعا برای امر فرج و ظهور و سلامتی آن حضرت بوده که در این مختصر محل بیان آنها نیست و تنها به آدرس آنها اکتفا می‌شود^۲.

۱. إثبات الرجعة (فضل بن شاذان): و از او: إثبات الهداء: ج ۳ ص ۵۶۹ ب ۳۲ ح ۶۸۱، و از این دو: معجم أحاديث الإمام المهدي علیه السلام: ج ۳ ص ۱۸۱.

۲. مصباح المتهجد: ص ۳۳۴. جمال الأسبوع: ص ۴۳۳، و از این دو: بحار الأنوار: ج ۹۰ ص ۶۸ ب ۷ ج ۱۲. الصحيفة السجادية: ص ۲۵۰ - ۲۸۳ دعای ۴۷، و از او: منتخب الأثر:

شیخ صدوق در کمال الدین با سند خود از سعید بن جبیر نقل می‌کند که گفت: شنیدم سیدالعبدین علی بن الحسین علیه السلام فرمود:

در قائم از ماستهایی است از سن پیامبران علیهم السلام. سنتی است از آدم و سنتی است از نوح و سنتی است از ابراهیم و سنتی است از موسی و سنتی است از عیسی و سنتی است از ایوب و سنتی است از محمد.

اما (سنتی که) از آدم و نوح دارد طول عمر است، و اما از ابراهیم مخفی بودن ولادت او و دوری او از مردم است، و اما از موسی ترس و غیبت است و اما از عیسی اختلاف (و چندگانگی نظر مردم) دریاره اوست، و اما از ایوب فرج بعد از بلاه است، و اما از محمد خروج با شمشیر است^۱.

- ← ص ۴۹۳، ۴۹۴. الإقبال بالأعمال: ص ۳۵۲، ۳۶۴، ۳۵۳، و از او: بحار الأنوار: ج ۹۸ ص ۲۳۴ ب ۲ ح ۴. مصباح المتهجد: ص ۶۳۹، ۶۴۰، و از او: البلد الأمين: ص ۲۵۰، و المصباح (کفعی): ص ۶۷۰. مهج الدعوات: ص ۱۶، ۲۳۲، و از مورد اول او: بحار الأنوار: ج ۹۴ ص ۲۶۵ ب ۴۲ ح ۱. الصحفة السجادیة: ص ۲۸۳ دعای ۴۸، و از او: مصباح المتهجد: ص ۳۰، و جمال الأسبوع: ص ۴۲۷، و بحار الأنوار: ج ۸۹ ص ۲۸ ب ۴۹۴ ح ۶۵. مهج الدعوات: ص ۱۶۵، و از او: بحار الأنوار: ج ۹۵ ص ۲۳۰ ب ۱۰۷ ح ۲۸، و از همه این موارد: معجم أحادیث الإمام المهدي علیه السلام: ج ۳ ص ۲۰۲-۲۰۸.
۱. کمال الدین: ج ۱ ص ۳۲۱ ب ۳۲۲، ۳۲۱ ب ۳۱ ح ۴۳، ۵، و از او: اعلام الوری: ص ۴۰۲ ب ۲ ف ۲، و از او: کشف الغمة: ج ۳ ص ۳۱۲، و نیز از کمال الدین: إثبات الهدایة: ج ۳ ص ۴۶۶ ب ۳۲ ف ۵ ح ۱۲۵، ۱۲۴، روایت اول و دوم، و بحار الأنوار: ج ۵۱ ص ۲۱۷ ب ۱۲ ح ۴، روایت اول و دوم، و مستحب الأثر: ص ۲۷۵ ف ۲ ب ۳ ح ۲، روایت دوم. الصراط المستقیم: ج ۲ ص ۲۳۸ ب ۱۱ ف ۴.

۷. امام باقر^{علیه السلام}

از امام باقر^{علیه السلام} بیش از صد و پنجاه حدیث درباره آن حضرت آمده است که همه از خاصه است.

شیخ صدوق در کمال الدین باستد خود از جابر از امام باقر^{علیه السلام} نقل می‌کند فرمود:

زمانی بر مردم خواهد آمد که امامشان از آنها غایب می‌شود. پس خوشابه حال کسانی که در آن زمان بر امر ماثابت قدمند، که کوچکترین ثوابی که برای آنهاست این است که خداوند عزوجل آنان را چنین می‌خواند:

بندگان من، به سر من ایمان آور دید و غیب مرا تصدیق نمودید،
بشارت باد شما را به حسن ثواب و پاداشی نیکواز سوی من. شما
حقیقتاً بندگان و کنیزان من هستید. از شما قبول می‌کنم و از شما
در می‌گذرم و برای شما می‌آمزم، و به خاطر شما بندگانم را از باران
سیراب می‌کنم و بلا را از ایشان دفع می‌نمایم و اگر شما نباشد حتماً
عذاب را بر اینان نازل می‌کنم.

جابر می‌گوید: عرض کردم: یا بن رسول الله، در آن زمان با فضیلت‌ترین عملی که مؤمن به آن عمل کند چیست؟ فرمود: حفظ زیان و خانه‌نشینی^۱.

۱. کمال الدین: ج ۱ ص ۲۲۰ ب ۲۲ ح ۱۵، و از او: بحار الأنوار: ج ۲۲ ص ۱۴۵ ب ۲۲ ح ۶۶، و مستخت الأثر: ص ۵۱۳ ف ۱۰ ب ۵ ح ۳، و از همه این موارد: معجم أحاديث الإمام المهدی علیه السلام: ج ۳ ص ۲۲۰ ح ۷۰۴.

۸. امام صادق ع

از امام صادق ع بیش از دویست و نود حدیث درباره آن حضرت آمده که همه از خاصه است.

همچنین از امام صادق ع دوازده دعا و توسل در زمان غیبت و برای امام زمان عجل الله فرجه نقل شده که یکی دعای عهد مشهور است و حتی زیارتی هم از آن حضرت برای امام زمان عجل الله فرجه نقل گردیده است.

شیخ صدوق در کمال الدین با سند خود از صفوان بن مهران از امام صادق ع نقل نموده فرمود:

هر کس به تمامی ائمه ع اقرار نماید ولی وی را انکار کند همانند کسی است که به تمامی پیامبران را اقرار نموده و نبوت محمد صلی الله علیه و آله و سلم را انکار کرده است.

به آن حضرت عرض شد: یا ابن رسول الله، مهدی از کیست؟ آیا از فرزندان شماست؟ فرمود: (مهدی) پنجمین (فرزند) از هفتین امام موسی کاظم ع است که از شما غایب می‌شود و نامبردن او برای شما جایز نیست^۱.

۱. کمال الدین: ج ۲ ص ۳۳۳ ب ۲۲ ح ۱، و شبیه آن در: ص ۴۱۱ ب ۳۹ ح ۵، و به مضمون آن در: ص ۳۳۸ ح ۱۲، و نیز در: ص ۴۱۰ ب ۳۹ ح ۴، و از روایت اول: اعلام الوری: ص ۴۰۳ ب ۲ ف ۲، و از او: کشف الغمة: ج ۳ ص ۳۱۳، و نیز از کمال الدین: اثبات الهدایة: ج ۳ ص ۴۶۹ ب ۴۶۹ ف ۳۲ ح ۱۲۸، و بحار الأنوار: ج ۱ ص ۵۱ ب ۳۲ ح ۳، ص ۱۴۳ ب ۶ ح ۴، ص ۱۴۵ ب ۶ ح ۱۰، و منتخب الأثر: ص ۲۱۸ ف ۲ ب ۱۶ ح ۲، و از همه این موارد: معجم أحادیث الإمام المهدی ع: ج ۳ ص ۳۶۶ ح ۹۱۵.

و نیز روایتی مشهور از امام صادق ع است که به خاطر اهمیت آن آورده می‌شود.

امام صادق ع فرمود: «اگر من (زمان) او (امام زمان عجل الله فرجه) را درک می‌کردم تمام عمر به او خدمت می‌کردم».^۱

۹. امام موسی کاظم ع

از امام موسی کاظم ع نوزده حدیث درباره امام زمان عجل الله فرجه وارد شده که تنها شش مورد دعا درباره آن حضرت است و همه از خاصه است.

شیخ صدوق در کمال الدین با سند خود از یونس بن عبد الرحمن نقل می‌کند گفت: بر امام موسی بن جعفر ع داخل شدم و به آن حضرت عرض کردم: یا بن رسول الله آیا شما قائم به حق هستید؟ فرمود:

من قائم به حق هستم ولی قائم که زمین را از دشمنان خدا پاک می‌گرداند و آنرا پر از عدل وارد می‌کند چنانچه پر از ظلم و جور شده باشد پنجمین (فرزند) از فرزندان من است. او از ترس و برای حفظ جانش غیبتی دارد که مدتی طولانی است و در این غیبت عده‌ای مرتد می‌شوند و عده‌ای دیگر ثابت قدم می‌مانند.

سپس فرمود: خوشابه حال شیعیان ما آنها بی که در زمان غیبت قائم ما به محبت ما چنگ می‌زنند و بر دوستی ما و بیزاری از دشمنان ما

۱. الغيبة (نعمانی): ص ۲۴۵ ب ۱۳ ح ۴۶، وازاو: بحار الأنوار: ج ۱۴۸ ص ۵۱ ب ۶ ح ۲۲، عقد الدرر: ص ۱۶۰ ب ۷.

ثابتند. اینان از ما و ما از ایشانیم (و ایناند) که به امامت ما راضی شده‌اند و ما هم به تشیع‌شان راضی شده‌ایم و (به راستی) خوشابه حالشان. اینان به خدا همراه مایند و در روز قیامت در درجه مایند!

۱۰. امام رضا

از امام رضا درباره امام زمان عجل الله فرجه حدود سی حدیث وارد شده است که سه مورد دعاست و همه از خاصه است.

شیخ صدق در عيون أخبار الرضا با سند خود از حسن جهم نقل نموده گفت: مأمون به امام رضا عرض کرد: ای ابا الحسن، درباره رجعت چه می‌گویی؟ فرمود:

آن (یعنی رجعت) مطلبی حق است که در امت‌های گذشته نیز بوده و قرآن به آن تصریح نموده است. پیامبر ﷺ نیز فرموده است: آبچه در امت‌های گذشته بود عیناً در این امت نیز خواهد بود بدون هیچ کم و کاستی.

و پیامبر ﷺ فرمود: هنگامی که مهدی از فرزندان من خروج می‌کند عیسی بن مریم (از آسمان) نازل می‌شود و پشت سرش نماز می‌خواند.

۱. کمال الدین: ج ۲ ص ۳۶۱ ب ۳۴ ف ۵، و از او: منتخب الأنوار المضيّة: ص ۸۰ ف ۶، و إثبات الهداء: ج ۳ ص ۴۷۷ ب ۴۷۷ ف ۳۲ ح ۵۵، و بحار الأنوار: ج ۱ ص ۱۵۱ ب ۷ ح ۶، و اعلام الوری: ص ۴۰۷ ب ۲ ف ۲، و از او: كشف الغمة: ج ۳ ص ۳۱۳. کفاية الأثر: ص ۲۶۵، و از او: مستدرک الوسائل: ج ۱۲ ص ۲۸۲ ب ۲۱ ح ۳۱، و منتخب الأثر: ص ۲۱۹ ف ۲ ب ۱۶ ح ۳، و از همه این موارد: معجم أحادیث الإمام المهدي ﷺ: ج ۴ ص ۱۴۰ ح ۱۱۹۹.

و فرمود: اسلام غریب شروع شد و در آینده نیز غریب خواهد شد. پس خوشابه حال غریبان. عرض شد: یا رسول الله، در آخر چه خواهد شد؟ فرمود: سپس حق به اهل آن باز خواهد گشت^۱.

۱۱. امام جواد^{علیه السلام}

از حضرت امام جواد^{علیه السلام} حدود هشت حدیث درباره امام زمان عجل الله فرجه رسیده است که در یک مورد دعا برای حضرت و در موردی دیگر دعا برای شیعیان آن حضرت آمده است و همه از خاصه است.

شیخ صدق در کمال الدین با سند خود از حضرت عبدالعظیم حسنی^{علیه السلام} نقل نموده که گفت: وارد شدم بر مولایم محمد بن علی^{علیه السلام} و قصد داشتم از آن حضرت درباره قائم سؤال کنم که آیا همان مهدی است یا غیر اوست. آن حضرت خود شروع (به سخن) کردند و فرمودند:

ای ابوالقاسم، قائم از ما همان مهدی است که واجب است در زمان غیبت او منتظرش بود و در زمان ظهورش فرمانبرداریش نمود و او فرزند سومی من است. قسم به آنکه محمد را به نبوت مبعوث کرد و ما را به امامت اختصاص داد اگر باقی نماند از دنیا مگر یک روز خداوند به قدری آن روز را طولانی می‌کند تا (مهدی) خروج کند و زمین را پر

۱. عيون أخبار الرضا^{علیه السلام}: ج ۲ ص ۲۰۰ - ۲۰۲ ح ۱، و از او: الايقاظ من الهجعة، ص ۱۰۷ ب ۴، ح ۱۸، ص ۳۰۳ ب ۱۰ ح ۶، و مقدمة تفسیر مرآة الانوار: ص ۲۳، و حلية الابرار: ج ۲ ص ۳۰۱، و بحار الانوار: ج ۲۵ ص ۳۵۰، و از همه این موارد: معجم احادیث الإمام المهدی^{علیه السلام}: ج ۴ ص ۱۶۹ ح ۱۲۳۲.

از عدل و دادناید چنانچه پر از ظلم و جور شده باشد، و خداوند امر او را در یک شب اصلاح (و فراهم) منماید چنانچه امر کلیم خود حضرت موسی^{علیه السلام} رانیز اصلاح کرد که رفته بود برای اهلش آتش بیاورد و بازگشت در حالیکه رسول و نبی بود.

سپس فرمود:

با فضیلیت ترین اعمال شیعیان ما انتظار فرج است^۱.

۱۲. امام هادی^{علیه السلام}

از امام هادی^{علیه السلام} در مورد حضرت بیش از ده حدیث روایت شده است که دو مورد زیارت آن حضرت است.

همچنین ماجراهی خریداری حضرت نرجس از بین اسرای روم و آوردن آن بانو به سامرا که بعد از آن کنیز امام عسکری^{علیه السلام} و مادر امام زمان عجل الله فرجه شد همه به دستور امام هادی^{علیه السلام} و ناظرات آن حضرت انجام شد و همه این موارد از خاصه است^۲.

۱. کمال الدین: ج ۲ ص ۳۷۷ ب ۳۶ ح ۱، و از او: اعلام الوری: ص ۲۰۸ ف ۲، والصراط المستقیم: ج ۲ ف ۳ ب ۱۱، و اثباتات الهداء: ج ۳ ص ۲۳۶ ب ۲۷ ح ۲، ص ۴۷۸ ب ۹ ف ۲۲ ح ۵ ح ۱۷۴، و مدینة المعاجز: ص ۵۳۶ ح ۸۰، و بحار الأنوار: ج ۵۱ ص ۱۵۶ ب ۹ ح ۱، و إلزام الناصب: ج ۱ ص ۲۲۲، و الشيعة والرجعة: ج ۱ ص ۶۲. الخرائج والجرائح: ج ۳ ص ۱۱۷۱ ب ۲۰ ح ۶۶. کفاية الأثر: ص ۲۷۶، و از او: منتخب الأثر: ص ۲۲۳ ف ۲ ب ۱۸ ح ۱، و از همه این موارد: معجم أحادیث الإمام المهدي^{علیه السلام}: ج ۴ ص ۱۸۷ ح ۱۲۴۵.

۲. کمال الدین: ج ۲ ص ۴۱۷ ب ۴۱ ح ۱، و از او: اثباتات الهداء: ج ۳ ص ۳۶۳۶ ب ۲۹ ف ۲

کلینی در «الكافی» با سند خود از ابوهاشم جعفری نقل می‌کند که گفت: شنیدم ابوالحسن عسکری (امام هادی) علیه السلام می‌فرمود:

جانشین (و امام) بعد از من پسرم حسن است، پس شما چه حالی دارید نسبت به جانشین پس از این جانشین؟

عرض کردم: خداوند مرا فدایت کند، چطور؟
فرمود: چون شما او را نمی‌بینید و نامبردن او برای شما جایز نیست.

عرض کردم: پس چگونه او را یاد کنیم؟ فرمود: بگویید: حجت از آل محمد صلوات و سلام خداوند بر او باد!

→ ح ۱۷، ص ۳۶۵، ۴۰۸، ۳۶۵ ب ۴۹۵، ۴۰۹ ب ۴۹۵، ۳۷، ص ۳۱ ف ۱ ح ۱۷، ص ۲۲۵، ۲۲۵ و بحار الأنوار: ج ۱۰ ص ۵۱ ب ۱ ح ۱۲. دلائل الامامة: ح ۲۶۲. الغيبة (طوسی): ص ۱۲۴، و از او: بحار الأنوار: ج ۱۰ ص ۵۱ ب ۶ ح ۱۲. روضة الوعاظین: ج ۱ ص ۲۵۲. مناقب ابن شهرآشوب: ج ۴ ص ۴۰. منتخب الانوار المضيئة: ص ۵۱ ف ۵. حلية الأبرار: ج ۴ ص ۵۱۵ ب ۱.

۱. الكافی: ج ۱ ص ۳۲۸ ح ۱۳، ص ۳۳۲ ح ۱، و از او: إثبات الهداء: ج ۳ ص ۳۹۲ ب ۳ ح ۱۱، ص ۴۴۰ ب ۴۴۰ ح ۶، و جامع أحادیث الشیعہ: ج ۱۴ ص ۵۶۱ ح ۳۴۰۸، و وسائل الشیعہ: ج ۱۱ ص ۲۴۰ ب ۲۴۰ ح ۳۳۲. الهدایة الكبرى: ص ۸۷، و از او: مستدرک الوسائل: ج ۱۲ ص ۲۸۱ ب ۲۸۱ ح ۵. إثبات الوصیة: ص ۲۰۸، ۲۲۴. کمال الدین: ج ۲ ص ۲۸۱ ب ۲۷ ح ۵، ص ۶۴۸ ب ۵۶۴ ح ۴. کفایة الأثر: ص ۲۸۴. الغيبة (طوسی): ص ۱۲۱. علل الشرائع: ج ۱ ص ۲۴۵ ب ۲۴۵ ح ۱۷۹. الإرشاد: ص ۳۴۹، ۳۳۸، و از او: الصراط المستقیم: ج ۲ ص ۲۳۱ ب ۱۱ ف ۳، و المستجاد: ص ۵۲۸، و کشف الغمة: ج ۳ ص ۱۹۶، ۲۳۹. تقریب المعارف: ص ۱۸۴، ۱۹۱. عيون المعجزات: ص ۱۴۱. روضة الوعاظین: ج ۲ ص ۲۶۲. إعلام الوری: ص ۳۵۱ ب ۳۵۱ ف ۱۰، و از او: کشف الغمة: ص ۳۱۵، ۳۱۵. إثبات الهداء: ج ۳ ص ۳۹۳ ف ۱ ح ۱۵، از کمال الدین و الغيبة (طوسی) و إعلام الوری، و ص ۴۴۰ ب ۴۴۰ ح ۳۲ ح ۶، از الكافی، و ص ۴۹۰ ب ۴۹۰ ف ۲۲ ح ۲۲۹، از کمال الدین. بحار الأنوار:

۱۳. امام عسکری ؑ

از امام حسن عسکری ؑ بیش از چهل حدیث درباره امام زمان عجل الله فرجه وارد شده که در یک مورد دعا برای حضرت است و همه از خاصه است. قضایای امام حسن عسکری ؑ که فرزندشان امام زمان عجل الله فرجه را به همگان نشان می دادند و معرفی می نمودند بسیار است^۱.

شیخ صدوق در کمال الدین با سند خود از احمد بن اسحاق نقل می کند گفت: شنیدم ابا محمد حسن بن علی عسکری ؑ می فرمود:

ج ۵۰ ص ۱۴۰ ب ۲ ح ۵، از کمال الدین والغيبة (طوسی) والإرشاد وإعلام الوری، وج ۵۱ ص ۳۱ ب ۳ ح ۲، از الغيبة (نعمانی) و علل الشرائع و کمال الدین والغيبة (طوسی) و کفاية الأثر. مستدرک الوسائل: ج ۱۲ ص ۲۸۱ ب ۳۱ ح ۵، از الغيبة (طوسی) والهداية الكبرى وكفاية الأثر، و ص ۲۸۴ ب ۳۱ ح ۹، از: إثبات الوصية. إلزم الناصب: ج ۱ ص ۲۲۳. جامع أحادیث الشیعه: ج ۱۴ ص ۵۶۱ ح ۳۴۰۸، از: الكافی و کمال الدین و کفاية الأثر والغيبة (طوسی). منتخب الأثر: ص ۲۲۶ ف ۲ ب ۲۰ ح ۱، از: کفاية الأثر، و از همه این موارد: معجم أحادیث الإمام المهدي ؑ: ج ۴ ص ۲۰۳ ح ۱۲۵۱.

۱. به آدرس های بحار الانوار اکتفا شود: حدیث اول: بحار الانوار، ج ۲۵، ص ۳۳۶، ح ۱۶، و ص ۳۳۷ و ج ۵۰، ص ۲۰۳، ب ۳، ح ۷ و ج ۵۲، ص ۵۰، ب ۵، ح ۱۸، و ص ۳۵، و ص ۵۱، ب ۱۸ و ج ۷۰، ص ۱۱۷، ب ۵۱، ح ۵ و ج ۷۲، ص ۱۶۲، ب ۱۰۲، ح ۱۰۲. حدیث دوم: بحار الانوار، ج ۵۲، ح ۲۵، ب ۲۵، ح ۱۷. حدیث سوم: بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۶، ب ۱۸، ح ۲۱. حدیث چهارم: بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۵، ب ۱، ح ۱۱. حدیث پنجم: بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۵۲، ب ۶۰، ب ۱۸، ج ۱۸، ح ۴۸. حدیث ششم: بحار الانوار: ج ۵۱، ص ۳۳۶، ب ۱۶ و ج ۵۲، ص ۲۵، ب ۱۸، ح ۱۹. حدیث هفتم: بحار الانوار: ج ۱۳، ص ۶۵، ب ۳، ح ۴ و ج ۳۸۷ ص ۸۸، ب ۶۰، ج ۱۰ و ج ۵۲، ص ۷۸، ب ۱۹، ح ۱ و ج ۱۰۴، ص ۱۸۵، ب ۸، ح ۱۴ و ج ۸ (قدیم) ص ۲۱۲. حدیث هشتم: بحار الانوار: ج ۵۲، ص ۲۳، ب ۱۸، ح ۱۶ و از همه این موارد: معجم أحادیث الإمام المهدي ؑ: ج ۴، ص ۲۲۷ - ۲۶۷.

حمد خدای را که مرا از دنیا نبرد تا جانشینی پس از مرا به من نشان داد.
او که شبیه ترین مردم به رسول الله ﷺ است از نظر خلقت و اخلاق.
خداوند تبارک و تعالی او را در دوران غیبتش حفظ می نماید، پس او
را ظاهر می سازد و زمین را پر از عدل و داد می نماید چنانچه پر از ظلم
و جور شده باشد^۱.

۱۴. امام زمان عجل الله فرجه

اخبار امام زمان عجل الله فرجه از خود را به چندین شکل می توان بیان
نمود:

۱. توقعاتی که در زمان غیبت صغیری از آن حضرت صادر گردیده که
زیارت آل یاسین یکی از آنهاست.
۲. معجزاتی که در زمان غیبت صغیری از آن حضرت واقع شده است.
۳. معجزات و تشرفاتی که در زمان غیبت کبیری واقع شده است.
۴. کلمات حضرت لحظه ولادت و در زمان پدر بزرگوار.

برای نمونه دو کلام از حضرت آورده می شود:
شیخ صدق در کمال الدین به سند خود از محمد بن عبدالله

۱. کمال الدین: ج ۲ ص ۴۰۸ ب ۳۸ ح ۷، و از او: بحار الأنوار: ج ۵۱ ص ۱۶۱ ب ۹ ح ۹ و
اثبات الهداء، ج ۳ ص ۴۸۱ ب ۴۸۱ ف ۳۲ ح ۵۰ ح ۱۸۷. اثبات الرجعة (فضل بن شاذان،
مفقود): و از او: اثبات الهداء: ج ۳ ص ۵۶۹ ب ۳۲ ف ۴۴ ح ۶۸۲. الصراط المستقيم: ج ۲
ص ۲۳۱ ب ۱۱ ف ۳. حلية الأبرار: ج ۲ ص ۵۵۲ ب ۱۲. کفاية الأثر: ص ۲۹۰، و از او:
منتخب الأثر: ص ۲۴۲ ف ۱ ب ۳ ح ۶، و از همه این موارد: معجم أحاديث الإمام
المهدی ﷺ: ج ۴ ص ۲۲۵ ح ۱۲۶۷.

طهوری و او از حکیمه خاتون عمة امام حسن عسکری علیهم السلام و خواهر امام هادی علیهم السلام و دختر امام جواد علیهم السلام داستان مفصل ولادت امام زمان عجل الله فرجه را نقل می کند. جمله ای که مربوط به گفتار ماست کلام حکیمه خاتون است که فرمود:

... من بازگشتم و طولی نکشید که پوششی که بین من و او (حضرت نرگس مادر امام زمان عجل الله فرجه) به کناری رفت و من او را دیدم که با قیماندهای از نور بر او بود که چشم مرا می زد، و ناگهان دیدم آن پسر (امام زمان عجل الله فرجه) را که به رو و دوزانو به سجاده افتاده و انگشت سبابه خود را (به طرف آسمان) بلند نموده و می گوید:

أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأن جدي محمد رسول الله و
أن أبي أمير المؤمنين» و سپس ائمه را یکی پس از دیگری بر شمرد تا رسید به خودش. سپس فرمود:

«خداوندا آنچه مرا به آن وعده داده ای محقق نما و امر مرا به اتمام برسان و مرا ثابت قدم بدار و زمین را به وسیله من پر از عدل و داد کن...^۱

۱. كمال الدين: ج ۲ ص ۴۲۶ ب ۴۲ ح ۲، و از او: إثبات الهداء: ج ۳ ص ۲۹ ب ۳۶۵ ف ۲ ح ۱۸، ص ۴۰۹ ب ۴۰۹ ف ۳۱ ح ۱، ص ۳۹، ص ۶۶۶ ب ۳۳ ف ۱ ح ۳۳، و بحار الأنوار: ج ۵۱ ص ۱۱ ح ۱۴، و سور الثقلين: ج ۴ ص ۱۱۲ ح ۲۰ ص ۱۷۳ ح ۲۱، ج ۵ ص ۶۱۶ ح ۱۹. الفية (طوسی): ص ۱۴۷، و از او: إثبات الهداء: ص ۴۱۴ ب ۴۱۴ ف ۲۱ ح ۲، ۵۳، و بحار الأنوار: ج ۵۱ ص ۲۲ ب ۱ ح ۲۹، و بینابیع المودة: ص ۴۰ ب ۷۹، و عيون المعجزات: ص ۱۳۸، و روضة الوعاظین: ج ۲ ص ۲۵۷. ثابت المناقب: ص ۸۴ ب ۲. العدد القوية: ص ۷۲ ح ۷۲

همچنین شیخ صدوق در کمال الدین با سند خود از اسحاق بن یعقوب نقل می‌کند که گوید: از محمد بن عثمان عمری ؑ (نایب خاص امام زمان عجل الله فرجه در زمان غیبت صغیر) خواستم نامه‌ای از طرف من به حضرت بر ساند که در آن از مسائلی که برای من مشکل شده بود بپرسد. توقيع به خط مولای ما صاحب الزمان عجل الله فرجه چنین وارد شد:

اما آنچه سؤال کرده بودی - که خداوند تو را ارشاد کند و ثابت قدم بدارد - درباره کسانی که منکر متنند و از اهل بیت (و خویشان) و پسرعموهای ما هستند، پس بدان که بین خداوند عزوجل و هیچکس فامیلی وجود ندارد.

پس هر کس مرا انکار کند از من نیست و سرنوشت او سرنوشت پسر نوح ؑ است. اما راه عمومیم جعفر ...، و اما ظهور فرج که فقط و فقط با خداست (و در اختیار و علم اوست) و کسانی که (برای ظهور فرج) وقت تعیین می‌کنند دروغ می‌گویند ... .

و اما حوادث (و رویدادهایی) که واقع می‌شود (و شما وظيفة خود را نمی‌دانید)، در مورد آنها به راویان حدیث مامراجعاً کنید، که آنان حجت من بر شما و من حجت پروردگار براینام ... .

و اما چگونگی نفع بردن از من در (زمان) غیبتم همانند نفع بردن از آفتاب است هنگامی که ابرها آن را از دیده‌ها پنهان می‌کنند و من امان (و حفظ) برای اهل زمین همچنان که ستارگان امان برای اهل

آسمانند، و شما هم راه سؤال از آنچه به درد شمانم خورد را بینید (و سؤال نکنید).

و در باره آنچه شما را کفایت شده (و متوجه نمی‌شود و نمی‌فهمید) خود را به زحمت نیندازید، و بسیار دعا کنید برای تعجیل فرج که همین (دعا کردن) برای شما فرج است، و سلام بر توای اسحاق بن یعقوب و بر هر کسی از هدایت (و حق) پیروی کند^۱.

۱. الغيبة (طوسی): ص ۱۷۶، و از او: وسائل الشیعه: ج ۱۸ ص ۱۰۱ ب ۱۱ ح ۹، و اثبات الهدایة: ج ۳ ص ۷۵۶ ب ۲۵ ف ۱۰ ح ۴۲، و نور الثقلین: ج ۲ ص ۳۶۸ ح ۱۲۸، و مستدرک الوسائل: ج ۱۲ ص ۳۱۶ ب ۳۶ ح ۲۳، و بحار الانوار: ج ۱۶ ص ۳۴۹ ب ۵۱ ح ۱۶، و ج ۵۲ ص ۱۸۰ ب ۳۱ ح ۱۰، ج ۶۶ ص ۴۸۲ ج ۲، ج ۷۹ ص ۱۶۶ ب ۸۸ ح ۲.۲ اعلام الوری: ص ۴۲۳ ف ۳، و از او: کشف الغمة: ج ۳ ص ۳۲۱.الخرائج والجرائح: ج ۳ ص ۱۱۱ ب ۲۰ ح ۳۰، و از او: منتخب الاثر: ص ۲۷۲ ف ۲ ب ۲۹ ح ۲۹.الاحتجاج: ج ۲ ص ۲۲۷، و از او: وسائل الشیعه: ج ۱۸ ص ۱۰۱ ب ۱۱ ح ۹، و بحار الانوار: ج ۵۰ ص ۴۶۹ ب ۶۶ ح ۱، ج ۵۱ ص ۳۴۹ ب ۱۶ ح ۱۱، ج ۵۲ ص ۱۱۱ ب ۲۱ ح ۱۹، ج ۵۳ ص ۱۸۰ ب ۲۱ ح ۱، و ج ۱۶۶ ب ۱۶۶ ح ۱۰، و ج ۷۹ ص ۹۶ ح ۲، ج ۸۸ ح ۲۲ ب ۱۸۴ ص ۹۶ ح ۲۲.معدن الحکمة: ج ۲ ص ۲۸۰.کمال الدین: ج ۲ ص ۴۸۳ ب ۴۵ ج ۴۵، و از او: وسائل الشیعه: ج ۱۷ ص ۲۹۱ ب ۲۶ ح ۱۵، ج ۱۸ ص ۱۰۱ ب ۱۱ ح ۹، و بحار الانوار: ج ۱۸۰ ص ۵۳ ب ۳۱ ح ۱۰، ج ۶۶ ح ۲۸، و نور الثقلین: ج ۱ ص ۶۸۲ ح ۴۰۸، و منتخب الاثر: ص ۲۶۷ ف ۲ ب ۲۸ ح ۴۸۲ ح ۲، و ج ۱۲۲ ف ۹، و از همه این موارد: ح ۲.الدرة الباهرة: ص ۴۷.منتخب الانوار المضيئة: ص ۱۲۲ ف ۹، و از همه این موارد: معجم أحاديث الإمام العهدی علیه السلام: ج ۴ ص ۲۹۳ ح ۱۳۱۸.

اصحاب ﷺ و دشمنان

در آخرین قسمت بشارت‌هایی که از اصحاب چهاده معصوم ﷺ و سپس مواردی که از دشمنان به مارسیده آورده می‌شود.

البته بشارت‌هایی که خود شخص گوینده آن باشد، نه اینکه راوي حدیثی در مورد بشارت به حضرت باشد.

۱. اصحاب ﷺ

۱. صعصعة بن صوحان^۱

قطب راوندی در کتاب خود «الخرائج و الجرائح» روایت مفصلی از

۱. الخرائج و الجرائح (راوندی): ج ۲ ص ۱۱۳۳ ح ۵۳، و از او: العقربی الحسان: ج ۱/۱ ص ۵۱. بحار الأنوار: ج ۵۲ ص ۱۱۱ ح ۲۰.

خطبہ امیرالمؤمنین علیه السلام آورده که نزال بن سبره گوید:

روزی امیرالمؤمنین علیه السلام برای ما خطبہ خواند و سه مرتبه فرمود: «از من بپرسید پیش از آنکه مرا از دهید».

صعصعه بن صوحان برخاست و عرض کرد: یا امیرالمؤمنین علیه السلام،
دجال چه وقتی خروج می‌کند؟

امیرالمؤمنین علیه السلام هم علایم متعددی برای زمان خروج دجال
بر شمردند. سپس اصبغ برخاست و از دجال پرسید که کیست.

امیرالمؤمنین علیه السلام در مورد خود دجال نیز علایمی بیان داشت و در آخر خبر از نماز خواندن حضرت عیسی صلوات الله علیه و آله و سلم پشت سر امام زمان عجل الله فرجه دادند و هم علایمی در مورد ظهور و هم کیفیت ظهور حضرت را بیان داشتند.

راوی حدیث نزال بن سبره گوید: من به صعصعه بن صوحان گفتم:
منظور امیرالمؤمنین علیه السلام از این کلام چیست؟ گفت:

آنکه حضرت عیسی صلوات الله علیه و آله و سلم پشت سرا او نماز می‌گذارد دوازدهمی از عترت (پیامبر صلوات الله علیه و آله و سلم) است که نهمی از فرزندان حسین بن علی صلوات الله علیه و آله و سلم باشد.
و اوست خورشید تابان از مغرب آن، که نزد رکن و مقام (در مسجدالحرام) ظاهر می‌شود و زمین را پاک می‌گرداند و ترازوی عدل قرار می‌دهد و هیچکس به کسی ستم نمی‌کند.

۲. راهب نصرانی هستیصر^۱

سلیم بن قیس نقل نموده: «در خدمت امیرالمؤمنین ﷺ از جنگ صفين باز می‌گشتم. لشکریان نزدیک دیر راهب نصرانی فرود آمدند. ناگاه خوش و پیر مردی خوش هیشت از دیر بیرون آمد و کتابی در دست داشت و خدمت امیرالمؤمنین ﷺ رسید. به حضرت به عنوان خلیفه سلام کرد. حضرت فرمود: مرحبا به برادری که شمعون بن حمّون است.

سپس عرض کرد: من از نسل مردی هستم که برترین حواریون دوازده گانه عیسی بن مریم بود و آن حضرت او را از همه بیشتر دوست داشت و عیسی بن مریم به او وصیت نمود و کتاب‌ها و حکمت‌ش را به او تحویل داد، و خاندان او همچنان بر دینش بودند و هیچ‌گاه نه کافر شده و نه تبدیل و تغییر می‌نمودند.

و این کتاب (که در دست من است) کلام حضرت عیسی بن مریم است که جد ما همه را نوشه و همه چیز در آن آمده است:

... تا اینکه خداوند مردی از عرب از اولاد اسماعیل بن ابراهیم خلیل‌الرحمان از سرزمین تهامه و از دهکده‌ای به نام مکه مبعوث

۱. کتاب سلیم بن قیس الہلالی: ص ۷۰۵-۷۱۱، و از او: غایة المرام (بحرانی)، الغیة (نعمانی): ص ۴۸، و از همه این موارد: العبری الحسان: ج ۱/۱ ص ۵۱، و نیز از کتاب سلیم بن قیس الہلالی: منهاج الفاضلین (حمونی، مخطوط): ص ۲۲۸، بحار الأنوار: ج ۱۵ ص ۲۲۶ ج ۵۷، ج ۳۸ ص ۵۴، إثبات الهداء: ج ۱ ص ۲۰۴ ح ۱۳۲، ص ۶۵۸ ح ۸۴۱ مدینة المعاجز: ص ۸۳ ش ۲۰۸.

می‌نماید که به او احمد می‌گویند ...
 سپس برادرش صاحب پرچم در روز قیامت و محشر عظمی است. او
 که برادرش و وصیش و وزیرش و جانشین او در امتش است و ... .

بعد از او یازده امام از فرزندان اولین (امامان) دوازده گانه (یعنی
 امیرالمؤمنین علیه السلام) هستند. دو تن از آنها هم نام فرزندان هارون شبر و
 شبیر هستند و نه تن از کوچکترین از دو تن (یعنی امام حسین علیه السلام)
 هستند که یکی پس از دیگری (امام) هستند و آخرین آنها همان است
 که عیسی بن مریم پشت سر او نماز می‌گذارد.

در این (کتاب) نام آنایی که از این دوازده تن به حکومت می‌رسند و
 آنایی که دین خود را پنهان می‌کنند و آنایی که ظاهر می‌سازند آمده
 است و اولین کسی از آنها (دوازده نفر) که ظاهر می‌گردد (همان است)
 که سرزمین خداوند را پر از عدل و داد می‌نماید و مابین مشرق و
 مغرب را صاحب می‌شود تا اینکه خداوند او را برجمیع ادیان غالب
 می‌نماید ... .

الی آخر ماجرا که راهب شهادت به ولايت امیرالمؤمنین علیه السلام داد و با
 حضرتش بیعت نمود و ... .

۳. زید بن علی بن حسین علیه السلام^۱

حضرت زید بن علی علیه السلام روایاتی را در مورد امام زمان عجل الله فرجه از
 معصومین علیهم السلام نقل نموده که در کتاب «کفاية الأثر» آمده است.

۱. کفاية الأثر، وا ز او: العبرى الحسان: ج ۱/۱ ص ۵۲. منتخب الأثر: ص ۱۲۹ ح ۴۱.

ولی بشارتی که از خود آن بزرگوار آمده و کلام خود اوست - و البته او هم از معصومین ﷺ آموخته - دو حدیث در «کفاية الأثر» است که به یکی از آنها اشاره می شود:

محمد بن بکیر گوید: بر زید بن علی بن حسین داخل شدم و دیدم صالح بن بشیر نزد اوست و زید اراده رفتن به عراق را داشت. بر روی سلام نموده و گفت: ای پسر پیامبر، به آنچه از پدرت شنیده‌ای مرا خبر .۵۵.

حضرت زید هم روایاتی در مورد شکر و اخلاق و محبت اهل بیت ﷺ بیان داشت و سپس مطالبی به محمد بن بکیر سفارش نمود و در آخر فرمود:

ای پسر بکیر، خداوند به ما (اهل بیت و عترت پیامبر ﷺ) شناخته شد و به ما عبادت کرده شده و مایم راه به سوی خدای متعال و از ماست (محمد) مصطفی ﷺ و از ماست (علی) مرتضی ﷺ و از ماست قائم این امت.

عرضکردم: ای پسر پیامبر، آیا پیامبر شما را خبر داده که در چه زمانی قائم قیام می فرماید؟

فرمود: ای پسر بکیر، تو او را درک نمی‌کنی و همانا این امر پس از شش نفر از او صیای بعد از این خواهد بود.

آنگاه خداوند خروج قائم مارا قرار می‌دهد و زمین را پر از عدل و داد می‌کند چنانچه پر از ظلم و جور شده باشد.

گفت: آیا تو صاحب این امر نیستی؟

فرمود: من از جمله عترت هستم. باز پرسیدم و همان جواب را فرمود.
عرض کردم: آنچه درباره حضرت مهدی گفتی از پیش خود گفتی یا از
پیامبر ﷺ.

فرمود: اگر غیب می‌دانستم خیر را بیشتر داشتم. این مهدی است که
پیامبر ﷺ ما را بدان آگاه فرمود.

سپس ابیاتی در مورد اهل بیت ﷺ خواند که نام امام زمان عجل الله فرجه هم
در آنها آمده است.

۴. عبد الله بن أبي هذیل^۱

شیخ صدق در کتاب «کمال الدین» از تمیم بن بھلول نقل نموده
گوید که از عبد الله بن ابی هذیل از امامت و علامت‌های امام پرسیدم و او
هم مطالبی در این باره گفت و آیاتی درباره ولایت و اهل بیت ﷺ و غدیر
و امیر المؤمنین ﷺ بیان داشت.

سپس امام حسن و امام حسین ﷺ و پس از آن امام سجاد ﷺ تا امام
زمان عجل الله فرجه، که درباره حضرت گفت:

سپس حسن بن علی، سپس محمد بن حسن صلوات الله علیهم اجمعین تا
امروز یکی پس از دیگری.

اینان عترت پیامبر ﷺ هستند که معروف به جانشینی و امامت هستند
و زمین در هر عصر و زمانی و در هر وقت و موقعیتی از حجت خالی
نمی‌شود.

اینان ریسمان محکم و امامان هدایت و حجت بر اهل دنیا هستند تا
خداؤند (به ظاهر) زمین و هر روی آن است را صاحب شود و....

و همانا ورع و فقه و راستی و درستی و کوشش و ادای امانت به نیکوکار
و فاجر و طولانی بودن سجده و به پاداشتن شب و دوری از گناهان و
انتظار فرج با صبر و نیکو بودن هم صحبتی و خوب بودن در مجاورت
در اینان است.

راوی این کلام تمیم بن بھلول گوید: ابو معاویه همانند این (گفته
عبدالله بن ابی هذیل) را از اعمش از امام صادق علیه السلام در امامت نقل نمود
که کتاب «الخصال» و هم سید بحرانی آن را نقل نموده‌اند.

۲. دشمنان

۱. عمرین خطاب^۱

شیخ صدق در کمال الدین با سند خود از جابر از امام باقر علیه السلام نقل

۱. کمال الدین: ج ۲ ص ۶۴۸ ب ۵۲ ح ۳، و از او: اثبات الهداء: ج ۳ ص ۴۹۰ ب ۳۲ ف ۵ ح ۲۲۸، و بحار الأنوار: ج ۵۱ ص ۵۱ ب ۳۳ ح ۱۳. عقد الدرر: ص ۴۱ ب ۳ فرائد فوائد الفكر: ص ۴ ب ۲. لوانع السفارین: ج ۲ ص ۵، و از او: قالیة الموعظ (آلوسی): ج ۱ ص ۸۳. ارشاد القلوب: ص ۳۶۳، و از او: کشف الغمہ: ج ۳ ص ۲۴۵، و المستجاد: ص ۵۵۶، و الصراط المستقیم: ج ۲ ص ۴۹۰ ب ۴۹۰ ف ۳۲ ح ۵. اعلام الوری: ص ۴۳۴ ب ۴ ف ۴، و از او: مستدرک الوسائل: ج ۱۲ ص ۲۸۶ ب ۲۸۶ ح ۳۱. روضة الوعاظین: ج ۲ ص ۲۲۶. الخرائج والجرائح: ج ۳ ص ۱۱۵۲ ب ۱۱۵۲ ح ۲۰. الغيبة (طوسی): ص ۲۸۱، و از او: اثبات الهداء: ج ۳ ص ۷۳۰ ب ۷۳۰ ف ۳۴ ح ۷، و از همه این موارد: معجم أحادیث الامام المهدی علیه السلام: ج ۳ ص ۴۵ ح ۵۹۸.

می‌کند: فرمود:

عمر از امیر المؤمنین علیه السلام درباره مهدی سؤال نمود و گفت: ای پسر
ابوظاًب مرا از مهدی خبر ده که نام او چیست؟

فرمود: اما اسم که نه، چون حبیب و دوست من (رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم) با من
عهد نموده که نام او را نبرم تا هنگامی که خداوند عزوجل او را
مبعوث نماید و (آن نام) از مطالبی است که خداوند عزوجل در علم او
به ودیعه گذارد است.

۲. وهب بن منبه^۱

وهب بن منبه در سال سی و چهار متولد گشته و از راویان عامه است
و به قول خودش از کتب انبیای گذشته بسیار خوانده است^۲. ابوهارون
عبدی پس از آنکه روایتی از پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم در مورد بشارت مطلقه آن
حضرت از ابوسعید روایت نموده گوید:

در موسم حج وهب بن منبه را دیدم و این حدیث ابوسعید را به او
عرضه نمودم.

گفت: ای هارون وقتی که قوم حضرت موسی گمراه گشتندو
گوشه پرست شدند...، خداوند به موسی بن عمران وحی فرستاد که به
همین زودی برای امت محمد فتنه بزرگی است تا اینکه بعضی از آنها

۱. فضائل (سمعاني)، و از او: مستدرک (ابن بطریق)، و از این دو: العبقري الحسان: ج ۱۱ ص ۵۲.

۲. سیر أعلام النبلاء (ذهبی): ج ۴ ص ۵۵۷-۵۵۴.

بعضی دیگر را پرستش کنند و بعضی از بعضی دیگر بیزاری و برائت
جویند تا آنکه عذاب عبارت‌انگیز به آنها می‌رسد تا جایی که پیامبر
خود را انکار می‌نمایند آنگاه خداوند امرشان را به مردمی از ذریة
احمد اصلاح می‌نماید.

موسی بن عمران عرض نمود: ای پروردگار من او را از ذریه من قرار بده
خداوند فرمود: ای موسی، همانا او از ذریه احمد و عترت اوست که به
او مردم را اصلاح می‌کنم و او مهدی است.

۳. كعب الأحبار^۱

كعب الأحبار یهودی که از مشاوران خاص عمر بن خطاب است در
مورد حضرت می‌گوید:

چون روز قیامت شود مردم بر چهار صنف محشور شوند: یک
صنف...، عجب دارد کعب از کسی که مقدم دارد بر علی غیر او را و از
کسی که شک نماید در قائم مهدی آنچنان که زمین را به غیر آن زمین
تبديل دهد و به او عیسی بن مریم بر مسیحیان روم و چین احتجاج کند
به درستی که قائم مهدی از نسل علی است شبیه‌ترین مردم است به
عیسی بن مریم در صورت و سیرت و نیکویی هیئت و هیبت خداوند
آنچه به همه پیامبران عطا نموده به او نیز عطا می‌نماید بلکه بیشتر و
برتر.

۱. الغيبة (نعمانی): ص ۱۴۵. عيون أخبار الرضا، و از این دو: العقری الحسان: ج ۱/۱
ص ۵۰.

همانا قائم از فرزندان علی غیبی دارد همچون غیبت یوسف و رجعتی
دارد همانند رجعت عیسی بن مریم و پس از پنهانی ظاهر می‌گردد
هنگام طلوع ستاره سرخ رنگ و خرابی زوراء و فرورفتن مژوره و
خروج سفیانی و جنگ فرزندان عباس با جوانهای ارمنیه و
آذربایجان جنگی که در آن هزارها هزار کشته می‌شوند....

این بود خلاصه و گزیده‌ای از بشارات به:
مهدی موعود عجل الله فرجه.

و این بود عظمت مهدویت و یگانه منجی بشریت ..
بلکه جهان خلقت.

به راستی مهدی شیعه تنها موعود خداوند و چهارده معصوم علیهم السلام نیست.

مهدی نبی موعود ملت‌هاست.
مهدی علوی بشارت داده شده ادیان است.
مهدی قاطمی امید همگان است..

و مهدی حسنی و حسینی فرجام ستم و زورگویی است.
مهدی مدینه آغاز حق و عدالت و هم حقیقت و صفات است ..

و هم مهدی کربلا انتقام‌گیرنده خون مظلومان و شهیدان و
سید شهیدان و بانوی شهیده است.

آنچه در این نوشته گذشت نمایه‌ای بود از بشارت‌ها و اخبارهایی که
ملت‌ها و ادیان بشریت در مورد مهدی موعود عجل الله فرجه گفته‌اند ..

از ابتدای خلقت تا پایان تاریخ معصومین علیهم السلام ..

و البته بیش از اینها خواهد بود.

* * *

در پایان این نگاشته سؤالی چند:

۱. آیا فکر کرده‌اید که رابطه خلق با خالق در زمان خودمان کیست؟
۲. تا به حال اندیشیده‌اید کدام دین به سفیر الهی در زمان خود عقیده‌مند است؟
۳. کدام دین است که می‌گوید زمین هیچگاه از حجت الهی خالی نخواهد بود و آخرین حجت همچون ما زنده است؟
۴. آیا فکر کرده‌اید اعتقاد به وجود مقدس حضرت بقیة الله الاعظم چه نقشی در زندگی فکری و عملی بشر دارد؟
۵. آیا فکر کرده‌اید چرا این همه بشارت درباره حضرت وارد شده که در هیچ مورد دیگری این همه ایجاد انتظار در مردم نشده است؟
۶. آیا روزی که او بباید زندگی چه طعمی خواهد داشت؟
۷. روزی که بباید از تاریخ آل محمد ﷺ چه‌ها را خواهیم دانست؟
۸. روزی که بباید چه ابوابی از علم به روی بشریت باز خواهد شد؟
۹. روزی که او بباید ظلم چگونه از صفحه روزگار محو می‌شود؟
۱۰. عدل مطلق در آن روز چه معنایی و چه لذتی خواهد داشت؟
۱۱. انتقام از غاصبین حقوق آل محمد ﷺ چگونه محقق می‌شود؟
۱۲. آن روز دریافت ما از دین چه محتوای عظیمی خواهد داشت؟